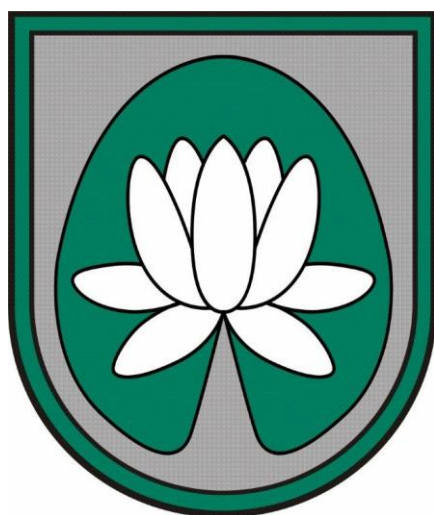

APSTIPRINĀTI
ar Ādažu novada domes
2016.gada 26.janvāra sēdes
lēmumu Nr.9

Ādažu novada attīstības programma (2016-2022)

I sējums
Esošās situācijas raksturojums

Ādažu novada dome

26.01.2016.

Saturs

Ievads	4
1 Esošā situācija un attīstības tendences	8
1.1 Novada vispārējais raksturojums	8
1.2 Novada ekonomiskā attīstība	10
1.2.1 Iedzīvotāji	10
1.2.2 Nodarbinātība	12
1.2.3 Uzņēmējdarbība	13
1.2.4 Pakalpojumi	15
1.2.5 Tūrisms un rekreācija	17
1.2.6 Apdzīvojuma struktūra	21
1.2.7 Investīciju piesaiste	24
1.3 Infrastruktūra	25
1.3.1 Sociālā infrastruktūra un pakalpojumi	25
1.3.2 Tehniskā infrastruktūra	30
1.3.3 Dabas vide	35
1.4 Pašvaldības resursi	38
1.4.1 Pārvaldes struktūra	38
1.4.2 Pašvaldības budžets	39
1.4.3 Pašvaldības nekustamie īpašumi	42
1.5 Attīstības stiprās un vājās puses, iespējas un draudi (SVID analīze)	43
Terminu skaidrojums	46
Informācijas avoti	48
Pielikumi	49

Tabulu saraksts

Tabula 1 Ādažu novadā deklarēto iedzīvotāju skaits, uz gada sākumu	11
Tabula 2 Bruto darba samaksas rādītāji Latvijā, Rīgā un Ādažu novadā	12
Tabula 3 Galvenie bezdarba rādītāji Latvijā, Pierīgas reģionā un Ādažu novadā	13
Tabula 4 Iedzīvotājiem pieejamie pakalpojumi Ādažu novada ciemos	21
Tabula 5 Ceļa intensitāte uz galvenā autoceļa Ādažu novadā (auto/diennaktī)	30
Tabula 6 Ādažu novada SVID kopsavilkums.....	43

Attēlu saraksts

Attēls 1 Ādažu novads.....	8
Attēls 2 Ādažu novada ciemi.....	9
Attēls 3 Ādažu novadā deklarēto iedzīvotāju skaita izmaiņas 2000.-2016. gadam (uz gada sākumu)	10
Attēls 4 Ādažu novada teritorijā deklarēto iedzīvotāju tautības, uz 01.01.2016.	11
Attēls 5 Bezdarbnieku sadalījums pa vecuma grupām Ādažu novadā, uz 31.01.2015.	13
Attēls 6 Ādažu novadā reģistrēto uzņēmumu darbības jomas uz 2010.-2014.gada sākumu, atbilstoši NACE klasifikācijai	14
Attēls 7 Ādažu novada perspektīvā apdzīvojuma struktūra	23
Attēls 8 Zemes lietošanas veidi Ādažu novada	36
Attēls 9 Zemes izmantošanas mērķi militārajā poligonā (t.sk., NATURA 2000).....	37
Attēls 10 2015.gada budžeta plānotie pamatbudžeta ienākumi.....	39
Attēls 11 2015.gada budžeta plānotie pamatbudžeta izdevumi.....	40
Attēls 12 Budžeta izdevumu salīdzinājums laika periodā no 2010. līdz 2015.*gadam	40
Attēls 13 Ādažu novada domes ieņēmumi un izdevumi 2010.-2015* .gadam	41
Attēls 14 Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz 1 iedzīvotāju.....	41

Ievads

Ādažu novada attīstības programmas 2016.-2022.gadam (turpmāk – Attīstības programma) izstrāde uzsākta saskaņā ar Ādažu novada domes 2015.gada 27.janvāra lēmumu Nr.7 „Par Ādažu novada Attīstības programmas 2016.-2022.gadam izstrādes uzsākšanu”, ievērojot Attīstības plānošanas sistēmas likuma 6.panta ceturtais daļas un Teritorijas attīstības plānošanas likuma 12.panta pirmās daļas prasības par pašvaldības teritorijas attīstības programmas izstrādāšanu un īstenošanu, kā arī citus spēkā esošos normatīvos aktus. Atbilstoši lēmumam, Attīstības programma tiek izstrādāta laka periodam no 2016. līdz 2022.gadam.

Attīstības programmas izstrādes darba uzdevums un izpildes termiņi tika apstiprināti 2015.gada 27.janvārī, apstiprinot Attīstības programmas izstrādes uzsākšanu, bet precizēti 2015.gada 30.jūnijā ar lēmumu Nr.114 „Par Ādažu novada Attīstības programmas 2016.-2022.gadam izstrādes termiņu precizēšanu” un 2015.gada 28.jūlijā ar lēmumu Nr.142 „Par Ādažu novada Attīstības programmas 2016.-2022.gadam izstrādes termiņu precizēšanu”. Uz Attīstības programmas izstrādes laiku tika izveidotas četras darba grupas. Attīstības programmas izstrādes darba grupu nolikumi tika apstiprināti ar Ādažu novada domes 17.02.2015. rīkojumu Nr.ĀND/1-10-1/15/10 „Par novada Attīstības programmas izstrādes darba grupu nolikumiem”, bet darba grupu dalībnieki tika apstiprināti ar Ādažu novada domes 23.02.2015. rīkojumu Nr.ĀND/1-10-1/15/15 „Par Attīstības programmas izstrādes darba grupu sastāvu”.

Attīstības programma tika izstrādāta, ņemot vērā Rīgas plānošanas reģiona spēkā esošos teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, Ādažu novada teritorijas plānojumu un to vietējo pašvaldību spēkā esošos teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, ar kurām robežojas Ādažu novads.

Attīstības programma sastāv no trim sējumiem. Pirmajā sējumā ir veikta novada pašreizējās situācijas un SVID analīze. Otrajā sējumā ir norādīta novada attīstības vīzija, stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes, kā arī, balstoties uz pašreizējās situācijas analīzes rezultātiem, katrai no ilgtermiņa prioritātēm noteiktas vidējā termiņa prioritātes, rīcības virzieni un uzdevumi. Trešajā sējumā ir ietverta informācija par sabiedrības līdzdalības pasākumiem. Rīcības plāns un Investīciju plāns ir otrā sējuma pielikums, kas, ņemot vērā plānu izpildes progresu un kārtējam gadam apstiprināto pašvaldības budžetu, tiks aktualizēti. Šis ir Attīstības programmas I sējums.

Ādažu novada Attīstības programmas izstrādes ietvaros laika posmā no 15.01.2015. līdz 15.04.2015. tika organizēta iedzīvotāju aptauja, kuras mērķis bija noskaidrot Ādažu novada iedzīvotāju viedokli par situāciju novadā pēc esošās attīstības programmas 5 īstenošanas gadiem un vēlamajām izmaiņām līdz 2022.gadam.

Lai veicinātu bērnu radošo un māksliniecisko iztēli, iesaistītu bērnus sabiedriskajās aktivitātēs un novada plānošanas dokumenta izstrādē, kā arī stiprinātu bērnu un jauniešu piederību Ādažiem, no 23.02.2015. līdz 24.03.2015. tika organizēts bērnu zīmējumu konkurss „Mans sapņu novads – ĀDAŽI”.

Ar 25.08.2015. Ādažu novada domes lēmumu Nr.157 tika apstiprināta Ādažu novada attīstības programmas 2016.-2022.gadam pirmā redakcija un tā nodota sabiedriskajai apspriešanai. Attīstības programmas 1.redakcijas sabiedriskās apspriešanas laiks tika noteikts no 28.08.2015. līdz 26.10.2015. Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 24.09.2015.

Izstrādājot Attīstības programmu, tika ievēroti šādi principi¹²:

- ilgtspējīgas attīstības princips — tagadējām un nākamajām paaudzēm nodrošina kvalitatīvu vidi un līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionāli izmanto dabas, cilvēku un materiālos resursus, saglabā un attīsta dabas un kultūras mantojumu;
- interešu saskaņotības princips — saskaņo dažādas intereses un ievēro attīstības plānošanas dokumentu pēctecību, nodrošina, lai tie nedublētos;
- līdzdalības princips — visām ieinteresētajām personām ir iespēja līdzdarboties attīstības plānošanas dokumenta izstrādē;
- sadarbības princips — valsts un pašvaldību institūcijas sadarbojas, tai skaitā izpildot attīstības plānošanas dokumentos izvirzītos uzdevumus un informējot cita citu par nosprausto mērķu un paredzēto rezultātu sasniegšanu;
- finansiālo iespēju princips — izvērtē esošos un vidējā termiņā prognozētos resursus un piedāvā efektīvākos risinājumus attiecībā uz nosprausto mērķu sasniegšanai nepieciešamajām izmaksām;
- atklātības princips — attīstības plānošanas process ir atklāts, un sabiedrība tiek informēta par attīstības plānošanas un atbalsta pasākumiem un to rezultātiem, ievērojot likumā noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus;
- uzraudzības un novērtēšanas princips — attīstības plānošanā un attīstības plānošanas dokumentu īstenošanā visos pārvaldes līmeņos tiek nodrošināts to ietekmes izvērtējums, kā arī uzraudzība un pārskatu sniegšana par sasniegtajiem rezultātiem;
- subsidiaritātes princips — politiku īsteno tā valsts vai pašvaldības institūcija, kura atrodas pēc iespējas tuvāk pakalpojuma saņēmējiem, un attiecīgie pasākumi tiek efektīvi īstenoti pēc iespējas zemākā pārvaldes līmenī;
- attīstības plānošanas un normatīvo aktu izstrādes sasaistes princips — politiku plāno pirms normatīvā akta izdošanas, un, izstrādājot normatīvos aktus, ņem vērā attīstības plānošanas dokumentus;
- līdzsvarotas attīstības princips — politiku plāno, sabalansējot atsevišķu valsts teritoriju attīstības līmeņus un tempus;
- aktualitātes princips — attīstības plānošanas dokumentus aktualizē atbilstoši situācijai;
- dokumentu saskaņotības princips — pieņemot attīstības plānošanas dokumentu vai izdarot grozījumus šādā dokumentā, nodrošina izmaiņu veikšanu arī citos saistītajos dokumentos un normatīvajos aktos, ievērojot tiesiskās palātvības principu.

Attīstības programmas izstrādes galvenais **mērķis** ir noteikt vietējās pašvaldības attīstības vidēja termiņa prioritātes, mērķus un norādīt veicamos uzdevumus, rīcības, projektus pašvaldības ilgtspējīgai un līdzsvarotai sociāli ekonomiskās attīstības veicināšanai.

Attīstības programmas galvenie **uzdevumi**:

- 1 Noskaidrot esošo situāciju un vispārējās attīstības tendences Ādažu novada teritorijā.
- 2 Noteikt Ādažu novada teritorijas attīstības prioritātes, mērķus un uzdevumus.

¹ Likums „Attīstības plānošanas sistēmas likums”, spēkā no 01.01.2009. (ar grozījumiem līdz 06.11.2013)

² Metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī, 03.12.2014.

- 3 Definēt Ādažu novada attīstības rīcības plānu, investīciju plānu, veicamos pasākumus un projektus.

Atbilstoši MK 14.10.2014. noteikumiem Nr.628³, attīstības programma ietver:

1. pašreizējās situācijas raksturojumu un analīzi — attīstības tendences, problēmas un izaugsmes resursus;
2. stratēģisko daļu — vidēja termiņa prioritātes un rīcības virzieni (pasākumu kopums);
3. rīcības plānu un investīciju plānu — rīcības un investīciju projektu kopumu ne mazāk kā triju gadu periodam;
4. attīstības programmas īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtību — rezultatīvie rādītāji un uzraudzības pārskata sniegšanas biežums un saturs.

Informācijas iegūšanai izmantoti pāšvaldības dati, speciālistu sagatavotā informācija, institūciju apkopotie dati, dažādu interneta adrešu resursi, kā arī pieejamie plānošanas dokumenti. Attīstības programmas izstrādi veica Ādažu novada dome, ņemot vērā darba grupu, pašvaldības speciālistu, vadības, deputātu un sabiedrības viedokli, bet Attīstības programmas vides pārskatu sagatavoja SIA “Reģionālie projekti”. Atbildīgā par Attīstības programmas izstrādi – Ādažu novada domes Attīstības un investīciju daļas projektu vadītāja Inga Pērkone.

Tekstā izmantotie **saīsinājumi:**

AAA	— aizsargājamo ainavu apvidus
AS	— akciju sabiedrība
°C	— Celsija grādi
cilv.	— cilvēks
cm	— centimetrs
CSS	— centralizētā siltumapgādes sistēma
dnn.	— diennakts
ES	— Eiropas Savienība
EUR	— eiro
g.	— gads
gs.	— gadsimts
IIN	— iedzīvotāju ienākuma nodoklis
ĪADT	— īpaši atbalstāmās dabas teritorijas
ha	— hektārs
km	— kilometrs
km ²	— kvadrātkilometrs
KNHM	— <i>Koninklijke Nederlandsche Heiderlandsche Heidemaatschappij</i>
l	— litrs
LR	— Latvijas Republika
m	— metrs
m ²	— kvadrātmetrs
m ³	— kubikmetrs
MK	— Ministru Kabinets
mm	— milimetrs
MRS	— Mežrūpniecības saimniecība
MWel	— elektrības jauda
MWh	— megavatstunda
MWth	— termālā jauda

³ MK 14.10.2014. noteikumi Nr.628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”

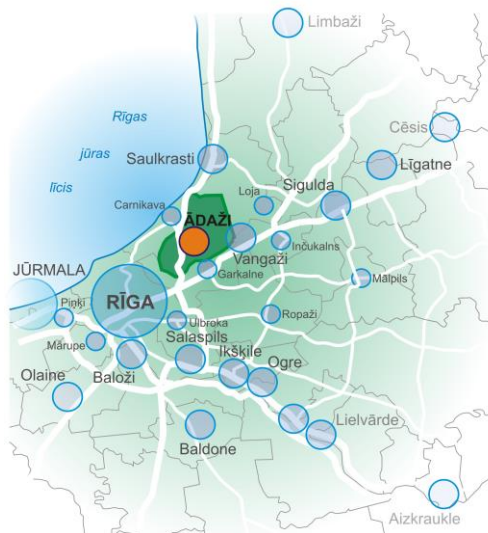
NACE	– Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas Kopienā
NAI	– notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
NATURA 2000	– Eiropas Savienības dabas daudzveidības saglabāšanai izveidoto aizsargājamo teritoriju tīkls
NBS	– Nacionālie bruņotie spēki
Nr.	– numurs
PSIA	– pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību
sek.	– sekunde
SIA	– sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SVID	– stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze
t.s.	– tā saucamā
t.sk.	– tai skaitā
tūkst.	– tūkstošis
u.c.	– un citi
u.tml.	– un tamlīdzīgi
utt.	– un tā tālāk
z/s	– zemnieku saimniecība

1 Esošā situācija un attīstības tendences

1.1 Novada vispārējais raksturojums

Ādažu novads atrodas ekonomiski un ģeogrāfiski ļoti izdevīgā vietā – Rīgas plānošanas reģiona teritorijā, Latvijas centrālajā daļā, 25 km attālumā uz ziemeļiem no Rīgas pilsētas.

Attēls 1 Ādažu novads

Informācijas avots: Ādažu novada Attīstības un investīciju daļa

Tagadējās robežas Ādažu novada teritorija ieguva 1992.gadā, sākoties administratīvi teritoriālajai reformai, kad Ādažu ciems pārtapa par pagastu, un no tā teritorijas tika atsevišķi izdalīti Carnikavas un Garkalnes pagasti. Administratīvi teritoriālās reformas rezultātā 2006.gadā Ādažu pagasts pārtapa par Ādažu novadu. Ādažu novads robežojas ar Garkalnes, Carnikavas, Saulkrastu, Sējas un Inčukalna novadiem. Novada kopējā teritorija – 162,9 km² un tajā 2016.gada 1.janvārī bija deklarēti 10897 iedzīvotāji (66,89 cilv./m²).

Apmēram 48 % Ādažu novada teritorijas aizņem meži. Teritorijā ir liels skaits ūdenstilpņu, no kuriem lielākie ir Lielais un Mazais Baltezers, Dūņezers, Lilastes ezers, Kadagas ezers, Lieluikas un Mazuikas ezers, Ataru ezers u.c. mazāki, kā arī teritorijai cauri tek Gauja. Galvenā satiksme novada teritorijā notiek pa autoceļu A1 (Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži)), kas ir nozīmīgs starptautiskā autoceļa VIA Baltica (E67) posms.

Novads atrodas Piejūras zemienē, kas nosaka teritorijas reljefu un dabas apstākļus. Teritorijā izplatītas pēcledus laikmeta kāpas, kā arī daudzi t.s., lagūnu ezeri. Dažas novada reljefa īpatnības ir radījuši Gauja, kas savā lejtecē tek pa smilšainu grunti un, līdz ar to, bieži līkumojot veido attekas un vecupes. Tuvāk Rīgas līcim uz Carnikavas novada pusi atrodami ļoti līdzenie Litorīnas jūras līdzenumi, kas zemākajās vietās pārpurvojušies un tajos, lai pasargātu lauksaimniecības zemes no applūšanas, izveidotas polderu sistēmas.

Visos polderos vairāk vai mazāk iezīmējas kopējas problēmas, t.sk., tiem netiek nodrošināta pietiekama ūdens novadīšana, drenu iztekas un grāvji ir aizauguši. Ņemot vērā, ka grāvju sistēmas ir aizaugušas un nav pienācīgi apsaimniekotas jau vairāk kā 30 gadus, tās nepilda tām paredzētās funkcijas. Ādažu centra polderī lauksaimnieciskā darbība pēdējo gadu laikā ir samazinājusies un poldera funkcija ir radikāli mainījusies – ja agrāk tā uzdevums bija pasargāt lauksaimniecības zemes no applūšanas, tad tagad tas pārsvarā

aizsargā apdzīvotās vietas un dzīvojamās teritorijas no applūšanas. Laveru polderī ir zemes, kas tiek izmantotas lauksaimniecībā un šīs nozares attīstībai pašvaldība plāno īstenot vairākus projektus grāvju atjaunošanai, t.sk., „Ieguldījumi materiālajos aktīvos – Ādažos un Carnikavas novadu meliorācijas sistēmu pārbūve”, „Ieguldījumi lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā Ādažu novadā” Ādažu novada Laveru poldera Garciema ceļa novadgrāvju atjaunošana” u.c. Daļa no Laveru polderī esošajām teritorijām ir mainījusi zemes lietošanas veidu un tas rada papildus slogu polderu sūkņu stacijām, jo apbūves zemām ir stingrākas prasības gruntsūdens līmeņa kontrolēšanā.

Ādažu novadu veido 12 ciemi⁴, no kuriem lielākie ir Ādaži, Kadaga, Baltezers, Garkalne un Alderi. Novada administratīvais un galvenais attīstības centrs ir Ādažu ciems, kas noteikts kā Pierīgas vietējais apdzīvojuma centrs un attīstās ar mazpilsētas iezīmēm.

Attēls 2 Ādažu novada ciemi

Informācijas avots: Ādažu novada Būvvalde

Novada teritorijas izmantošanu var iedalīt trīs veidu teritorijās: ciemu (blīvi apdzīvoto vietu) teritorijās, kur zemes izmantošanas veidi galvenokārt ir saistīti ar apbūvi, teritorijās ārpus ciemiem, kur galvenie zemes izmantošanas veidi ir atklāto telpu izbūves teritorijas (meža parki, ūdens baseini utt.), kā arī militāro apmācību teritorijas.

Lielu Ādažu novada teritoriju aizņem Ādažu poligons. Kopš 1999.gada 6652 hektāru un 150 ēkas Ādažu novadā esošās poligona teritorijas atrodas Aizsardzības ministrijas valdījumā un tiek izmantota valsts aizsardzības vajadzībām. Minētajā teritorijā izvietota viena no lielākajām militārajām bāzēm Baltijā ar 4 vienībām: 3. Reģionālā nodrošinājuma centru, sauszemes spēku 2. kājnieku bataljonu un Nesprāgušās municijas neutralizācijas skolu. Latvijas Nacionālie bruņotie spēki turpmāko gadu laikā plāno ievērojami paplašināt savu darbību.

Ādažu novada apdzīvojuma struktūras pamatu veido Gaujas upe un daudzie ezeri, kā arī autoceļš A1 (Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži)), kas šķērso novadu ziemeļu – dienvidu virzienā. Apdzīvotās vietas pamatā izvietojušās novada centrālajā un dienvidu daļā. Ādažu novadā ir labi attīstīta pakalpojumu infrastruktūra un pietiekami daudz apbūvei piemērotu gruntsgabalu.

⁴ Ādažu novada domes 23.07.2013. Saistošie noteikumi Nr. 19 „Ādažu novada pašvaldības nolikums” (ar grozījumiem līdz 24.02.2015.)

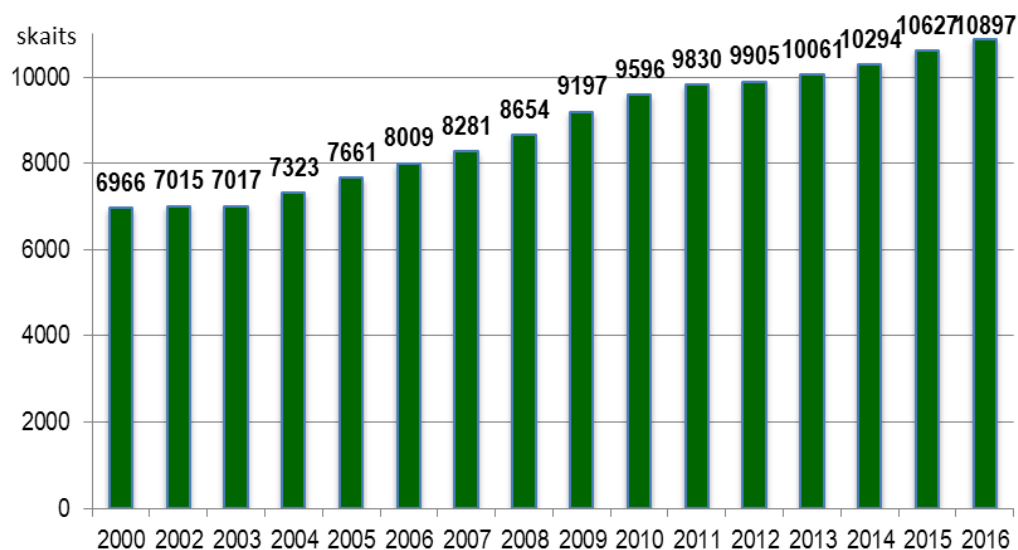

1.2 Novada ekonomiskā attīstība

1.2.1 Iedzīvotāji

Ādažu novada teritorijā 2016.gada 1.janvārī bija deklarēti 10897 iedzīvotāji. Kā liecina Ādažu novada domes apkopotā informācija, iedzīvotāju skaitam kopš 2000.gada ir tendence pastāvīgi palielināties (pēdējo 10 gadu laikā skaits pieauga vidēji par 3,3 % gadā).

Attēls 3 Ādažu novadā deklarēto iedzīvotāju skaita izmaiņas 2000.-2016. gadam (uz gada sākumu)

Informācijas avots: Ādažu novada domes Iedzīvotāju uzskaites dienests

Plānojot apdzīvojuma struktūru, jāņem vērā prognozes (izvērtējums) iespējamajam iedzīvotāju izvietojuma blīvumam ciemu robežās un optimālajam cilvēku skaitam šajās apdzīvotajās vietās. Kā liecina prognozes, Ādažu novada teritorijā, līdzīgi kā citos Pierīgas novados (izņemot Sējas novadu) iedzīvotāju skaitam būs tendence palielināties. Tiek paredzēts, ka laikā no 2011.gada līdz 2020.gadam Ādažu novada iedzīvotāju skaits palielināsies par no 16% līdz 24%, t.i., Ādažu novada iedzīvotāju skaits varētu būt no 11637 iedzīvotājiem līdz 12440 iedzīvotājiem⁵.

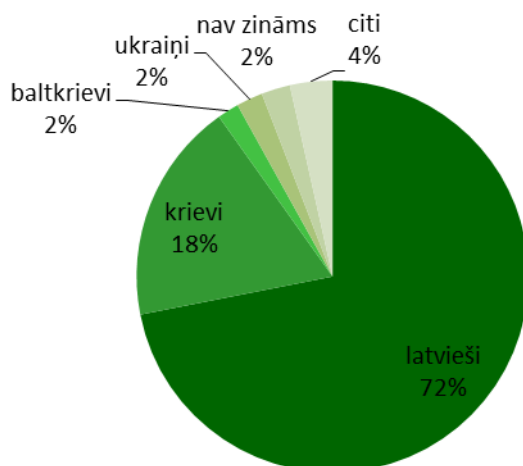
Aptuveni 52% no iedzīvotājiem ir sievietes.

Ādažu novada teritorijā 72% iedzīvotāju ir latviešu, tomēr pārstāvēts ir arī plašs citu tautību loks: krievi, baltkrievi, ukraiņi, poļi, lietuvieši, vācieši, armēņi, ebreji, tatāri, igauņi, agulieši, lībieši u.c., tādējādi radot izaicinājumu pilnīgai novada iedzīvotāju iesaistīšanai pilnvērtīgā sabiedriskajā dzīvē.

⁵ Pētījums „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam”, Personu apvienība: SIA „Grupa93” un SIA „Karšu izdevniecība Jāņa sēta”, 2014.gada 8.decembris

Attēls 4 Ādažu novada teritorijā deklarēto iedzīvotāju tautības, uz 01.01.2016.

Informācijas avots: Ādažu novada domes Iedzīvotāju uzskaites dienests

57% Ādažu novada teritorijā deklarēto iedzīvotāju dzīvo Ādažu ciemā. Otra vairāk apdzīvotā teritorija ir Kadagas ciems, kur uzturas gandrīz 1/5 daļa visu iedzīvotāju.

Tabula 1 Ādažu novadā deklarēto iedzīvotāju skaits, uz gada sākumu

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ādaži	5 484	5 649	5 633	5 786	5 949	6 125	6 264
Kadaga	1 988	2 011	2 040	2 039	2 056	2 082	2 087
Baltezers	672	681	692	692	697	794	838
Garkalne	447	449	457	460	476	489	514
Stapriņi	422	447	452	449	461	463	495
Alderī	220	223	233	238	256	257	280
Atari	91	95	109	109	105	108	116
Birznieki	86	83	87	87	84	81	88
Iļķene	64	67	62	64	61	67	68
Āņi	35	37	57	57	69	71	65
Divezeri	46	48	46	44	44	48	46
Eimuri	40	40	37	36	36	42	36
Kopā	9 595	9 830	9 905	10 061	10 294	10 627	10 897

Informācijas avots: Ādažu novada domes Iedzīvotāju uzskaites dienests

Ja vērtē iedzīvotāju skaita pieaugumu pa ciemiem laika posmā no 2010.līdz 2016.gadam, redzams, ka visos ciemos, izņemot Eimurus, iedzīvotāju skaitam bija tendence palielināties vidēji par 3% gadā.

1.2.2 Nodarbinātība

Nodarbinātības un darba samaksas rādītāji konkrētajā teritorijā raksturo gan ekonomiskās, gan sociālās jomas attīstību un atspoguļo iedzīvotāju labklājības līmeni. Situāciju Ādažu novada teritorijā ietekmē gan Rīgas tuvums, gan sociālekonomiskā situācija valstī. Kā liecina ekonomiskās attīstības tempi Rīgā un Pierīgā, iepriekšējos gados attīstījās jaunas nozares, palielinājās gan strādājošo skaits, gan viņu darba samaksas lielums.

Salīdzinot Ādažu novadā strādājošo bruto darba samaksas lielumu ar vidējiem rādītājiem Rīgā un valstī kopumā, redzams, ka visos sektoros Ādažu novadā tie ir mazāki nekā netālu esošajā Rīgā. Laika posmā 2011.-2013.gadam rādītāji Ādažu novadā bija mazāki nekā valstī gan pavisam visās nozarēs (bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu līdz 50), gan sabiedriskajā sektorā. Privātā sektorā komersanti ar nodarbināto skaitu 50 un vairāk kopš 2012.gada Ādažu novadā strādājošajiem maksā mazākas algas nekā valstī kopumā.

Kopumā bruto atalgojuma pieauguma tempi laika posmā no 2010. līdz 2015.gadam Ādažu novadā un valstī kopumā ir līdzīgs sabiedriskajā sektorā un vispārējās vadības sektorā, bet mazāki nekā privātā sektorā komersantiem ar nodarbināto skaitu 50 un vairāk, kā arī pavisam kopumā.

Tabula 2 Bruto darba samaksas rādītāji Latvijā, Rīgā un Ādažu novadā

	2010	2011	2012	2013	2014	2015, III cet.
Pavisam, bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50						
Ādažu novads	747	715	721	769	839	933
Rīga	788	823	857	894	953	1020
Latvija	688	717	748	783	834	896
Sabiedriskajā sektorā						
Ādažu novads	691	649	673	750	831	922
Rīga	783	828	859	894	950	1005
Latvija	670	701	732	766	812	863
Vispārējā vadības sektorā						
Ādažu novads	687	639	668	726	834	928
Rīga	710	752	769	810	872	947
Latvija	616	646	663	702	750	815
Privātā sektora komersanti ar nodarbināto skaitu >=50						
Ādažu novads	821	806	764	784	844	938
Rīga	796	821	859	897	960	1038
Latvija	711	738	768	802	859	932

Informācijas avots: Centrālā statistikas pārvalde

Neskatoties uz to, ka bruto darba samaksa Ādažu novadā ir mazāka nekā Rīgā, vidējais bezdarba līmenis (bezdarbnieku skaits darbaspējas vecuma iedzīvotāju kopskaitā) novada teritorijā ir bijis ievērojami zemāks nekā valstī, Rīgā vai Pierīgas reģionā vidēji, turklāt katru gadu tas arvien samazinās. Galvenie bezdarba rādītāji uz 2013., 2014. un 2015.gada janvāra beigām, kā arī uz 31.12.2015. Ādažu novadā, Pierīgas reģionā un Latvijā kopā salīdzināti 3.tabulā.

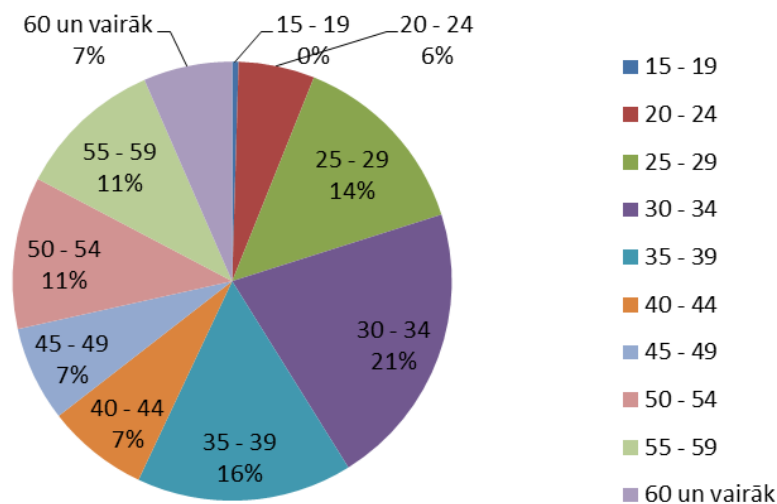
Tabula 3 Galvenie bezdarba rādītāji Latvijā, Pierīgas reģionā un Ādažu novadā

	Bezdarbnieku skaits				Bezdarba līmenis, %			
	31.01.2013.	31.01.2014.	31.01.2015.	31.12.2015.	31.01.2013.	31.01.2014.	31.01.2015.	31.12.2015.
Ādažu novads	230	200	214	203	3,5	3,0	3,3	3,1
Pierīgas reģions	13 796	12 516	10 819		5,9	5,3	4,7	
Rīga	21 890	18 731	16 331	15 841	5,3	4,6	4,0	4,0
Latvija	107 488	96 762	86 246	81 780	8,3	7,6	6,9	6,6

Informācijas avots: Nodarbinātības valsts aģentūra

Kā liecina Nodarbinātības valsts aģentūras apkopotā informācija, uz 31.01.2015. 57% bezdarbnieku Ādažu novadā ir sievietes.

Attēls 5 Bezdarbnieku sadalījums pa vecuma grupām Ādažu novadā, uz 31.01.2015.

Informācijas avots: Nodarbinātības valsts aģentūra

Nedaudz vairāk kā puse (51%) no bezdarbniekiem ir vecumā 25-39 gadi. 39% bezdarbnieku bija ar augstāko izglītību, 26% - ar profesionālo izglītību, 22% - ar vispārējo vidējo un 13% - ar pamatzglītību.

Ādaži ir izteikts Pierīgas novads un nodarbinātības situācija novadā korelē ar situāciju visā Rīgas reģionā. Arī iepriekšējos gados Ādažu novadā bezdarba rādītājs bija uz pusi mazāks nekā Pierīgas reģionā vai valstī kopā. Ādažos, līdzīgi kā pārējos Pierīgas novados ir augstākais nodarbinātības līmenis valstī (virs 40%).

1.2.3 Uzņēmējdarbība

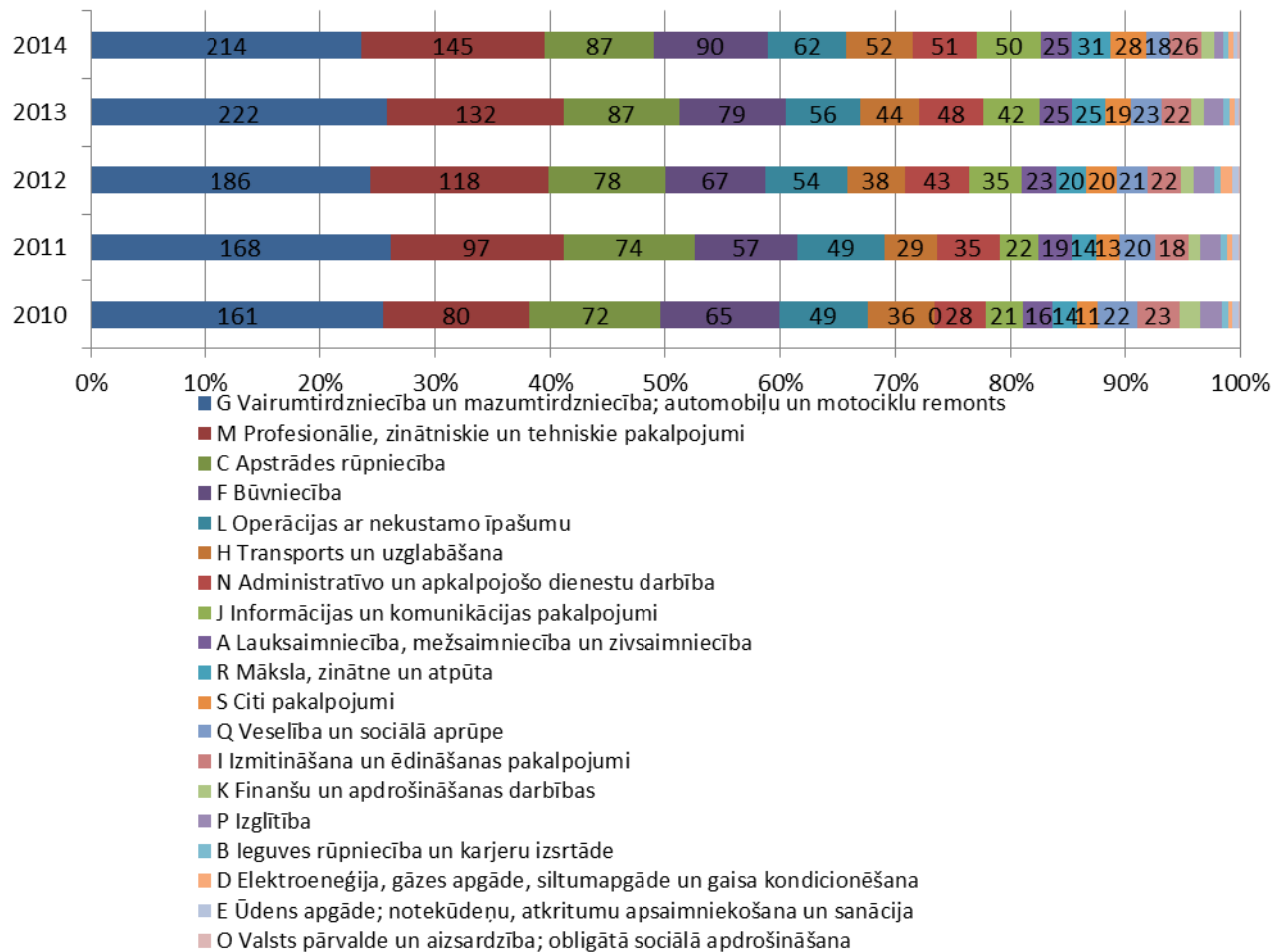
Ādažu novads ir strauji augošs un aktīvs. Ādaži kā saimnieciski attīstīts apvidus jau bijis pazīstams daudzus gadus, arī šobrīd uzņēmējdarbība attīstās vairākos virzienos – ir gan

ražotāji, gan pakalpojumu sniedzēji, gan liels skaits tirdzniecības uzņēmumu. Ņemot vērā tirgus prasības, ražotnes izveidojušās gan uz privatizēto objektu bāzes, gan dibinot jaunus uzņēmumus.

Uz 2014.gada beigām Ādažu novadā bija reģistrēti 909 uzņēmumi. Lielākā daļa no tiem nodarbojās ar vairum un mazumtirdzniecību, automobiļu un motociklu remontu; profesionāliem, zinātniskiem un tehniskiem pakalpojumiem; apstrādes rūpniecību; būvniecību un operācijām ar nekustamo īpašumu.

Attēls 6 Ādažu novadā reģistrēto uzņēmumu darbības jomas uz 2010.-2014.gada sākumu, atbilstoši NACE klasifikācijai

Informācijas avots: SIA „Lursoft IT”

Laika posmā no 2005. līdz 2015.gadam Ādažos, tāpat kā citās Pierīgas pašvaldību teritorijās ir notikušas būtiskas pārmaiņas ekonomiskajā dzīvē. Šajā laikā ir samazinājušies lauksaimnieciskās ražošanas apjomi, ir palielinājušās apbūvējamo teritoriju platības.

Neskatoties uz būvniecības darbu apjomu samazināšanos novadā kopumā pēdējos gados, zināmas aktivitātes Ādažu novadā ir vērojamas komercobjektu būvniecības sektorā abpus autoceļam A1 (Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži)), kur ir izveidota nepieciešamā infrastruktūra un pieejamas piemērotas zemes gabalu platības. Citās vietās novadā nenotika būtiska komercobjektu attīstība – nebija piemērotu zemes platību (piemēram Baltezersa ciema teritorijā), bija nepietiekama cilvēku plūsma (darba spēks), vai arī infrastruktūra nebija izveidojusies pieņemamā līmenī (nav pieejami pieslēgumi komunikāciju tīkliem).

Ādažu novada teritorijā darbojas vairāki lieli ražošanas uzņēmumi. Ražošanas apjomu un nodarbināto skaita ziņā lielākie uzņēmumi novadā darbojas pārtikas produktu ražošanā (kartupeļu pārstrāde, kā arī zivju produktu, alkoholisko un bezalkoholisko dzērienu, gaļas produktu un maizes izstrādājumu ražošana), augļu un dārzeņu tirdzniecībā, kokapstrādē, celtniecībā, kravu pārvadāšanā, plastmasas būvelementu ražošanā, šķiroto materiālu pārstrādē, gatavo tekstilizstrādājumu un plastmasas iepakojumu ražošanā, apģērbu un apavu tirdzniecībā. Lielo ražošanas uzņēmumu uzmanības centrā ir produkcijas noieta tirgus meklējumi un investoru piesaistes mēģinājumi jaunu tehnoloģiju ieviešanai, kā arī jaunas, konkurētspējīgas produkcijas apgūšana un esošā sortimenta atjaunināšana.

Lai sekmētu uzņēmējdarbības attīstību turpmāko gadu laikā, Ādažu novada dome plāno īstenot projektus ražošanas zonu attīstībai Muižas ielā un Eimuros (kā trešā teritorija, kurā ir potenciāls attīstīt ražošanas zonu, ir Jaunkūlas).

Novadā ir labi attīstīta transporta nozare. Transporta nozares nozīmīgākie uzņēmumi ir SIA „Ekspress Ādaži” (veic regulāros pasažieru komercpārvadājumus Pierīgas zonā) un vispārējās aviācijas lidlauks „Ādaži” (atrodas Eimuros). Novada teritorijā darbojas 5 degvielas uzpildes stacijas, 2 automazgātaves un 6 autoservisi.

Ādažu centrs ir nodrošināts ar pietiekami plašu lielveikalu un tirdzniecības centru tīklu (Elvi, Supernetto, Maxima X, Apelsīns). Bet citās blīvāk apdzīvotās vietās ir viens vai vairāki mazie pārtikas veikali. Ādažu centrā darbojas neliels tirgus.

Ādažu novadā līdz 2015.gada 1.janvārim bija reģistrētas 47 zemnieku saimniecības, no kurām uz 2015.gada beigām darbojās 36. Lielākās un perspektīvākās lopkopības saimniecības ir „Tiltiņi”, „Ziedkalni”, „Segliņi”. Ar piena liellopu audzēšanu nodarbojas piemājas saimniecība „Zeltītes”, „Inkuļi” un z/s „Sitlapas”. Ar aitkopību un kazkopību nodarbojas z/s „Lužas” (pamatnodarbošanās veids), ar biškopību – z/s „Jaunlejupe”, z/s „Valumi”, pašnodarbinātais V.Bakša, bet graudaugus un zaļbarību audzē z/s „Tiltiņi”. Lielākie kartupeļu audzētāji novadā ir z/s „Saulītes” un SIA „Latfood Agro”. Pēdējo gadu laikā lauksaimnieciskās ražošanas apjomi ir ievērojami samazinājušies, jo uz kādreizējo lauksaimniecības zemju platību rēķina strauji palielinājušās apbūvējamo teritoriju platības.

Nemot vērā Ādažu novada dabas vidi (pietiekams virszemes ūdensobjektu skaits, jūras tuvums), teritorija ir piemērota zvejniecības nozares darbības veidu attīstībai, t.sk., komercmakšķerēšanai, kā arī zivju apstrādes jomā. Pašreiz lielākais zivju apstrādes uzņēmums Ādažu novadā ir SIA „KH Select” (pārstrādā ievestās lašu sugas zivis).

Kopš 1990.gada Ādažu novada „Sabīņos” ir izveidota un darbojas kokaudzētava „Baltezers”. Tā nodarbojas ar stādu un meža stādāmā materiāla vairošanu, audzēšanu un realizāciju; apmeklētājiem tiek piedāvātas arī ekskursijas. Saimniecība izveidota uz meža kokaudzētavas bāzes, kuras darbība aizsākta jau 1972.gadā kādreizējās Inčukalna MRS sastāvā. Šobrīd kokaudzētavas sortimentā ir vairāk nekā 500 augu nosaukumu, bet tas katru gadu tiek papildināts ar jauniem, Latvijas apstākļiem piemērotiem kokiem un krūmiem.

1.2.4 Pakalpojumi

Veselības aprūpi nodrošina PSIA „Ādažu slimnīca”, kas sastāv no Ādažu slimnīcas un Ādažu poliklīnikas un kas apkalpo arī Carnikavas un daļēji arī Garkalnes novadu iedzīvotājus, plastiskās un estētiskās ķirurģijas centrs – SIA „Ādažu privātslimnīca”, SIA „Traumatoloģijas un ortopēdijas klīnika Ādaži”, kā arī vairāki ģimenes ārsti. Ādažos darbojas trīs aptiekas un divas laboratorijas: E.Gulbja laboratorija un Nacionālais Medicīnas Serviss – Laboratorija (NMS Laboratorija).

Mājdzīvnieku labsajūtai un aprūpei nepieciešamās preces un pakalpojumus var iegādāties vairākos zooveikalos („Dino Zoo”, „PrimaPets”, „Zoo zone”, „Zoo Vidella”, veterinārā aptiekā un zooveikalā „Purni”), kas visi atrodas Ādažos. Ādažu novadā darbojas arī Ādažu veterinārā klīnika Muižas ielā, veterinārā klīnika „Purni” Pirmā ielā, kā arī viesnīca suņiem un kaķiem „Kalndorēs”, Baltezerā.

Ar **sociālo pakalpojumu** nodrošināšanu Ādažu novada iedzīvotājiem galvenokārt nodarbojas Ādažu novada domes struktūrvienība – Sociālais dienests, kas tika izveidots 1994. gadā. Sociālā sfēra un tai piederošās prioritātes detalizētāk ir aprakstītas 1.3.1. punktā.

Vairāki uzņēmumi novadā atbild par **vides uzturēšanu kārtībā** un sniedz iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus. Ādažu novadā nepieciešams attīstīt atkritumu saimniecības darbību (vākšana, šķirošana un izvešana), nosakot tajā kompleksus pasākumus šķidro un cieto saimniecisko un sadzīves atkritumu savākšanai, utilizācijai un likvidācijai.

Teritorijas apsaimniekošana. SIA „Ādažu Namsaimnieks” sniedz zāles pļaušanas pakalpojumus daudzdzīvokļu māju teritorijās Ādažu centra, Kadagas un Garkalnes ciemos, kā arī pašvaldībai piederošajās teritorijās saskaņā ar domes pasūtījumu. Saskaņā ar domes pasūtījumu tiek veikti arī ceļu, ielu un trotuāru tīrīšanas pakalpojumi. Ādažu novada ceļu uzturēšanas darbus organizē un koordinē Ādažu novada domes ceļu speciālists.

Par **sabiedrisko kārtību** Ādažu novada teritorijā rūpējas Ādažu un Garkalnes 2. līmeņa policijas iecirknis un Ādažu pašvaldības policija. Ādažu pašvaldības policija jebkurā diennakts laikā reaģē uz iedzīvotāju sūdzībām un lūgumiem pēc palīdzības, kuras pamatfunkcija ir aizsargāt personu dzīvību, veselību, tiesības un brīvības, īpašumu, sabiedrības un valsts intereses no noziedzīgiem un citiem prettiesiskiem apdraudējumiem Ādažu pašvaldības administratīvajā teritorijā. Ādažu novadā darbojas arī divas apsardzes firmas – SIA „Koblenz drošība”, Ādažu nodaļa un SIA „Ādažu glābšanas dienests” (GRIFS AG).

Finanšu pakalpojumus Ādažu novadā nodrošina 5 bankomāti („Swedbank” un „SEB banka”) un Latvijas aptieka (www.naudasizmaksa.lv), savukārt apdrošināšanas pakalpojumus – 3 apdrošināšanas akciju sabiedrības („ERGO” (pārstāvniecība „Ādaži”), „BTA” (OCTAS polises) un „Baltikums”).

Ēdināšanas pakalpojumus Ādažu novadā sniedz dažas kafejnīcas („Madcafe”, „Julata” un „Spināts” Ādažos, veikals – kafejnīca Garkalnē), pieci restorāni („Porto”, ekspresrestorāns „Hesburger” un restorāns – picērija „4 krasti” Ādažos, „Pērle” un „Eiropa” Baltezerā), kā arī krodziņš „Vanaga ligzda” un picērija „Pica&Grill” (Caffe 76) Baltezerā. Katram no tiem veidojas savs klientu loks, tomēr kopumā Ādažu novadā būtu nepieciešams palielināt ēdināšanas pakalpojumu piedāvājumu.

Naktsmītņu pakalpojumi Ādažu novadā pieejami galvenokārt ārpus Ādažu ciema teritorijas, Ādažu ciemā, „Kazenēs” darbojas tikai vienīgā novadā esošā viesnīca „PortHotel”. Kadagā, „Abzaļos” darbojas viesu nams „Abzaļi”, Divezeros, „Gungās”, blakus Dūņezeram, priežu meža ieskauds atrodas etnogrāfiskais viesu nams „Gungas”. Vēl viesu nami atrodas Baltezerā („Simsonos” ir viesu nams „Eiropa”) un Ataros („Kuršos” ir viesu nams „Kurši”). Stapriņos, „Annās” darbojas viesību un atpūtas māja „Annas”. Ilķenē, „Stirniņās” ir pieeja arī atpūta kompleksa „Leiputrija” pakalpojumi. Ādažu novadā ir vairāki viesu nami, tomēr nav pietiekami kempingu un citu lētu naktsmītņu, kā arī tādu viesu namu, kuri piedāvā pastāvīgu tūristu uzņemšanu.

Skaistumkopšanas pakalpojumi pieejami vairākos skaistumkopšanas salonos („Madame Lizette”, „Vīna un skaistuma studijā”, „Arnita”, „Deiva”, Figura Line”, „B-PĒRLES”,

„Port Paladio”), salonfrizētavās („Modo stils”, salonā – frizētavā Gaujas ielā 11, „Aija Plus”, „Orhideja”), kā arī solārijos („Blue Box”, „Orhideja”).

1.2.5 Tūrisms un rekreācija

1.2.5.1 Tūrisma infrastruktūra

Domājot par tūrismu Ādažu novadā, jāņem vērā Ādažu novada izdevīgais ekonomiski ģeogrāfiskais stāvoklis un jāattīsta nozares, kas būtu saistītas ar tūristu apkalpošanu. Lai piesaistītu tūristus, jārada interese par vietu. Ādažu novads neizceļas ar nozīmīgiem dabas, vēstures vai kultūras pieminekļiem, tomēr interesi var piesaistīt dabas apstākļi – Gauja un daudzie ezeri, kā arī daudzās pieturvietas uz autoceļa 1A (Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži)). Turklāt Ādažu novads atrodas tuvu Rīgas jūras līcim. Plānojot novada attīstību, šīs priekšrocības būtu jāizmanto, attīstot nozares, kas būtu saistītas ar tūristu apkalpošanu.

Novada teritorijas ģeogrāfiskās priekšrocības, kuras varētu izmantot tūristu piesaistīšanai:

- iespēja apskatīt dažus ģeoloģiskus veidojumus, kas saistīti ar Baltijas jūras attīstības vēsturi (iekšzemes kāpas, lagūnu ezeri, Litorīnas jūras līdzenumi);
- daudzie ezeri, kuru krastos var iekārtot peldvietas un atpūtas vietas – kempingus, moteļus u.c.;
- zvejas vietas gan upēs, gan ezeros;
- Gauja kā ūdenstūrisma ceļš, ko varētu savienot ar Baltezeru, ja būtu iespējams atjaunot Gaujas – Baltezera kanālu;
- plašās mežu teritorijas un pietiekami daudzveidīgais mežu teritorijas reljefs, kur būtu iespējams izveidot „ārpusceļu” aktīvās atpūtas, skriešanas, nūjošanas, velo u.c. trases;
- aktīvos tūristus Ādažu novadā var ieinteresēt novada teritorijā izveidotais privātais lidlauks.

Novadā tūrisma nozarē pastāv problēma: novadā ir maz tūristu naktsmītņu (Nakšņošanas pakalpojumus Ādažu novadā piedāvā tikai daži viesu nami un viena viesnīca.), turklāt pavisam neattīstīta ir lēto naktsmītņu joma: kempingi, treileru parki, kempinga mājiņas u.tml. Ēdināšanas pakalpojumus Ādažu novadā piedāvā vairākas kafējnīcas, bārs un ēdināšanas iestādes, kas izveidotas Ādažu un Baltezera ciemos. Pārējos ciemos ēdināšanas pakalpojumi nav pietiekami nodrošināti.

Novads varētu orientēties uz šādām galvenajām tūristu grupām:

- rīdziniekiem, kuri vēlas nedēļas nogalē atpūsties ārpus pilsētas – pie ezera vai upes;
- rīdziniekiem un blakus esošo novadu iedzīvotājiem, kuri vēlas izmantot Ādažu novada teritorijā esošo sporta infrastruktūru;
- Rīgas viesiem, kuri varētu vēlēties nedaudz lētākas naktsmājas pilsētas tuvumā;
- caurbraucošiem ceļotājiem, kuri tikai uz mirkli apstātos, lai iegādātos kādu sev vajadzīgu lietu vai paēstu.

Kā jau minēts, Ādažu novada teritorijā ir liels skaits ezeru un ezeriņu. Mazais Baltezers no Rīgas apkārtnes ezeriem ir visdziļākais – 10 m. Pretī Mazajam Baltezeram atrodas Lielais Baltezers (5,85 km²). Ezera piecas salas – Ropažu sala, Liepu sala, Mazā sala, Auzu sala

un Briežu sala – veido botānisko liegumu (13,3 km²), kur aizliegta jebkāda saimnieciskā darbība.

Abus Baltezerus un Gauju savieno Daugavas – Gaujas kanāls, kas šobrīd ir aizaudzis, veidots mākslīgi. To 1901.-1902.gadā izraka Rīgas koktirgotāju sabiedrība, lai Gaujas plosti nebūtu jāpludina uz Rīgu pa jūru. Sakārtojot zemes īpašumtiesību jautājumus un rekonstrējot Daugavas – Gaujas kanālu, Ādažu novadā tiktu paplašināti ūdens ceļu tīkli un veicināta ūdenstūrisma attīstība.

Ādažu novadā nav pietiekoši attīstīta tūrisma infrastruktūra. Informācija par Ādažu novadā apskatāmiem objektiem publicēta Ādažu novada domes mājas lapā www.adazi.lv (latviešu, angļu, krievu un vācu valodās), apkopota bukletā „Ādažu novads” (latviešu valodā), kā arī publicēta uz vairākiem informācijas stendiem – piloniem Ādažu, Baltezera un Kadagas ciemos. Uz galvenajiem ceļiem un ielām ir uzstādītas norādes par kultūrvēsturisku un citu apskates objektu atrašanās vietu, bet nav izveidoti vienoti tūrisma maršruti, nav tūrisma informācijas centra. Turklāt pie tūrisma un atpūtas vietām dabā ne visur ir izvietoti soliņi, atkritumu urnas, informācijas stendi utt. Lai attīstītu tūrisma infrastruktūru, būtu nepieciešams uzstādīt vairāk informatīvās norādes un standus par tūrisma objektiem, kas ir pieejami Ādažu novadā.

Ādažos īpaši attīstās sporta joma, tāpēc novadā būtu nepieciešams izveidot aktīvās atpūtas un sporta centrus, kuros būtu pieejama velosipēdu, laivu, telšu un guļammaisu, distanču slēpju, slidu un cita inventāra noma, sporta un tūrisma preču veikals, atpūtas un tūrisma informācijas punkts.

Ārpus Ādažu poligona teritorijas, mežā, kur vēl nesen arī bija poligona teritorija, ir daudz dažādu bijušo militāro objektu – pamestās kazarmas, tanku tranšejas, apdegušie koki un tamlīdzīgi; lielākā daļa šīs zemes tagad pieder Ādažu novada pašvaldībai un tur, pēc saskaņojuma, var ierīkot arī telšu vietas.

Ādažu novadā ir izveidotas atsevišķas velomaršrutu trases pa koplietošanas ceļiem. Lai šos un citus plānotos velo maršrutus vairāk popularizētu, tiem būtu nepieciešams piešķirt Eiro velo maršrutu numurus. Nūjošanas, pastaigu, skriešanas un velo trašu izbūve nodrošinātu aktīvāku tūrisma jomas attīstību novadā.

Aktīvā tūrisma piekritējiem nepieciešamo atpūtas bāzi varētu izveidot, izcērtot nevajadzīgos kokus un krūmus, attīrot tuvumā esošos ūdensobjektus, ierīkojot celiņus un trases. Ņemot vērā to, ka Ādažu novada teritorija ir piemērota kvadraciklu un citu transportlīdzekļu aktivitātēm, atsevišķās vietās varētu ierīkot motosporta trases, atpūtas un autotransporta kompleksus. Parkos varētu atrasties dažādu ar sportiskām aktivitātēm saistītu inventāru (velosipēdi, skrituļslidas, elektromobiļi, laivas, bumbas utt.) nomas. Varētu attīstīt arī „eko tūrismu”, kas būtu viena no jomām, ar kuru lauku iedzīvotāji varētu pelnīt iztiku (piedāvājot pašu audzētus, ekoloģiski tīrus pārtikas produktus tūristiem, kuri apmetušies tuvējās tūristu mītnēs u.tml.).

Kempings „Leiputrija” (www.leiputrija) organizē kvadraciklu safari dažādos maršrutos, t.sk., saskaņotajos ar NBS maršrutos Ādažu poligona teritorijā (īpaši interesants maršruts – vecais tanku ceļš); kempings ir atpūtas centrs un tur ir dažādas atpūtas iespējas, t.sk., velosipēdu noma un arī interesanti velomaršruti (piemēram, vecais Pēterburgas ceļš mežā gar Gauju aizved uz kaimiņu novadiem – Rāmkalniem un tālāk uz Krimuldu un Siguldu).

Ādažos nav pietiekami arī izzinošo izklaides jomu: dabas takas, velomaršruti, kuru maršrutos var iepazīties ar novadā sastopamiem augiem, kokiem, dzīvniekiem un putniem. Ņemot vērā to, ka novadā atrodas Natura 2000 teritorija, kurā sastopamas ļoti daudzas retas un cītur nesastopamas augu un putnu sugas, līdz šim ir radīts tikai viens velomaršruts,

kas sniedz iespēju ar šo dabas mantojumu iepazīties ikvienam iedzīvotājam, galvenokārt – jauniešiem. Izglītojošas dabas takas varētu būt apvienotas arī ar fiziskām aktivitātēm atrakciju veidā, lai padarītu to apmeklēšanu atraktīvāku. Ādažu novadā ir lidlauks „Ādaži” (www.airfield-adazi.lv) ar vairākām izklaides iespējām – lidojumi ar sporta lidmašīnu vai hidroplānu ar nolaišanos uz ūdens.

1.2.5.2 Tūrisma objekti

Ādažu novada teritorijā ir 2 dabas liegumi: „Lielā Baltezera salas”, kā arī „Lieluikas un Mazuikas ezeri”.

Lielā Baltezera salu dabas liegums (20 ha) pieder Natura 2000 teritorijām un kā liegums izveidots 1999.gadā. Lieguma teritoriju klāj priežu meži, platlapju (liepu) meži, piekrastē pārmitri melnalkšņu meži, kuri ir ES Biotopu direktīvas biotops. Lieguma dabas bagātība ir tā, ka nelielā un samērā izolētā teritorijā konstatēts salīdzinoši liels vaskulāro augu sugu skaits, liegums ir nozīmīga lapu koku praulgraužu aizsardzības vieta.

Dabas liegums „Lieluikas un Mazuikas ezers” tika izveidots, lai aizsargātu Latvijā ļoti retu ezeru tipu – oligotrofu ezeru ar Dortmaņa lobēlijas audzēm un ļoti reti sastopamām un aizsargājamām ūdensaugu sugām. Dabas liegums ir Natura 2000 teritorija. Mazuikas ezers ir viens no Latvijas 14 ezeriem, kuros saglabājušās bagātīgas un dzīvotspējīgas dortmaņa lobēlijas, gludsporu ezerene sabiedrības, kā arī viens no Baltijas valstīs visizcilākajiem lobēlijas, gludsporu ezerenes ezeriem. Dortmaņa lobēlija, gludsporu ezerene un sīpoliņu donis ir Latvijas īpaši aizsargājamās augu sugas. Lai novērstu piesārņojumu ezeros un to krastos, apmeklētājiem ir liegta pieeja šiem ezeriem. Dabas liegums ir 192 ha liels un ietilpst „Aizsargājamo ainavu apvidū Ādaži” (AAA „Ādaži”) teritorijā.

Ādažu novada teritorijā uz 2015.gada beigām Dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols” reģistrēti 16 dižkoki. Lielākais skaits parastie ozoli (*Quercus robur*) – 9 gab, parastās liepas – (*Tilia cordata*) – 3 gab., parastie oši (*Fraxinus excelsior*) – 1 gab., un pa vienam kokam – parastā vīksna (*Ulmus laevis*), parastā priede (*Pinus Sylvestris*), ārā bērzs (*Betula pendula*) un baltais vītols (*Salix alba*). Zināmākais koks ir parastais ozols netālu no “Līlavu” mājām, kura stumbra apkārtmērs ir 6,40m. Liels skaits dižkoku – pārsvarā ozoli ir atrodamī veci “Miemju” māju apkārtnē. Viens diža auguma ozols atrodams arī Ādažu ciema centrā – Rīgas gatves malā.

Apzinot ūdens objektus Ādažu novadā, redzams, ka to krastos vai nu nav vispār, vai arī ir nepietiekošs iekārtotu peldvietu un atpūtas vietu skaits, kur būtu izvietoti soliņi, atkritumu urnas, ģērbtuves, ugunsroku vietas u.tml. Līdz šim tikai Vējupes un Alderu pludmalēs ir uzstādīti informatīvie stendi, atkritumu urnas, soliņi un ģērbtuves. Lai attīstītu pieeju publiskiem ūdeņiem, jāattīsta piekļūšanas vietas arī pie citām publiskām ūdenstilpnēm. Neērtības zvejniekiem un atpūtniekiem ezeru krastos rada tas, ka ūdenstilpņu tuvumā nav izvietotas zīmes ar norādēm, kur drīkst/ nedrīkst braukt un novietot transportlīdzekļus. Tāpat būtiskas problēmas atpūtniekiem un zvejniekiem sagādā zemes īpašnieku tauvas joslas noteikumu neievērošana pie apbūvētajām novada ūdenskrātuvēm. Papildus apdraudējums dabas liegumiem ir ezeru apmeklētāju neinformētība par cilvēka lielo ietekmi uz dabas izmaiņām.

Rīgas – Tallinas šosejas 3. kilometrā pa ceļu uz Alderiem (~500 m) izvietots Rīgas ūdensapgādes muzejs. Tas darbojas kopš 1988.gada un sniedz informāciju par četrus gadsimtus ilgo Rīgas pilsētas ūdensapgādes sistēmu, vēsturiskām ūdensapgādes sistēmām, iekārtām un būvēm.

Ādažu novada teritorijā atrodas divi valsts nozīmes kultūras pieminekļi – objekti, kuri iekļauti spēkā esošajā kultūras pieminekļu sarakstā:

- valsts nozīmes arhitektūras piemineklis – Baltezera (Ādažu) luterāņu baznīca;
- valsts nozīmes vēstures piemineklis – Komunistiskā masu terora upuru piemiņas vieta un kapi,

kā arī divi valsts nozīmes mākslas pieminekļi – portāli, kuri atrodas Ādažu luterāņu baznīcā⁶.

Ādažu vecākais un nozīmīgākais arhitektūras piemineklis – Ādažu (Baltezera) baznīca atrodas Ādažu novada Baltezerā. Baznīca atrodas gleznainā vietā starp Lielo un Mazo Baltezeru. To no 1772. līdz 1775.gadam cēla meisters Bernhards Joahims no Mazungenas. Baznīcas apveids – vienjoma garenbūve ar poligonālu altārdaļu un frontālu kvadrātveida torni, kam barokāls noslēgums, – atspoguļo baroka arhitektūras principus. Padomju laikā baznīca tika izdemolēta, nopostīts tās interjers, iznīcināts altāris un ērģeles, nojaukts tās tornis. 1994.gadā dievnams tika atdots Ādažu evaņģēliski luteriskai draudzei. Ar laiku tika rekonstruēta visa fasāde, atjaunoti iekšējie mūri.

Baltezera kapos, veco kapu daļā atrodas Brāļu kapu teritorija, komunistiskā terora upuru piemiņas vieta. Pēc dažādas informācijas tur apglabāti 113-130 1941.gada jūnijā, jūlijā nogalinātie valsts drošības komitejas upuri, kuri pārapbedīti no nošaušanas vietas Baltezera krastā 1941.gada rudenī. 2008.-2009.gadā komunistiskā terora upuru piemiņas vieta Baltezera kapos tika labiekārtota, t.sk., uzcelts jauns piemineklis „Ciešanu vārti”.

Ādažos, Gaujas ielā 16 ir 1895.g. latviešu arhitekta K.Pēkšēna veidotais reģiona apvienojošais kultūras centrs, saietu nams, kas vēlāk pārtapa par administratīvo ēku. Administratīvās ēkas funkcijas tā turpina pildīt līdz pat šim laikam. Šī ēka ir nozīmīgs kultūras mantojums, jo tapa pēc slavena latviešu arhitekta K.Pēkšēna projekta. It īpaši svarīgi ir tas, ka Ādažos celtā ēka ir vienīgā, kurai tika radīts projekts kādai no lauku teritorijām (pārējie K.Pēkšēna projekti tika radīti Rīgai). Ēku plānots atjaunot un atgriezt kultūras mantojumu, noņemot padomju laikā izveidoto ēkas apmetumu un atbilstoši sākotnējai iecerei atgriežot ēkai pirmatnējo izskatu. Ierīkojot Gaujas ielā 16 bibliotēku un vēstures centru (muzeju), tiktu atgriezta ēkai iecerētā kultūras iestādes nozīme.

Ādažu poligona LR Aizsardzības ministrija izmanto kaujas šaušanas un taktiskajām mācībām. Ņemot vērā reto un bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgo biotopu, kā arī reto un īpaši aizsargājamo sugu sastopamību, poligonam ir izstrādāts dabas aizsardzības zonējums, nodalot divas aizsargājamo dabas teritoriju grupas – stingras aizsardzības un ierobežotas darbības aizsargājamās dabas teritorijas. Stingras aizsardzības dabas teritorijas Ādažu poligonā ir dabas liegums „Lieluikas un Mazuikas ezers”, 24 meža atslēgas biotopi, 4 neregulēto upju aizsargjoslas un mikro liegums. Savukārt ierobežotas darbības aizsargājamās teritorijas ir 11 mikro liegumi, 15 kāpu biotopi, 5 mežu biotopi, 2 purvu biotopi un 3 regulēto upju aizsargjoslas.

Ādažu poligona teritorijā tika filmētas vairākas filmas: „Dvēseļu putenis” (režisors Dzintars Dreiberģis, Latvija) par 1.pasaules karu; japāņu seriāla „Yae no Sakura” („Mākonis virs pakalna”; filmas producentis Takafumi Juki, Japāna) epizodes par krievu–japāņu karu 1904.-1905.g. (šis seriāls tika nominēts starptautiskajai „Emmy” balvai kā labākais dramatiskais seriāls); „Džimlai Rūdi rallallā!” (režisori Māris Putniņš un Jānis Cimmermanis, Latvija), militārā traģikomēdija.

⁶ Kultūras ministrijas 29.10.1998. rīkojums Nr.128 “Par valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstu”

Ādažu novadā atrodas vienīgā Latvijā daudzdzīvokļu māja (www.thepearl.lv), kura uzcelta ezera krastā - The Pearl (Pērle), 2013.g., arhitektūras projekts SIA „AB3D” (J.Mitenbergs un citi) un tas ir vienīgais Latvijā izveidotais projekts, kurš guva lielāko pasaules arhitektūras balvu – 1.vietu konkursā Architizer A+Awards 2015.

Kadagā, Lāceņu ielā atrodas podnieku ceplis, kur savām rokām var izveidot māla izstrādājumus (www.perkoni.com), iegādāties podnieku izstrādājumus un saimnieces-mākslinieces gleznas, kā arī svaigu un ļoti garšīgu maizi, kuru saimnieki gatavo īstā lauku maizes krāsni.

Ādažu novadā ir militārie objekti, kuri interesē un var būt pieejami tūristiem visā pasaulē, tomēr ir maz informācijas par pieejamiem šāda veida objektiem. Tāpēc Interreg programmas ietvaros plānots īstenot projektu par militāro vēsturi Ādažu novadā un citās projektā iesaistītajās pašvaldībās, lai veicinātu tūrisma attīstību novadā Projekta ietvaros Ādažu novadā plānots izpētīt Ādažu novada militāro vēsturi kontekstā ar 2.Pasaules kara vēsturi Francijā, veikt vēsturisko kauju rekonstrukciju, pielāgot bijušo domes ēku 2.Pasaules kara militārā mantojuma vēstures centra vajadzībām, izveidot 2.Pasaules kara militārā mantojuma vēstures centra ekspozīciju, izveidot pārvietojamās ekspozīcijas ar interaktīvo karti, veikt pieredzes apmaiņas braucienus, izveidot projekta mājas lapu, organizēt publiskus pasākumus.

1.2.6 Apdzīvojamā struktūra

Ādažu novada struktūras pamatu veido Gaujas upes, Vējupes un Lielā Baltezera, Mazā Baltezera un vairāku citu ezeru piekrastes apbūvētās joslas, kā arī teritorijas abpus valsts autoceļam A1 (Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži)), kas šķērso novadu ziemeļu – dienvidu virzienā. Gaujas un valsts autoceļa A1 (Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži)) ietekmē vēsturiski ir izveidojušies vairāki dominējošie apdzīvojamā centri – **Baltezers**, **Ādaži** (centrs), **Garkalne** un **Kadaga**. Kā vēl vienu Ādažu centra kaimiņciemu var nosaukt **Alderus** (tos atdala tikai Gaujas – Baltezera kanāls). Iepretī Ādažu centram pēdējo 20-25 gadu laikā ir izveidojušies trīs jauni ciemi – **Stapriņi**, **Eimuri** un **Birzniēki**. Nedaudz nostāk uz Ādažu novada rietumu pusi atrodas nelielais **Ataru** ciems, pie Dūņezera – **Divezeru** ciems. Visiem šiem ciemiem ir vairākas kopīgas iezīmes – diezgan vāji attīstīta infrastruktūra un tos no pārējās Ādažu novada teritorijas atdala autoceļš A1, kas aprūtinā komunikāciju ar Ādažu centrālo daļu. Ādažu novada austrumu pusē atrodas divi no centra attālināti ciemi **Iļķene** un **Āņi**, kurus vienu no otra atdala Gaujas upe. Infrastruktūra šajās Gaujas krastu apdzīvotajās vietās ir vāji attīstīta.

Tas, kādi sadzīves pakalpojumi ir pieejami katrā no Ādažu novada ciemiem, apkopots tabulā.

Tabula 4 Iedzīvotājiem pieejamie pakalpojumi Ādažu novada ciemos

	Pārtikas veikali	Sabiedriskais transports	Bankas pakalpojumi	Izglītība	Bibliotēka	Veselības aprūpe	Aptieka	Sociālie pakalpojumi	Centralizētie komunālie pakalpojumi	Iedzīvotāju skaits (uz 01.01.2016.)
Ādaži	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	6 264
Kadaga	✓	✓		✓				✓	✓	2 087

	Pārtikas veikali	Sabiedriskais transports	Bankas pakalpojumi	Izglītība	Bibliotēka	Veselības aprūpe	Aptieka	Sociālie pakalpojumi	Centralizētie komunālie pakalpojumi	Iedzīvotāju skaits (uz 01.01.2016.)
Baltezers	✓	✓						✓	✓	838
Garkalne	✓	✓						✓	✓	514
Stapriņi								✓		495
Alderī	✓	✓						✓		280
Atari								✓		116
Birznieki								✓		88
Iļķene								✓		68
Āņi								✓		65
Divezeri								✓		46
Eimuri								✓		36

Informācijas avots: Attīstības un investīciju daļa

To, kāda ilgtermiņā varētu veidoties Ādažu novada apdzīvojuma struktūra un publisko pakalpojumu klāsts, būtiski ietekmē esošās demogrāfiskās tendences.

Ādažu novada teritorijā apbūve ir neviendabīga un nodrošinājums ar infrastruktūru ļoti atšķirīgs. Nākotnē būtu jāveido jauns kopējs attīstības un vietējais pakalpojumu atbalsta centrs autoceļa A1 kreisajā pusē, kas no pakalpojumu nodrošinājumu viedokļa nosacīti apvienotu Stapriņus, Eimurus un Birzniekus. Tāpat, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, to sniegšanas vietās būtu jāattīsta Kadagas ciemā, kas ir otrs lielākais ciems Ādažu novadā.

Lai mazinātu dzīves kvalitātes atšķirības starp apdzīvotajām vietām, turpmāk lielāka uzmanība būtu jāveltī kopējo inženierinfrastruktūras tīklu savienojamībai un detālplānojumu risinājumu kvalitātes uzlabošanai ciematu saskares vietās, kā arī zaļo zonu izveidei (mežaparki, parki, apstādījumu joslas). Tāpat liela uzmanība jāveltī valsts nozīmes satiksmes infrastruktūras objektu būvniecības procesiem Ādažu novada teritorijas daļā, lai tiktu ievērotas Ādažu novada iedzīvotāju intereses (satiksmes drošība, maģistrālo autoceļu šķērsojumu pietiekamība, trokšņa kaitīgās ietekmes samazināšana līdz normatīvos noteiktajiem līmeņiem utt.).

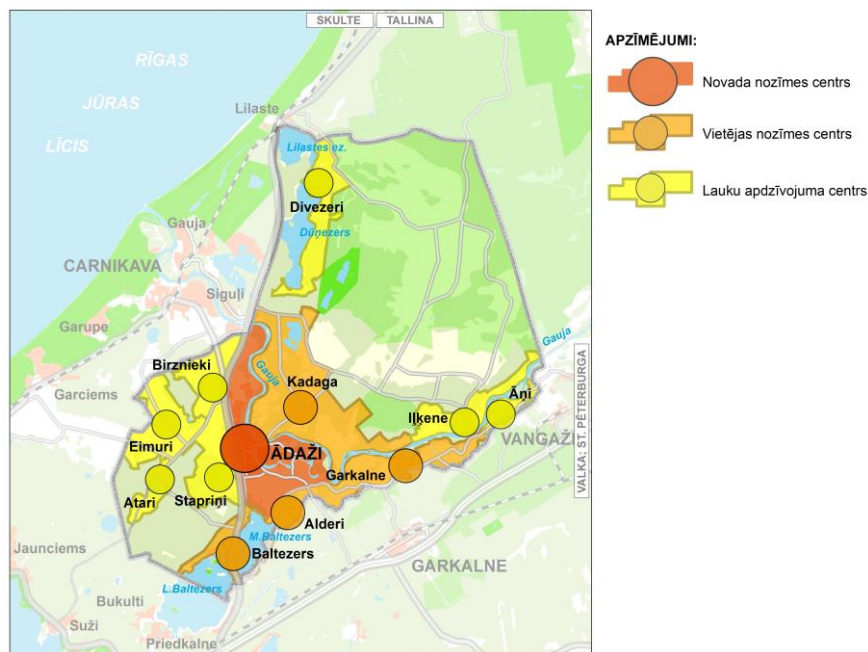
Jāveltī liela uzmanība Ādažu novada ilgtspējīgai attīstībai, arī rezervējot zemes platības publiskajām vajadzībām (dzeramā ūdens gūtnes, inženierkomunikāciju tīklu un objektu būvniecībai, velosliņiem, rekreācijai u.c.), kā arī regulējot urbanizētās vides pārlietu spiedienu uz dabas vidi. Izstrādājot turpmāko apdzīvojuma struktūru, jāņem vērā jau esošā apdzīvojuma struktūra, gan prognozes (izvērtējums) iespējamajam iedzīvotāju izvietojuma blīvumam ciemu robežās un optimālajam cilvēku skaitam šajās apdzīvotajās vietās, tā, lai saglabātu starp ciemiem un citur neapbūvētas „zaļās” teritorijas ekoloģiska līdzsvara uzturēšanai un rekreācijai.

Visu vecumu iedzīvotājiem jānodrošina pievilcīga dzīves telpa un viņiem nepieciešamie pamatpakalpojumi iespējami tuvu dzīvesvietai, tāpēc jāsekmē pakalpojumu sniegšanai

nepieciešamo infrastruktūras objektu pilnveidošana un jaunu izveide. Jāveicina līdzsvarota Ādažu novada teritorijas attīstība.

Attēls 7 Ādažu novada perspektīvā apdzīvojuma struktūra

Informācijas avots: Ādažu novada domes Attīstības un investīciju daļa

Izvērtējot vēsturiski izveidojušos apdzīvojuma telpisko struktūru, iedzīvotāju skaitu, apbūves struktūru, sociālās infrastruktūras un pakalpojumu nodrošinājumu, kā arī iedzīvotāju skaita prognožu perspektīvas, ņemot vērā Ādažu novada pašvaldības stratēģiskos uzstādījumus, tiek izdalīti trīs līmeņu attīstības centri – novada nozīmes centrs – Ādaži, vietējas nozīmes attīstības centri – Kadaga, Baltezers, Garkalne, Alderi un lauku apdzīvojuma centri – Iļķene, Āni, Stapriņi, Atari, Eimuri, Birznieki, Divezeri.

Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības startējīgā katram attīstības centram tika noteikts pieejamo un plānojamo pakalpojumu apjoms jeb pakalpojumu grozs, ko noteica tā esošais ekonomiskais attīstības līmenis, infrastruktūra, cilvēkresursi, to izvietojums un sasniedzamība.

Pašvaldības attīstībā dzīvojamai platībai, respektīvi, mājoklim ir svarīga loma, jo atbilstošs un drošs mājoklis ir viens no galvenajiem iedzīvotāju dzīves kvalitātes rādītājiem konkrētajā vidē. Lai gan dzīvojamo platību problēmas risināšana pamatā ir pašu iedzīvotāju ziņā, (izņemot sociālo māju veidošanu), pašvaldības teritorijas plānojuma uzdevums ir nodrošināt pietiekošas teritorijas dažāda apbūvei atkarībā no privātmāju un dzīvokļu tirgus vajadzībām, ievērojot vides aizsardzības prasības un pašvaldības apbūves noteikumus.

Papildus augstāk minētajiem pasākumiem, vēl būtu jāuzlabo sabiedriskā transporta tīkla plānošana (starp apdzīvotām vietām, kur tas pagaidām dažādu iemeslu dēļ vēl nav nodrošināts), kā arī jāpievērš uzmanība mežu/purvu, „zaļo zonu”, lauksaimniecības zemju un virszemes ūdeņu teritoriju optimālam sadalījumam saistībā ar apbūves teritorijām.

Ādažu novads pēdējo gadu laikā iedzīvotāju skaita ziņā ir kļuvis par vienu no visstraujāk augošajām teritorijām Latvijā. Te mājvietu atradušas daudzas ģimenes ar maziem bērniem, kuriem nepieciešams nodrošināt drošu vidi, kā arī iespējas bērniem un jauniešiem mācīties, pulcēties un kopīgi darboties.

Kopš 2004.gada, Ādažu novada iedzīvotāju skaits ir palielinājies par 29%, kamēr Latvijā kopumā tas ir samazinājies par 12%. Novadā vērojams arī vislielākais īpatsvars (salīdzinot ar kaimiņu novadu, Rīgas un Latvijas vidējo rādītāju) iedzīvotājiem, kuri ir vecumā no 0 līdz 15 gadiem, kā arī pieaugoši dzimstības rādītāji (vidēji par 7% gadā pēdējo desmit gadu laikā) – kas veido esošā un potenciālā pieprasījuma pēc izglītības pakalpojumiem stabilu pieaugumu arī nākotnē, turpmāko 10-15 gadu periodā. Vispārējās izglītības pakalpojumus no 1. līdz 12.klasei Ādažu novadā nodrošina divas izglītības iestādes – Ādažu vidusskola un Ādažu Brīvā Valdorfa skola, kas ir privāta izglītības iestāde. Skolēnu skaits Ādažu vidusskolā pēdējo desmit gadu laikā (no 2004./2005.m.g.) ir palielinājies par 15% un 2015./2016.mācību gadā mācības tajā plāno uzsākt mācības 1250 audzēkņi. Ņemot vērā izglītības iestādes telpu maksimālo kapacitāti, vērtējot skolēnu skaita pieauguma tendences un nākotnes prognozi, Ādažu vidusskolā nebūs iespējams nodrošināt atbilstošas telpas mācību procesam, tāpēc tuvāko gadu laikā pašvaldībai būtu nepieciešams paplašināt vietas mācību procesa nodrošināšanai Ādažu vidusskolā.

Iepriekšējo gadu laikā Ādažu novada dome novada teritorijā izveidoja vairākus bērnu rotaļu laukumus gan Ādažos, gan citos lielākajos ciemos. Vairākos ciematos bērnu rotaļu laukumu izveidoja daudzdzīvokļu namu iedzīvotāji, izmantojot iedzīvotāju iniciatīvu atbalsta konkursā pieejamos un savus līdzekļus. Tomēr esošie bērnu rotaļu laukumi nenodrošina iespēju visiem Ādažu novada bērniem atpūsties un spēlēties blakus savām dzīves vietām, tāpēc būtu jāizveido jauni bērnu rotaļu laukumi, t.sk., tos pielāgojot dažāda vecuma bērnu grupām.

Pēdējos gados Ādažu novadā ir izbūvēti un atvērti vairāki jauni tirdzniecības centri (pārtikas un citu preču tirdzniecībai), tāpēc tuvākajā laikā būtiskas situācijas pārmaiņas šajā jomā nav gaidāmas. Nosacīti varētu teikt, ka ir neliels sporta būvju deficīts, kuras nepieciešamas jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšanai.

1.2.7 Investīciju piesaiste

Stabila makroekonomiskā un finansiālā vide, kā arī starptautisko organizāciju pozitīvās atziņas par Latvijas investīciju vidi un optimistiskas attīstības prognozes sekmēja finanšu resursu pieejamību, kas savukārt radīja iespēju īstenot aktīvu investīciju darbību, tā uzlabojot novada infrastruktūru. Pašvaldība investīcijas var veikt, ielānojot tās budžeta izdevumos – uzkrājot nepieciešamo naudas apjomu, vai arī aizņemoties, tādā gadījumā izdevumus ielānojot (faktisko ieguldījumu veicot) aizņēmuma atmaksas veidā vairāku gadu garumā. Kopš Latvijā ir iespēja apgūt ES piedāvāto finansējumu, arī Ādažu novada dome ir aktīvi strādājusi pie fondu līdzekļu piesaistīšanas, kas būtiski samazina pašvaldības pašas ieguldījumu projektos, lai panāktu pēc iespējas efektīvāku rezultātu.

Iepriekšējos gadus novada dome ir sekmīgi piedalījusies konkursos un piesaistījusi ne tikai Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas sociālā fonda un Kohēzijas fonda līdzfinansējumu, bet arī cita veida fondus, piemēram, Eiropas lauksaimniecības fondu lauku attīstībai, Eiropas zivsaimniecības fondu.

Saistībā ar novada attīstības plāniem un zināmā mērā saistībā ar investīcijām novadā ir jāpiemin arī Nīderlandes fonda KNHM rīkotais konkurss „Sabiedrība ar dvēseli”, kas Ādažu novadā tika īstenots no 2010.līdz 2012.gadam un bija pamats Ādažu novada domes rīkotā iedzīvotāju iniciatīvu konkursa “Sabiedrība ar dvēseli” iedibināšanai.

Lielākie pēdējos gados īstenotie projekti Ādažu novadā bija saistīti ar ūdenssaimniecības sistēmas attīstību. Projekts „Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Ādažos” tika realizēts vairākās kārtās, ar mērķi rekonstruēt – uzlabot un modernizēt ūdensapgādes

sistēmu novadā. “Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Baltezerā” tika īstenots sadarbībā ar Garkalnes novada domi un SIA “Garkalnes ūdens”, lai izbūvētu jaunus kanalizācijas tīklus un kanalizācijas sūkņu staciju, palielinot kanalizācijas pakalpojuma pārklājumu, kā rezultātā Lielajā un Mazajā Baltezerā vairs netiktu novadīti piesārņoti notekūdeņi, kas, atbilstoši Eiropas Savienības prasībām, nodrošinās apkārtējās vides aizsardzību pret piesārņojumu, ko radītu neattīrītu vai nepietiekami attīrītu notekūdeņu nonākšana Lielajā un Mazajā Baltezerā, kas ir arī dzeramā ūdens ņemšanas vieta. Nozīmīgs pēdējos gados īstenots projekts bija arī “Plūdu risku novēršanas pasākumi Ādažu novada teritorijā”, kura mērķis bija būtiski samazināt plūdu draudus 521 ha lielā blīvi apdzīvotā teritorijā un panākt, ka teritorija applūst ne biežāk kā vienreiz 100 gados.

Tomēr pašvaldības budžeta izdevumi nav vienīgais finanšu avots, kas nodrošina novada attīstību. Plašs pasākumu komplekss, ko īsteno pašvaldība, rada pievilcīgu vidi gan uzņēmējiem, gan iedzīvotājiem. Iedzīvotāju skaita pieaugums ir viens no galvenajiem nosacījumiem, lai novads būtu pievilcīgs uzņēmējdarbībai. Otrs nozīmīgais faktors, jo īpaši iedzīvotājiem, ir infrastruktūra – gan komunālie pakalpojumi, gan pārējie sadzīvē nepieciešamie pakalpojumi, piemēram, sabiedriskā ēdināšana, finanšu pakalpojumi, sabiedriskais transports, tirdzniecības vietas un atpūtas iespējas. Šie faktori ir svarīgs priekšnosacījums gan uzņēmēju, gan iedzīvotāju interesei par novadu, savukārt, saimnieciskās aktivitātes un iedzīvotāju pieaugums ir nepieciešams pašvaldības ienākumu bāzes palielināšanai, kas sekmē iespēju tālākiem uzlabojumiem, tā radot sinerģijas efektu starp iedzīvotājiem, uzņēmējiem un pašvaldību.

Nākotnē plānoti vairāki nozīmīgi projekti izglītības infrastruktūras attīstībai Ādažu novadā, kā arī satiksmes infrastruktūras sakārtošanai Ādažu centrā. Nepieciešamo mācību telpu nodrošināšanai, tuvāko gadu laikā plānots paplašināt Ādažu vidusskolu, izbūvējot izglītības iestādei papildus nepieciešamo mācību vietu. Savukārt satiksmes infrastruktūras sakārtošanas jomā nozīmīgākais un finansiāli lielākais plānotais projekts ir Gaujas ielas atjaunošana no Rīgas gatves līdz Attekas ielai.

1.3 Infrastruktūra

1.3.1 Sociālā infrastruktūra un pakalpojumi

1.3.1.1 Izglītības infrastruktūra

Izglītībai Ādažu novada teritorijā ir īpaša nozīme. Par izglītības sekmēšanu un kvalitatīvu apguvi domā gan Ādažu novada dome un tās struktūrvienības, gan privātās personas. Pašvaldībā darbojas Ādažu pirmsskolas izglītības iestāde, Kadagas pirmsskolas izglītības iestāde, Ādažu vidusskola, Ādažu Mākslas un mūzikas skola, Ādažu bērnu un jaunatnes Sporta skola, kā arī Ādažu Brīvā Valdorfa skola, privātā pirmsskolas izglītības iestāde „Pasaku valstība”, privātās izglītības iestādes „PATNIS” pirmsskolas filiāle „Ādaži” un YAMAHA mūzikas skola.

Ādažu pirmsskolas izglītības iestāde ir pašvaldības dibināta un tās pakļautībā esoša vispārējās izglītības iestāde pirmsskolas izglītības programmas īstenošanai. Izglītības iestādes mērķis – veidot radošu un brīvu personību, attīstot katra bērna vispārējās spējas, sniedzot stabilu, vecumam piemērotu zināšanu, prasmju un iemaņu bāzi, kas ļautu sekmīgi turpināt mācības un sagatavotu dzīvei nemitīgi mainīgā vidē. Ādažu pirmsskolas izglītības iestāde atrodas 1983.gadā celtā ēkā un tajā darbojas 13 jaukta vecuma (3-7 gadi) ģimenes tipa grupas, kuras kopā apmeklē 325 bērni.

Kadagas pirmsskolas izglītības iestāde ir pašvaldības 2009.gadā dibināta un tās pakļautībā esoša vispārējās izglītības iestāde pirmsskolas izglītības programmas īstenošanai. Šajā izglītības iestādē darbojas astoņas pa vecuma grupām sadalītas grupiņas, kuras apmeklē 184 bērni. Kadagas pirmsskolas izglītības iestādē bērni tiek uzņemti no 1,5 gadu vecuma, līdz ar to, tiek nodrošināta iespēja māmiņām ātrāk sākt strādāt un iesaistīties darba tirgū.

Ādažu vidusskola ir Ādažu pašvaldības dibināta un tās pakļautībā esoša vispārējās izglītības iestāde, kura īsteno 3 vispārējās izglītības programmas. Skolā tiek īstenotas arī vairākas interešu izglītības programmas un skolēniem pieejami dažādi interešu izglītības veidi. Ādažu vidusskolas esošo materiālo un tehnisko bāzi (sporta zāli, aktu zāli, stadionu u.c.) izmanto ne tikai jaunieši, bet arī visi novada un blakus esošo pašvaldību iedzīvotāji. Ādažu vidusskola ir dibināta 1986.gadā un ir lielākā lauku skola Latvijā, tajā uz 2015./2016.m.g. mācības uzsāka 1250 bērni. Ņemot vērā skolas tehnisko stāvokli un kapacitāti uzņemt jaunus skolēnus, turpmāko gadu laikā būs nepieciešams gan izbūvēt papildus vietu skolas mācību norise, gan veikt esošās skolas ēkas atjaunošanu.

Ādažu Mākslas un mūzikas skola ir profesionālās ievirzes izglītības iestāde, kurā tiek īstenotas 14 profesionālās ievirzes izglītības programmas: 1 mākslas izglītībā (vizuāli plastiskā māksla) un 13 mūzikas izglītībā (klavierspēle, vijolspēle, akordiona, čella, kokles, ģitāras, flautas, klarnetes, trompetes, mežraga, saksofona un sitamo instrumentu spēle, kā arī vokālā mūzika). Skolas darbības mērķis ir veidot izglītības vidi, organizēt un īstenot izglītības procesu, kas nodrošinātu profesionālās ievirzes mākslas un mūzikas izglītības programmās noteikto mērķu sasniegšanu. Skola tika dibināta 2000.gadā un 2015./2016.m.g. tajā mācījās 648 audzēkņi. Skola plāno attīstīties vēl vairāk, gan piedāvājot jaunas mācību programmas, gan palielinot audzēkņu skaitu.

Ādažu Bērnu un jaunatnes sporta skola Ādažos darbojas kopš 2009.gada, bet ar jauno nosaukumu iestāde darbu uzsāka 2014.gadā. Skola tika dibināta, lai īstenotu novadā profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu. Sporta skolas darbības mērķis ir veidot izglītības vidi, organizēt un īstenot izglītības procesu, kas nodrošinātu profesionālās ievirzes sporta izglītības mērķu sasniegšanu – veselās, fiziski, garīgi un emocionāli attīstītas personības veidošanu, kas ir motivēta aktīvam, kustīgam dzīvesveidam un apzinās sporta pozitīvo ietekmi cilvēka personības veidošanas procesā. 2015.gadā skolā mācījās 422 audzēkņi un realizētas 9 akreditētas sporta programmas: džudo, peldēšana, orientēšanās sports, volejbols, basketbols, vieglatlētika, florbols, futbols un grieķu-romiešu cīņa.

Ādažu novadā darbojas privāta skola – **Ādažu Brīvā Valdorfa skola**, kura ietver gan vispārējo vidējo, gan pirmskolas izglītību. Valdorfpedagoģijas pamatā ir vispārēja harmoniska jaunā cilvēka audzināšana. Mācību process veidots, vienlaicīgi attīstot gribu, jūtas un domāšanu un ļaujot uzplaukt bērna individualitātei. Skola tika dibināta 1993.gadā un 2015./2016.m.g. tajā mācījās 308 skolēni un 52 bērnu dārznieki. 2008.gadā skola mācības uzsāka jaunuzceltā ēkā. Lai turpinātu skolas plānoto attīstību, 2015. gadā tika nodots ekspluatācijā jauns skolas korpus, kurā paredzēts izvietot četras klašu telpas, kur katrā no tām varēs mācīties 25 bērni. Jaunajā ēkā paredzēta telpa arī individuālām nodarbībām, kā arī skolotāju istaba un citas palīgtelpas. 2016.gada februārī skola iegūs jaunu sporta zāli, kas būs energoefektīva ēka ar atjaunojamo energoresursu tehnoloģijām.

Kopš 2007.gada Ādažos darbojas privātā pirmsskolas izglītības iestāde „**Pasaku valstība**”, kas tika veidota, lai bērni vecumā no 1,5 gadiem līdz skolas vecumam, kas ir pamats cilvēka vispārējā attīstībā, saņemtu maksimālo atbalstu un profesionālu ieteikumus, ņemot vērā katra individualitāti. Uz 2015./2016.m.g. iestādi apmeklēja 125 bērni.

Kopš 2008.gada Ādažu novadā darbojas privātā pirmsskolas izglītības iestāde – privātās izglītības iestādes „PATNIS” pirmsskolas filiāle „Ādaži”, kuru apmeklē 92 bērni. Skolas nosaukums jau norāda, ka izglītības iestādes darba pamatā ir ikvienas mazās personības respektēšana un mīlēšana.

Kopš 2009.gada savu darbību Ādažos ir uzsākusi **YAMAHA mūzikas skola**, kura piedāvā bērniem vecumā no 4 mēnešiem līdz 4 gadiem apmeklēt muzikālās nodarbības. Nodarbībās tiek ietverta muzicēšana, kustības, runa, praktiskas darbošanās, kas nodrošina bērna vispusīgu attīstību.

Ādažu novadā jāveicina alternatīvas izglītības centru veidošanos, kuros tiktu piedāvāti dažādi pakalpojumi, t.sk., iespēja apmeklēt datorklasi ar interneta pieslēgumu, nodarboties ar akmens kalšanu, māla apstrādi, koka grebšanu, metāla apstrādi, mākslu, aušanu, filcēšanu, adīšanu, tamborēšanu, papīra mākslu, sveču darināšanu utt.

Ādažu novadā jāveicina ne tikai kultūrizglītība, bet arī cilvēku aktivitāte dažādos sporta, mūžizglītības un interešu izglītības pasākumos. Regulāri jādomā, kā sekmēt jauniešu un citu iedzīvotāju zināšanu un prasmju līmeni. Sekmīgai mūžizglītības attīstībai Ādažu novada teritorijā būtu nepieciešams izveidot atbilstošu infrastruktūru.

Detalizētāka informācija par izglītības jomas attīstību turpmāko gadu laikā sniegta dokumentā „Ādažu novada izglītības stratēģija 2016-2022” (Pielikums Nr.5).

1.3.1.2 Sporta infrastruktūra

Novadā ir liela aktivitāte sporta jomā. Sporta aktivitātes novada teritorijā pārsvarā koncentrējas Ādažu ciemā: Ādažu sporta centrā, Ādažu vidusskolas stadionā, Ādažu tenisa centrā, Ādažu Brīvās Valdorfa skolas multifunkcionālajā laukumā u.c. Bez minētajām organizācijām novadā ar sporta aktivitātēm atbilstoši skolu programmām nodarbojas Ādažu vidusskola un Ādažu Brīvā Valdorfa skola.

Sporta centrā katrs var atrast sev piemērotāko nodarbošanās veidu, jo piedāvāto pakalpojumu klāsts ir plašs: baseins, kur iespējams peldēt gan patstāvīgi, gan arī treneru vadībā, trenāzīeru zāle ar pieredzējušu fitnesa treneri, aerobikas zāle, kur pieejami 5 dažādu nodarbību veidi, cīņas zāle, sporta spēļu zāle un galda tenisa zāle, turklāt centra apmeklētājiem pieejama arī sauna, džakuzi un tvaika pirts.

Ādažu novadā aktīvi darbojas 7 sporta sekcijas (basketbols, džudo, sambo, florbols, grieķu-romiešu cīņa, teniss, volejbols) un 2 sporta klubi (futbola, hokeja). Vissenākās tradīcijas Ādažu novadā ir basketbolam un cīņu sportam (grieķu – romiešu cīņai, džudo un sambo). Ādažu basketbols ir ievērojams ar to, ka komandas tiek veidotas no vienas skolas audzēkņiem. Panākumus Rīgas reģiona mērogā ir guvusi florbola komanda Ādaži. Daudzi jaunie cīkstoņi veiksmīgas treneru sadarbības rezultātā sekmīgi piedalās dažāda mēroga sacensībās grieķu-romiešu cīņā un džudo, izcīnot godalgotas vietas gan Latvijas, gan Eiropas, gan arī Pasaules mērogā. Ādažu volejbolistes sekmīgi piedalās Latvijas čempionātos. Netālu no Sporta centra atrodas Ādažu tenisa centrs, kur pieredzējušu treneru vadībā trenējas gan lieli, gan mazi sportisti, kuri pazīstami jau Latvijas un Eiropas mērogā. 2006.gadā Ādažos nodibināja futbola klubu „Ādaži”, kur spēles meistarību apgūst 7–18 gadus veci zēni un jaunieši. Futbolu spēlē arī veterānu komanda, kas regulāri piedalās Ziemeļvidzemes futbola līgas čempionātos un iegūst godalgotas vietas. 2007.gadā tika dibināts hokeja klubs „Ādaži”. Ādažos attīstās arī veiksboards, motobols, teniss un zirgu jāšana.

2005.-2007.gadu laikā tika veikta Ādažu vidusskolas stadiona izbūve. Darbu laikā tika noasfaltēti pievadceļi, izveidoti 2 volejbola laukumi, 2 basketbola laukumi, skrejceļš 10 m

platumā ar asfaltbetona segumu, paredzot lietus novadīšanas sistēmas izbūvi apkārt esošajam futbola laukumam, kā arī veikti citi būvdarbi. Tomēr neizbūvēts un neiekārtots palika sporta stadiona laukums, kas nodrošinātu augsni futbola un vieglatlētikas veiksmīgai attīstībai. Neizbūvētais sporta laukums liedz pilnībā nodrošināt pilnvērtīgas fiziskās slodzes nodrošināšanu skolēniem. Turpmāko gadu laikā Ādažu vidusskolas stadionā būtu nepieciešams veikt sintētiskā seguma uzklāšanu skrejceļam, uzstādīt karoga mastus un stadiona tablo, izveidot mākslīgā seguma futbola treniņu laukumu, izveidot mākslīgā ledus hokeja laukumu ar bortiem, izveidot autostāvvietu, kā arī izveidot tribīnes un palīgtelpas.

Ādažu novadā pietrūkst visām nepieciešamajām prasībām atbilstošu, labiekārtotu futbola laukumu un citu labiekārtotu sporta laukumu.

2014.gadā tika izremontēts skeitparks; veikts kapitālais remonts sporta spēļu zāles grīdai; uzstādīts jauns spēļu rezultātu tablo; iegādāti rezerves spēlētāju soli; tiesnešiem galdskrēsli; kapitāli izremontēts sadales tīkls sporta zālē (nomainītas 4 pacelšanas troses); uzstādīta jauna administratoru lete; nomainīts zemūdens apgaismojums, izremontēta ventilācijas darbība peldbaseinā; pilnveidoti pludmales volejbola laukumi (smiltis, zālājs); izveidota slēpošanas / skriešanas trase Kadagas ciemā (šķelda), iztīrīta trase no krūmiem 2,5 km garumā; izremontētas 4 sporta centra ģērbtuves. 2015.gadā tika īstenots projekts stadiona sporta laukumu apgaismojumam.

Ādažu novadā ir neliels sporta būvju deficīts, kas nepieciešams jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšanai. Lai risinātu šo problēmu, iepriekšējos gados, ieguldot gan pašvaldības, gan privātos līdzekļus, tika izveidoti vairāki sporta laukumi Kadagas un Garkalnes ciemos. Bet vēl ir nepieciešami līdzekļi sporta un spēļu laukumu izveidei, „Veselības taku” izveidei, velomaršrutu izveidei, kā arī citu aktivitāšu popularizēšanai un attīstībai. Ziemas periodā būtu jāattīsta ziemas sporta veidi: slidošana, distanču slēpošana. Novada teritorijas mežos būtu jāattīsta nūjošanas, pastaigu un skriešanas trases. Tāpat, pateicoties mežu reljefam, būtu jāattīsta „ārpusceļu” velotrases. Sporta un atpūtas aktivitātēm būtu nepieciešams attīstīt Ūdensrožu parka teritoriju.

Turpmāko gadu laikā būtu nepieciešams atjaunot sporta bāzes telpas un inventāru, kā arī risināt jautājumu saistībā ar sporta bāzes lielo noslogotību.

1.3.1.3 Sociālo pakalpojumu pieejamība

Ar sociālo pakalpojumu nodrošināšanu Ādažu novada iedzīvotājiem galvenokārt nodarbojas Ādažu novada domes iestāde – Sociālais dienests, kas tika izveidots 1994.gadā. Sociālā dienesta galvenais uzdevums ir sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu sniegšana, veicinot personu pašpalīdzību, iesaistīšanos sabiedriskajā dzīvē attīstot personu atbildības izjūtu pret sevi un savu ģimeni. Sociālais dienests organizē sociālās palīdzības un pakalpojumu sniegšanu trūcīgām un maznodrošinātām ģimenēm, ģimenēm ar bērniem, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, aizbildņu ģimenēm, personām ar invaliditāti, pensijas vecuma personām, personām ar garīga rakstura traucējumiem un citām personu grupām, kurām tas nepieciešams. Pašvaldība nodrošina sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanu sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijās, kā arī sniedz materiālu atbalstu aprūpes vai kopšanas pakalpojuma saņemšanai un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai. Sociālie pakalpojumi tiek nodrošināti atbilstoši personas vajadzībām, pamatojoties uz sociālā darba speciālista veiktu personas vajadzību un resursu novērtējumu. Pašvaldības iedzīvotāju problēmu risināšanā tiek veidota sadarbība ar dažādām valsts, pašvaldības institūcijām, nevalstiskām un privātām organizācijām.

Sociālais dienests sniedz sociālās palīdzības pakalpojumus iedzīvotājiem no dažādām sociālām grupām un veic šo iedzīvotāju uzskaiti. 01.06.2015. Ādažu Sociālā dienesta uzskaitē bija 50 I grupas invalīdi, 152 II grupas invalīdi, 39 bērni – ar invaliditāti, 11 bērni – bāreņi, 20 daudz bērnu ģimenes ar 4 un vairāk bērniem, 57 politiski represētās personas, 13 Černobiļas avārijas seku likvidēšanas dalībnieki, 65 vientuļie pensionāri. Kopš 2003.gada Ādažos darbojas Sociālā dienesta Atbalsta centrs, kurā darbojas pensionāru biedrība, pensionāru padome, politiski represēto personu klubs, jaunieši ar īpašām vajadzībām un riska ģimeņu bērni, rokdarbnieču klubs u.c. interesenti. Tiek organizētas brīvā laika pavadīšanas iespējas un izglītošanās iespējas radošo nodarbību, interešu grupu, tematisku pasākumu un individuālu konsultāciju veidā. Atbalsta centru apmeklē līdz 20 cilvēkiem katru dienu. Ļoti pieprasīti ir bezmaksas pakalpojumi – iespēja nomazgāties dušā un izmazgāt veļu automātiskajā veļas mašīnā. Atbalsta centra apmeklētāji labprāt laiku pavadīja lasot periodiku, tiek abonēti 11 preses izdevumi, regulāri tiek izmantots dators ar interneta pieslēgumu. Ļoti aktīva darbība notiek Atbalsta centra humānās palīdzības punktā, kur tiek ziedotas un izsniegtas noderīgas lietas – apģērbi, apavi, trauki, bērnu preces, sadzīves tehnika arī dārzā izaudzētie augļi un dārzeni, sagatavotie ievārtījumi un konservējumi.

Ādažu novada domes Sociālais dienests sniedz iedzīvotājiem kvalitatīvus sociālos pakalpojumus, tomēr vēl nepieciešams veicināt sociālo pakalpojumu attīstību, uzlabojot novada iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Tam nepieciešams uzlabot esošos pakalpojumus un izveidot jaunus sociālos pakalpojumus – dienas centru jauniešiem, dienas centru dažādām sociālām grupām, ģimenes atbalsta centru, kopienas centrus lielākajos novada ciemos, grupu dzīvokli personām ar garīga rakstura traucējumiem, aprūpes mājās pakalpojumu.

Nepieciešams turpināt pilnveidot vides un infrastruktūras pieejamību cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem sabiedriskās vietās un personu dzīvesvietās.

1.3.1.4 Veselības aprūpes pieejamība

Veselības aprūpi Ādažos nodrošina trīs iestādes: SIA „Ādažu slimnīca”, SIA „Ādažu privātslimnīca” un SIA „Traumatoloģijas un ortopēdijas klīnika Ādaži”, kā arī vairāki ģimenes ārsti un divas laboratorijas (E.Gulbja laboratorija un Nacionālais Medicīnas Serviss – Laboratorija (NMS Laboratorija)).

SIA „Ādažu slimnīca” sastāv no Ādažu slimnīcas un Ādažu poliklīnikas un apkalpo ne tikai Ādažu novada, bet arī Carnikavas un daļēji arī Garkalnes novadu iedzīvotājus. Iestāde nodrošina ambulatoro aprūpi (poliklīnikā) un dienas stacionāru (medicīnas darbības virzieni: terapija, ķirurģija, ginekoloģija). Poliklīnikā pieejami primārās aprūpes ārsta, ķirurga, oftalmologa, ginekologa, dermatologa, endokrinologa, kardiologa, alergologa, neirologa, endoskopista, otolaringologa pakalpojumi, kā arī šādi palīgkabineti: ultrasonogrāfija, rentgens, kompjūtertomoģrāfija, doplerogrāfija, fiziskā terapija un echo kardiogrāfija.

Lai attīstītu veselības aprūpes infrastruktūru, būtu nepieciešams atjaunot slimnīcas fasādi un izveidot slimnīcas autonomās apkures sistēmu. Savukārt veselības aprūpes pakalpojumu pilnveidei Ādažu novadā, Ādažu slimnīcā būtu nepieciešams izveidot diennakts traumpunktu, nodrošināt diennakts dežūrārsta pakalpojumu pieejamību, izveidot neatliekamo medicīnisko palīdzību, kā arī izveidot dzemdību nodaļu.

1.3.2 Tehniskā infrastruktūra

1.3.2.1 Transports

Liela nozīme Ādažu novada teritorijas attīstībai, kā arī iedzīvotāju labklājības celšanā ir transportam un labi attīstītam ceļu tīklam. Ādažu novads atrodas kaimiņos Rīgai, novadu šķērso autoceļš A1 (Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži)).

Tabula 5 Ceļa intensitāte uz galvenā autoceļa Ādažu novadā (auto/diennaktī)

Ceļa posms	2010.	2011.	2012.	2013.	2014
A1, posms A2-Draudzības iela Ādažos (no 0,000 līdz 6,940 km)	16 745	17 526	18 894	19 688	21 122
A1, posms Draudzības iela Ādažos – V43 (no 6,940 līdz 13,030 km)	11 047	10 707	10 579	11 511	12 065

Informācijas avots: Latvijas Valsts ceļi

Pieaugot automobilizācijas līmenim, liela loma ir kā racionālam ielu un ceļu tīklam, tā arī kvalitātei un satiksmes drošībai.

Turpinot racionāli plānot pārējo ceļu un maģistrālo ielu tīklu Ādažu novada teritorijā, būtu iespējams samazināt transporta izraisīto ietekmi uz vidi, optimizēt transporta pārbraucienu attālumus un, līdz ar to, samazināt arī transporta līdzekļu radīto vides piesārņojumu. Pilnveidotas transporta shēmas izveide ir svarīga sastāvdaļa novada telpiskās struktūras pilnveidošanai, sasaistot to ar apdzīvojuma struktūras optimizāciju, „zaļo” zonu izveidi un jaunu ražošanas zonu attīstību.

2007.gadā pār Gauju tika atklāts jauns tilts, kas pa īsāko ceļu savieno Ādažus un Kadagu. Tomēr, lai veicinātu satiksmes plūsmu sakārtošanu, nākotnē būtu jādomā par vēl viena jauna tilta būvniecību pāri Gaujas upei starp apdzīvotām vietām Āņi un Ilķene, vietā, kur senāk bijusi pārceltuve. Tas pavērtu attīstību novada pašreiz nomaļajam nostūrim – Ilķenei, savienojot šo teritoriju ar autoceļu Rīga – Veclaicene (A2).

Ādažu novadā ir salīdzinoši labi attīstīta sabiedriskā transporta satiksme, kas sasaista Ādažu novada apdzīvotās vietas ar Rīgu, kaimiņu pašvaldībām, kā arī apdzīvotās vietas savā starpā un galveno apkalpes centru Ādažu ciemu. Vietējie pasažieru pārvadājumi tiek veikti ar SIA „Ekspress Ādaži” autobusiem. Ādažu vidusskolas skolēniem tiek izsniegtas bezmaksas kartiņas, ar kurām tie var nokļūt uz skolu un atpakaļ mājās. Novada teritoriju šķērso arī tālsatiksmes (ir pieturvietas uz Rīgas gatves) un starptautisko līniju autobusi. Galvenā satiksme novada teritorijā notiek pa autoceļu A1 (Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži)).

Ādažu novada ceļu un ielu kopējais garums uz 2015.gada sākumu bija 148,65 km, t.sk., ielas – 51,41 km; ceļi – 97,24 km. Pēc seguma veida 56,53 km ielu un ceļu bija ar cieto segumu (asfaltbetons), 92,12 km – mīksto segumu (grants segumi un bez seguma). Valsts un pašvaldības autoceļu un ielu remonta un rekonstrukcijas darbi notiek pieejamā finansējuma robežās. Gan valsts, gan pašvaldības ceļu stāvoklis daudzviet nav apmierinošs un tos nepieciešams uzlabot.

Lai atbalstītu investīcijas publiskās ceļu infrastruktūras kvalitātes uzlabošanai lauku teritorijās, lai veicinātu uzņēmējdarbību un saglabātu apdzīvotību, Ādažu novada dome plāno piedalīties ES fondu līdzfinansētā pasākumā „Pakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos”, atjaunojot Laveru ceļu.

Turpmāko gadu laikā lielākais ceļa infrastruktūras attīstības projekts ir Gaujas ielas atjaunošana posmā no Rīgas gatves līdz Attekas ielai. Tomēr nozīmīgi projekti ir plānoti

arī Briljantu, Kadagas un Mežaparka ceļu atjaunošanai, kā arī vairāki projekti pašvaldības ielu atjaunošanai: Gaujas ielas atjaunošana posmā no Kadagas tilta līdz Dadzīša ielai (veloceliņš), Dadzīša ielai pilnā atjaunošana; Ķiršu iela; pagrieziena uz Kadagu pie Gaujas tilta atjaunošana; Inču iela. Publiskās infrastruktūras attīstības un pilnveidošanas projekta ietvaros plānots atjaunot arī Muižas ielas posmu. Vairākām pašvaldības ielām (kopumā 10 km gadā) plānots atjaunot grants un šķembu segumu, kā arī asfaltbetona sugumu (2500 m² gadā). Pārējo ielu un ceļu atjaunošana plānota pēc 2018.gada.

Aktuāla ir veloceliņu trašu izbūve. Līdz 2015.gadam Ādažu novada teritorijā nebija izbūvēts neviens veloceliņš, ir tikai ieceres (Pa Ādažu novada teritoriju ir izstrādāti trīs ieteicamie velomaršruti ar norādēm. Tie izveidoti caur mežiem, līdz Dūņezeram un apkārt Lielajam un Mazajam Baltezeram.). Novada teritorijas plānojuma kartē ir attēlota (iezīmēta) arī perspektīvā Via Baltica (EiroVelo-10) veloceliņa trase, kā arī reģionālas nozīmes perspektīvā veloceliņa trase projekta „Tūrisma taka – zelta ceļš caur Gaujas senleju un Vidzemes jūrmalu” ietvaros, šķērsojot Ādažu novada teritoriju. Veloceliņš EiroVelo 10 ir ticis izbūvēts pa Garkalnes novada teritoriju gar autoceļu A1 (Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži)) līdz Ādažu / Garkalnes pašvaldību robežai.

Nepieciešams izbūvēt veloceliņu trases, savstarpēji savienojot ciemu teritorijas, kā arī sekmēt sadarbību ar kaimiņu pašvaldībām saistībā ar reģionālas nozīmes veloceliņu infrastruktūras attīstību. Esošos un potenciālos velomaršrutus nepieciešams ietvert EuroVelo maršrutu tīklā.

Ādažu novada teritorijas visblīvāk apdzīvotās vietas vēsturiski ir izveidojušās gar autoceļu A1 piegulošajām teritorijām, Baltezerā un Ādažu centrā, kā arī ap Ādažu – Podnieku ceļu, Alderos un daļēji Kadagā. Papildus tam, pēdējo gadu laikā, tāpat kā visā Pierīgā, Ādažu novadā īstenoti daudzi jauni savrupmāju apbūves projekti ar jaunām ielām, kurās vietām nav uzbūvētas gājēju ietves un veloceliņi. Nepietiekamas un nedrošas ir gājēju šķērsojumu vietas pāri valsts autoceļam A1, citiem valsts autoceļiem novada teritorijā un maģistrālajām ielām. Līdz ar to, aktuāli ir satiksmes drošības jautājumi. Lai uzlabotu gājēju drošību, ir jārisina dažāda veida ar satiksmes drošības uzlabošanu saistītas darbības (jaunu gājēju šķērsojumu izveide, gājēju ietvju un apgaismojuma izbūve, īpaši starp apdzīvotām vietām; drošības pasākumu projektēšana un īstenošana, jaunu ceļu zīmju uzstādīšana, intensīvāko gājēju pāreju izgaismošana u.c.

1.3.2.2 Ūdensapgāde un kanalizācija

Ūdensapgāde

Ādažu novada iedzīvotāji no centralizētās ūdensapgādes tīkla ik gadus saņem vairāk nekā 230 tūkst. m³ ūdens. SIA „Ādažu Ūdens” ir noslēgusi ūdensapgādes līgumus ar vairāk nekā 2000 abonentiem par pieslēgumiem. Ūdens patērētājiem tiek iegūts:

Ādažu ciemā ūdeni iegūst no:

- Ūdensgūtnes „Krastupes” ar jaudu 18 l/sek. Ūdens tur tiek attīrīts ūdens sagatavošanas stacijā, kuras jauda ir 1700 m³/dnn un, ar otrā pacēluma sūkņu stacijas palīdzību, padots centralizētajā ūdensapgādes sistēmā.
- no SIA „Rīgas ūdens”, kas ņemts no maģistrālā ūdensvada „Remberģi-Baltezers 1”.

Kadagas ciema ūdensapgādi nodrošina SIA „Ādažu Ūdens”. Kadagas ciema teritorijā atrodas divi ūdensapgādes artēziskie urbumi ar kopējo jaudu 9 l/sek. Ūdens tiek attīrīts ūdens sagatavošanas stacijā, kuras jauda ir 200 m³/dnn un, ar otrā pacēluma sūkņu stacijas palīdzību, padots centralizētajā ūdensapgādes sistēmā.

Garkalnes ciemā ūdensapgāde tiek nodrošināta no vienas artēziskās akas. Ūdens tiek attīrīts ūdens sagatavošanas stacijā, kuras jauda ir 90 m³/dnn un padots centralizētajā ūdensapgādes sistēmā.

Āņu ciemā „Jaungoļos” no artēziskās akas, kuru izbūvēja un apsaimnieko privātais investors.

Baltezera ciema ūdensapgādi nodrošina SIA „Rīgas ūdens”.

Lielākā daļa Ādažu novadā esošo uzņēmēj sabiedrību izmanto publiskā ūdensvada un kanalizācijas pakalpojumus. Taču lielie pārtikas ražošanas uzņēmumi paši nodrošina nepieciešamā ūdens daudzumu: AS „NP Food” pieder 2 urbumi, SIA „Berlat Grupa” – 5 urbumi, SIA „BLC” – 2 urbumi un AS „Kimmel Rīga” (SIA „Eden Springs Latvia”) – 2 urbumi.

Kanalizācija

Ādažu ciema savāktie sadzīves notekūdeņi šobrīd tiek novadīti un attīrīti notekūdeņu attīrīšanas iekārtās (NAI) „Centrs”, kuru projektētā jauda ir līdz 1500 m³/dnn., un izvadīti Gaujas upē. NAI ir paredzēta arī mobilā asenizācijas transporta piegādāto notekūdeņu attīrīšana. Iekārtas tehnoloģija paredz, attīrīšanas procesā radušos, lieko aktīvo dūņu atdalīšanu no notekūdens, to atūdeņošanu un uzkrāšanu krājrezervuāros. Pašreiz tiek plānots, ar Eiropas līdzfinansējuma palīdzību, attīstīt projektu uzkrāto dūņu pārstrādei biogāzē elektrības un siltumenerģijas ražošanai (2016.-2018.gadam).

Kadagas ciema centralizētās kanalizācijas sistēmā savāktie sadzīves notekūdeņi tiek savākti un novadīti uz NAI „Centrs” attīrīšanai Ādažos.

Garkalnes ciema centralizētās kanalizācijas sistēmā savāktie sadzīves notekūdeņi tiek savākti un attīrīti Garkalnes NAI, kuru jauda ir līdz 90 m³/dnn. Šīs kompaktās sadzīves notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtas tika izbūvētas 2006.gadā. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Gaujā.

Stapriņu ciema (Luksti) centralizētās kanalizācijas sistēmā savāktie sadzīves notekūdeņi tiek savākti un novadīti uz NAI „Centrs” attīrīšanai.

Āņu ciemā „Jaungoļos” ir uzbūvētas lokālās bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas pēc kurām attīrītais notekūdens tiek novadīts meliorācijas sistēmā. Šīs NAI ir izbūvējis un apsaimnieko privātais investors.

Baltezera ciemā ar centralizētu kanalizāciju ir nodrošināta tikai Baltezera sūkņu stacijas ciemata mājas. Šo māju notekūdeņi tiek attīrīti SIA „Rīgas ūdens” piederošajās notekūdeņu attīrīšanas ietaisēs. Attīrītie notekūdeņi tiek pārsūkņēti uz izlaidi Lielajā Baltezerā. Pašreiz, kopā ar SIA „Garkalnes ūdens”, ir realizēts projekts centralizētās kanalizācijas sistēmas ap abiem Baltezeriem izveidei. Projektā ir veikta kanalizācijas tīklu un kanalizācijas sūkņu staciju izbūve notekūdeņu savākšanai un transportēšanai daļēji uz Rīgu un daļēji uz NAI „Centrs” Ādažos.

SIA „Ādaži – Triāde” savu darbību beidza 2014.gada maijā, līdz ar to notekūdeņu izlaides darbība arī pārtraukta. Notekūdeņi tiek novadīti uz jaunajām Ādažu NAI. Uz doto brīdi NAI „Centrs” Ādažos reālā noslodze ir sasniegusi 85 līdz 90%. Dūņu apjomi ar katru gadu pieaug.

Realizējoties augstāk minētajiem projektiem, kā arī, lai nodrošinātu vietējo ražošanas uzņēmumu pieaugošo notekūdeņu apjomu kvalitatīvu attīrīšanu, tiek plānots, ar Eiropas līdzfinansējuma palīdzību, veikt pasākumus NAI „Centrs” jaudas palielināšanai.

1.3.2.3 Siltumapgāde

Ādažos siltumapgādi nodrošina 3 katlu mājas: Attekas ielā 43, Gaujas ielā 25a un Ūbeļu ielā 2. Kadagā centralizētā siltumapgāde tiek nodrošināta no Kadagas koģenerācijas stacijas. Kopējā uzstādītā siltuma jauda Attekas ielas 43 katlu mājā ir 4,84 MWth un elektriskā jauda 0,51 MWel. Gaujas ielas 25a, Ādažos katlu mājā uzstādīts 0,75 MWth gāzes katls un 0,15 MWth granulu katls. Ūbeļu ielā 2 uzstādīti 5,3 un 0,72 MWth gāzes katli. Savukārt Kadagas koģenerācijas stacijā kopējā uzstādītā siltuma jauda ir 3,05 MWth un elektriskā jauda 0,44 MWel. Siltumenerģijas izstrādei katlu mājās tiek izmantota dabas gāze un biomasas (kokskaidu granulas). Atbilstoši saražotās enerģijas un patērētā kurināmā daudzumam dabas gāzes katlu vidējais lietderības koeficients ir 91%, bet granulu katliem – 88%. Centralizētā siltumapgādē izvietota Ādažu un Kadagas apdzīvotajos centros, galvenokārt ar siltumu nodrošinot daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas. 6 pašvaldības iestādēs tiek izmantoti autonomie gāzes un dīzeļdegvielas apkures katli.

Kopējais siltumtrašu garums Ādažos un Kadagā ir 5743 m, no kuriem Ādažu siltumapgādes sistēmas garums 4343 m, bet Kadagas – 1400 m. Kadagas siltumapgādes sistēma izbūvēta 2001.gadā, kamēr Ādažu siltumapgādes sistēmas izbūvēta laika posmā no 1995. līdz 2007.gadam. Vērtējot patērētājiem nodotās un piegādātās siltumenerģijas daudzumus, siltuma zudumi tīklos ir vidēji 9% robežās, kas atbilst rūpnieciski izolētu cauruļvadu siltuma zudumiem un vērtējami kā zemi. Atbilstoši SIA „Skanore” veiktajam siltumtrašu novērtējumam, tiek atzīmēts, ka Kadagas un Ādažu siltumtrases cauruļvadi nav pieslēgti noplūdes signalizācijas sistēmai, kas nepieciešama siltumnesēja noplūdes fiksēšanai. Tāpat Ādažu centra siltumtrases cauruļvadi pie tehniskajām kamerām ir sliktā stāvoklī un to posmi nav izolēti. Kopējais saražotās siltumenerģijas daudzums 2014./2015. gada apkures sezonā bija 10 094 MWh. Analizējot 2014./2015.gada apkures sezonā saražotās siltumenerģijas un patērētā kurināmā daudzumus, ir redzams, ka 38% no siltumenerģijas tiek saražota, izmantojot biomasu, un 62% – izmantojot dabasgāzi. Investīcijas jaunu siltumtrašu izbūvē ir pietiekoši augstas, bet jaunais pieslēgtais enerģijas patēriņš zems, līdz ar to, pieslēgšanās esošajai centralizētās siltumapgādes sistēmai atmaksātos 13 gados. Pārējām ēkām, ņemot vērā augsto pārvades, sadales un tirdzniecības tarifu (20,65 EUR/MWh) centralizēto siltumapgādi pieslēgt nav izdevīgi. Ādažos ir centralizētās siltumapgādes sistēma, kurai ir viens no augstākajiem tarifiem Latvijā. Ja pārvades tarifs tiks būtiski samazināts, var izskatīt arī citu tuvāk esošo objektu pieslēgšanu esošajai CSS.

Ādažu novadam ir iespēja kļūt par pirmo zaļo siltuma salu, ja novada dome nolemj īstenot šādus pasākumus:

- 1) sakārtot likumdošanu, izstrādājot un apstiprinot saistošos noteikumus, lai izveidotu finansiāli neatkarīgu, ilgtspējīgu un energoefektīvu centralizēto siltumapgādes sistēmu;
- 2) organizēt energopārvaldības un siltināšanas pasākumus pašvaldības ēkās un motivēt daudzdzīvokļu ēku siltināšanu, lai samazinātu enerģijas patēriņu;
- 3) attīstīt siltuma piegādes sistēmu, organizējot inženiertehnisku 4.paaudzes siltuma tīklu pakāpenisku izveidi ilgtermiņā un risinot īpašnieka jautājumu;
- 4) veicināt ilgtermiņa un pakāpenisku siltumenerģijas avotu attīstību, lai nodrošinātu ilgtspējīgu un energoefektīvu siltumenerģijas ražošanu un atjaunojamo energoresursu integrēšanu sistēmā.

Siltumenerģijas ražošanas tarifi Ādažos ir zemi salīdzinājumā ar citām Latvijas pašvaldībām, kuru katlu mājās izmanto dabas gāzi. Nav ekonomiska un loģiska pamata atteikties no pašreizējiem siltumenerģijas ražotājiem, ja viņi būtu gatavi īstenot ilgtspējīgas

un energoefektīvas CSS veidošanu Ādažu novadā. Savukārt siltumenerģijas pārvades tarifi Ādažos ir augsti salīdzinājumā ar citām Latvijas pašvaldībām. Ekonomiski pamatots varētu būt siltuma piegādātāja konkurss, izsludinot siltuma piegādes ilgtspējīgu risinājumu ar jauniem zemu temperatūru siltuma tīklu nozaru pieslēgumiem.

Detalizētāka informācija par siltumapgādi Ādažu novadā sniegta „Ādažu novada ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāns 2015.-2020.gadam” (Pielikums Nr. 4).

1.3.2.4 Elektroapgāde

Elektroapgādi Ādažu novadā nodrošina AS „Sadales tīkli” Centrālais reģions pa 110 kV, 20 kV un 0,4 kV elektroapgādes līniju tīkliem. Attīstoties novada ražošanas sektoram un apdzīvotībai, notiek pastāvīgs darbs pie elektrotīklu modernizācijas un jaunu pieslēgumu izbūves. Būtiski ir sekmēt alternatīvo energoresursu iegūšanas veidus, piemēram, vēja ģeneratorus vai saules kolektoros.

Līdz 2020.gadam Baltijas reģionā tiks realizēts projekts „Igaunijas-Latvijas trešais Latvijas-Igaunijas pārvaldes tīkla starpsavienojums”, kas sniegs arī būtisku pienesumu Ādažu novadam (tiks nodrošināts elektroapgādes drošums un palielināta pārvaldes jaudas. Jaunā pārvades līnija Latvijā un Igaunijā tiks izbūvēta pārsvarā pa jau eksistējošām elektropārvades līniju trasēm. Tīkla izveidei piedāvātas 2 alternatīvas. Ādažu novadu skar 1.alternatīva. 1A modifikācija paredz Carnikavas apeju pa mazāk apdzīvotajām Ādažu novada teritorijām (~ 10 km, neskar īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (ĪADT), plānots izbūvēt jaunu 330 kV vienķēžu elektropārvades līniju). 1B modifikācija paredz jauno 330 kV vienķēžu elektropārvades līniju no Saulkrastiem līdz Salaspilij, aptuveni 45 km garā posmā, paralēli plānotajai Rail Baltica trasei, šķērsojot arī Ādažu novada teritoriju. Modificētā 1B trase šķērso aizsargājamā ainavu apvidus „Ādaži” teritoriju⁷.

1.3.2.5 Gāzes apgāde

Gāzes apgādi Ādažu novadā nodrošina AS „Latvijas Gāze”. Novada teritorijā ir īstenoti gāzes apgādes projekti (augstā un zemā spiediena gāzes vadi, gāzes regulēšanas punkti) no gāzes regulēšanas punkta „Vangaži” patērētāju apgādei Alderos, Podniekos, Jaunkūlās, Ādažos, Kadagā un Ataros. Atbilstoši AS „Latvijas Gāze” informācijai daudzi esošie zemspiediena gāzes vadi nespēj nodrošināt papildus gāzes apgādi. Lai veiktu jaunus papildus pieslēgumus, nepieciešama ēku iekšējo un, iespējams, arī ārējo gāzes vadu rekonstrukcija un nomaiņu uz lielāka diametra cauruļvadiem. Šie darbi būtu jāveic par pasūtītāja līdzekļiem.

1.3.2.6 Sakaru infrastruktūra

Telekomunikāciju pakalpojumus Ādažu novadā nodrošina SIA „Lattelekom” u.c. telekomunikāciju operatori (pakalpojumu sniedzēji), telefona abonentus nodrošina telekomunikāciju kabeļu tīkls. Novada teritoriju šķērso maģistrālā kabeļu līnija Rīga – Saulkrasti, kas trasēta paralēli autoceļam A1 Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži). Lielākajā novada daļā ir attīstīti kabeļtelevīzijas un interneta pieslēgumu tīkli, ko piedāvā dažādi pakalpojumu sniedzēji.

1.3.2.7 Atkritumu saimniecība

Visām Ādažu novada māsasaimniecībām, juridiskām personām, pašvaldības iestādēm un organizācijām ir obligāta līguma slēgšana par atkritumu apsaimniekošanu. Iepirkuma

⁷ <http://www.let.lv/projekts/tresais-latvijas-igaunijas-parvades-tikla-starpsavienojums/>

rezultātā, līdz 2019.gadam, vienīgais atkritumu apsaimniekotājs Ādažu novadā ir SIA „ECO BALTIJA VIDE”. Atkritumi tiek vesti uz Getliņu izgāztuvi. Ādažu novada teritorijā nav darbojošās sadzīves atkritumu izgāztuves.

1.3.2.8 Polderi, meliorācijas sistēma

Ādažu novada teritorijas augstums svārstās no 0 līdz 26 m virs Baltijas jūras līmeņa, Ādažu novada centrālajā daļā vidējais augstums ir 6 m virs Baltijas jūras līmeņa. Lai izvērtētu toreizējā Ādažu pagasta teritorijas applūšanas varbūtību un pretplūdu pasākumu plānošanu, 2004.gadā institūts „Meliorprojekts” veica Gaujas un ezeru ūdens līmeņu izpēti Ādažu pagasta teritorijā. Saskaņā ar šo izpēti 1,0% applūdums skar 2866 ha lielu Ādažu novada platību. Šo platību daļējai aizsardzībai pret applūšanu jau 20.gs. 70-tajos un 90-tajos gados tika izbūvēti Laveru un Centra polderi. 2013.gadā Carnikavas pašvaldībā tika veikts pētījums, kā rezultātā tika izveidotas Laveru poldera applūdumu kartes.

Laveru poldera sūkņu stacija atrodas Carnikavas novada teritorijā, tā uzņem ūdeņus no apmēram 900 ha lielas Ādažu novada platības. 2007.gadā sūkņu stacijā tika veikta rekonstrukcija. Poldera darbības nodrošināšanai poldera platībās regulāri jāpārtīra maģistrālie un novadgrāvji.

Centra poldera aptvertā platība ir apmēram 400 ha (poldera sateces baseina platība 521 ha). Lai būtiski samazinātu plūdu draudus 521 ha lielā blīvi apdzīvotā teritorijā un panāktu, ka teritorija applūst ne biežāk kā vienreiz 100 gados, 2015.gadā tika pabeigt projekts “Plūdu risku novēršanas pasākumi Ādažu novada teritorijā”.

Ādažu novada teritorija līdz 1990.gadam tika gandrīz pilnībā nosusināta ar drenāžu un vaļējiem grāvjiem. Nenosusinātas palika platības, kuru nosusināšana ar drenāžu vai vaļējiem grāvjiem nebija iespējama bez polderu izbūves. Tādas platības bija Pārgaujā no Kadagas tilta līdz „Abzaļu”, „Zābaku” un „Lipstu” mājām. Par pilnībā nosusinātām nevar uzskatīt arī platības Pārgaujā ap „Ceru” un „Zeduļu” mājām. Drenāža gan ir izbūvēta, taču polderis netika ierīkots, tādēļ šīs platības ik gadu tiek pakļautas applūšanai. Ciemata „Saulesplavas” pasargāšanai no applūšanas tika izbūvēts neliels polderis ar sūkņu staciju, kuru apsaimnieko privātais investors, taču šī sūkņu stacija netiek ekspluatēta un mitruma režīms ciematā ir pasliktinājies.

Drenāžas sistēmas, pārsvarā no māla drenu caurulēm, izbūvētas 1960.-1990.gados. Drenāžas iebūves dziļums svārstās no 1,0 līdz 2,0 metriem. Sakarā ar to, ka Ādažu novadā gruntsūdeņos ir liels daudzums dzelzs savienojumu, drenāžas tīkls ir piesērējis, tā darbības nodrošināšanai būtu jāveic drenāžas skalošana.

1.3.3 Dabas vide

1.3.3.1 Dabas vides raksturojums

Ādažu novada teritorija atrodas Piejūras zemienē, kas nosaka teritorijas reljefu un dabas apstākļus. Gaujas ielejā galvenokārt sastopami aluviālie nogulumu, kas ir nosacīti labvēlīgi inženierģeoloģiskie apstākļi apbūvei, savukārt lielākā daļa poligona teritorijas atrodas kompleksu dažādu stadiju Baltijas ledus ezera nogulumu apgabalā, lielākā daļa novada rietumu daļas atrodas kompleksu Litorīna jūras nogulumu apgabalā, kuri ir nosacīti labvēlīgi inženiertehniskie apstākļi. Nelabvēlīgi inženierģeoloģiskie apstākļi ir teritorijās, kur veidojušies purvu un mūsdienu ezeru nogulumu, un eolie nogulumu (novada teritorijas dienvidrietumu daļā, dažviet poligona teritorijā un Utupurva apkārtnē). Novada dienvidrietumu daļā vidējais augstums ir 10 m virs Baltijas jūras līmeņa, augstākā novada

teritorijas daļa ir novada rietumos – 18-26 m virs Baltijas jūras līmeņa, atsevišķi reljefa paaugstinājumi sastopami rietumu un ziemeļaustrumu daļā pie Duņezera (17-24 m virs Baltijas jūras līmeņa).

Tā kā novada teritorijas nogulumiežu virsējo kārtu veido galvenokārt smilšains materiāls, tad tas nosaka arī veģetācijas īpatnības – novada mežos visvairāk aug priedes; lapu koki un egles atrodami tikai atsevišķās vietās Kadagas pusē.

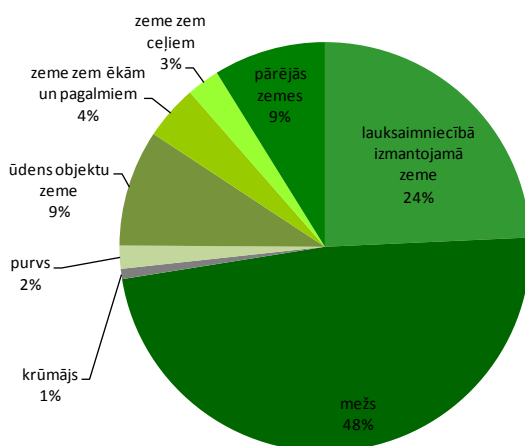
Novada teritorijā izplatītas pēcledus laikmeta kāpas, kā arī daudzi t.s., lagūnu ezeri. Ādažu novada teritorijā atrodas Lielais Baltezers, Mazais Baltezers, Lilastes ezers, Dūņezers, Lieluikas un Mazuikas ezeri, Ataru ezers u.c. mazāki. Teritorijai cauri tek viena no lielākajām Latvijas upēm – Gauja, kas savā lejtecē tek pa smilšainu grunti un, līdz ar to, bieži līkumo un veido neskaitāmas attekas un vecupes.

Novada laika apstākļus ietekmē tuvumā esošā Baltijas jūra un atrašanās Piejūras zemienē. Klimats ir mēreni silts un mitrs, raksturīgas siltākas ziemas un vēsākas vasaras. Ziemeļu raksturīga maiga, ar nestabilu sniega segu, vidējais sniega segas biežums ziemas beigās vidēji 15-20 cm. Vidējā gaisa temperatūra janvārī -6°C , jūlijā $+17^{\circ}\text{C}$. Vidējais nokrišņu daudzums gadā 800 mm. Veģetācijas periods 180-190 dienu. Valdošie ir dienvidu un dienvidrietumu vēji.

Ādažu novadā sastopama līdzenumu ainava (smilšaino līdzenumu ainava), unikālās ainavas kā ezeru ainava, upju ainava, osu grēdu ainava mežainēs, kā arī cilvēka ietekmē stipri iekultivēta ainava un polderu teritorijas.

Gandrīz pusi (48 %) no visas Ādažu novada teritorijas aizņem meži. Ādažu novada teritorijā atrodas 4 purvu masīvi (Rampas, Zušu, Jūgu purvs un Lielpurvs). Lielākoties purvu teritorijas atrodas uz novada robežas un to lielākā daļa atrodas kaimiņu pašvaldību teritorijās. 24 % no novada teritorijas aizņem lauksaimniecībā izmantojamās zemes, no tām 44 % atrodas poldera sateces baseina robežās (teritorijas, kurās regulēti augsnes mitruma apstākļi).

Attēls 8 Zemes lietošanas veidi Ādažu novada

Informācijas avots: Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēma

Ādažu novada teritorijā ir vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas: Lielā Baltezera salu dabas liegums (veido ezera piecas salas – Ropažu sala, Liepu sala, Mazā sala, Auzu sala un Briežu sala), Lieluikas un Mazuikas ezeri un AAA „Ādaži”. „Lielā Baltezera salas”, kā arī „Lieluikas un Mazuikas ezeri” ir piešķirts Natura 2000 teritorijas statuss. Ādažu novada teritorijā uz 2015.gada beigām Dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols” reģistrēti 16 dižkoki.

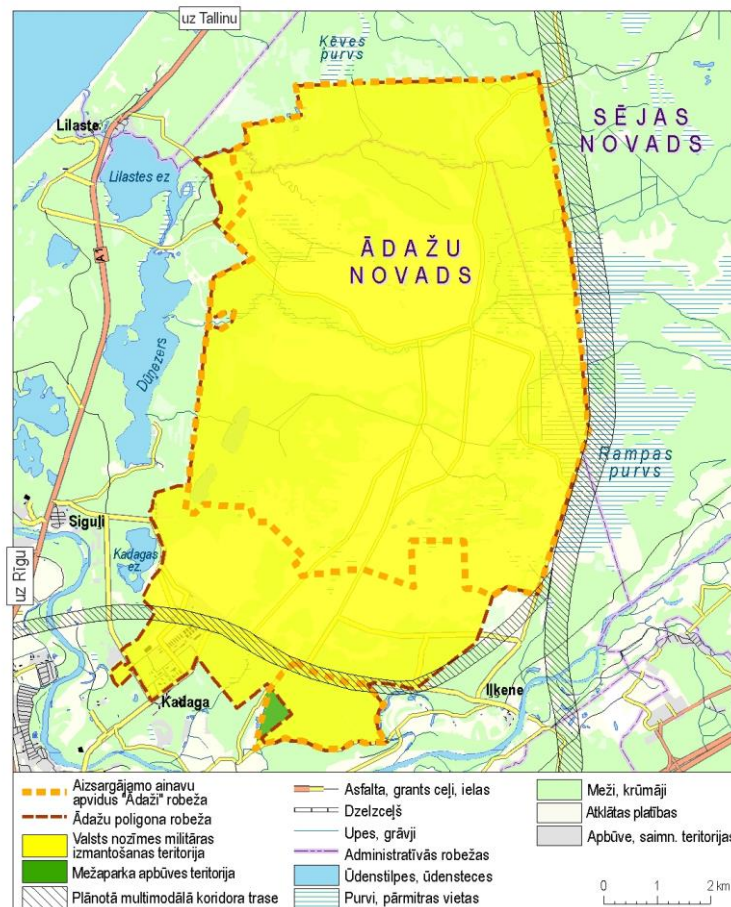
1.3.3.2 Aizsargājamais ainavu apvidus „Ādaži”

Aizsargājamais ainavu apvidus „Ādaži” galvenokārt ietverts Ādažu militārā poligona teritorijā.

Ādažu poligonu LR Aizsardzības ministrija izmanto kaujas šaušanas un taktiskajām mācībām. Ņemot vērā reto un bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgo biotopu, kā arī reto un īpaši aizsargājamo sugu sastopamību, poligonam ir izstrādāts dabas aizsardzības zonējums, nodalot divas aizsargājamo dabas teritoriju grupas – stingras aizsardzības un ierobežotas darbības aizsargājamās dabas teritorijas. Stingras aizsardzības dabas teritorijas Ādažu poligonā ir dabas liegums „Lieluikas un Mazuikas ezers”, 24 meža atslēgas biotopi, 4 neregulēto upju aizsargjoslas un mikro liegums. Savukārt ierobežotas darbības aizsargājamās teritorijas ir 11 mikro liegumi, 15 kāpu biotopi, 5 mežu biotopi, 2 purvu biotopi un 3 regulēto upju aizsargjoslas.

Aizsargājamo ainavu apvidus „Ādaži” (platība 6126 ha) atrodas Ādažu un Sējas novados. Dabas apstākļus te raksturo Piejūras zemiene, ko veido Baltijas jūras dažādu attīstības stadiju smiltis nogulumi. Daudzviet vēja darbības rezultātā, pārvietojot jūras akumulētās smiltis, ir izveidojušās kāpas, kas ir pamatā savdabīgām augu un dzīvnieku sugu dzīves vietām. Aizsargājamo ainavu apvidus izveidots 2004.gadā, lai nodrošinātu vairāku Eiropas Savienībā īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzību, kā arī augu un dzīvnieku sugu aizsardzību. Ainavu apvidus teritorija aizņem lielāko daļu no LR Aizsardzības ministrijas valdījumā esošā Nacionālo bruņoto spēku militārā poligona.

Attēls 9 Zemes izmantošanas mērķi militārajā poligonā (t.sk., NATURA 2000)

Informācijas avots: Aizsargājamā ainavu apvidus „Ādaži” apsaimniekošanas plāns

Lielākajā daļā AAA teritorijas zemes lietošanas veids ir meža zeme. Mazākās platībās sastopami purvi un lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Salīdzinoši nelielas platības aizņem zeme zem ūdeņiem, kas atbilst Uiku ezeriem un AAA upēm (Puska, Melnupe, Cimeļupe), un zeme zem ceļiem, kā arī zeme zem ēkām un pagalmiem. Savukārt pēc nekustamā īpašuma lietošanas mērķa lielākā daļa aizsargājamo ainavu apvidus teritorijas ir valsts nozīmes aizsardzības objekti.

Izvērtējot aizsargājamo ainavu apvidū „Ādaži” sastopamās dabas vērtības, to izvietojumu un nepieciešamos aizsardzības pasākumus, kā arī to uzturēšanai nepieciešamos apsaimniekošanas pasākumus, ieteikts teritorijā nodalīt šādas funkcionālās zonas:

1. Stingrā režīma zona (36,5 ha) – Mazuikas ezers un 50m plata josla ap to;
2. Regulējamā režīma zona (217,3 ha) – bioloģiski vērtīgie meži – īpaši aizsargājamo putnu un kukaiņu dzīvotnes, kā arī aizsargājamo ainavu apvidus ziemeļu daļa un ziemeļaustrumu stūris;
3. Dabas lieguma zona (2013,4 ha) – bioloģiski vērtīgi mežu biotopi aizsargājamo ainavu apvidus malās, neregulētu upju ielejas, daļa no Rampas purva;
4. Dabas parka zona (655,5 ha) – Baltijas jūras iepriekšējo attīstības stadiju kāpas, Puskas vidusdaļas ieleja, Dzērves purvs, meža silpuresnes *Pulsatilla patens* dzīvotnes, atsevišķi priežu sausieņu meži;
5. Ainavu aizsardzības zona (3208,4 ha) – atklātās un dažādās pakāpēs aizaugušās virsāju un smiltāju platības poligona vidusdaļā.

Papildus ieteiktajam funkcionālajam zonējumam plānots viens sezonas liegums (no 15.marta līdz 15.maijam) melnā stārķa, medņu un rubeņu aizsardzības nodrošināšana.

1.4 Pašvaldības resursi

1.4.1 Pārvaldes struktūra

Ādažu novada dome ir vietējā pašvaldība, kas pieņem lēmumus, nosaka pašvaldības institucionālo struktūru, lemj par autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu īstenošanu un par kārtību, kādā nodrošina pašvaldībai deleģēto valsts pārvaldes funkciju un pārvaldes uzdevumu izpildi, izstrādā un izpilda pašvaldības budžetu.

Lai īstenotu pašvaldības funkcijas, Ādažu novada domē darbojas vairākas struktūrvienības: Saimniecības un infrastruktūras daļa, Attīstības un investīciju daļa, Grāmatvedības daļa, Juridiskā un iepirkumu daļa, Kanceleja, Sporta daļa, Finansists, Būvvalde, Dzimtsarakstu nodaļa, Personāldaļa, Iedzīvotāju uzskaites dienests, Sabiedrisko atiecību daļa, Klientu apkalpošanas centrs, Ādažu sporta centrs, Izglītības darba un jaunatnes speciālists. Struktūrvienību darbu ikdienā uzrauga izpilddirektors. Ādažu pašvaldība ir dibinājusi 3 komercsabiedrības (PSIA „Ādažu slimnīca”, SIA „Ādažu Namsaimnieks” un SIA „Ādažu Ūdens”), 5 izglītības iestādes (Ādažu vidusskola, Ādažu pirmsskolas izglītības iestāde, Kadagas pirmsskolas izglītības iestāde „Mežavēji”, Ādažu Mākslas un mūzikas skola, Ādažu bērnu un jaunatnes Sporta skola) un citas iestādes: Kultūras centrs, Pašvaldības policija, Sociālais dienests, Bibliotēka, Bāriņtiesa. Pašvaldības komercsabiedrības un izglītības iestādes ir tieši pakļautas domes priekšsēdētājam.

Ādažu novada domes struktūra pievienota 1.pielikumā.

1.4.2 Pašvaldības budžets

Pašvaldības budžeta pamatprincipi

Pašvaldībai ir tiesības pastāvīgi veidot un apstiprināt savu budžetu. Budžeta mērķis ir noteikt un pamatot, kāds līdzekļu apjoms nepieciešams pašvaldības funkciju un uzdevumu veikšanai, kā arī novada attīstības nodrošināšanai periodā, kuram šie līdzekļi ir paredzēti. Kārtību, kādā budžets jāveido, jāapstiprina un jāpilda, nosaka likums „Par budžetu un finanšu vadību” un likums „Par pašvaldību budžetiem”. Pašvaldības budžetu sagatavo un apstiprina vienam saimnieciskajam gadam, kas sākas 1.janvārī un beidzas 31.decembrī. Pašvaldību budžets sastāv no pamatbudžeta un speciālā budžeta.

Pamatbudžetu veido:

- nodokļu ienākumi, t.sk. iedzīvotāju ienākumu nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis, azartspēļu nodoklis;
- nenodokļu ienākumi, t.sk. pašvaldības nodevas un maksājumi, ieņēmumi par īpašuma iznomāšanu, maksas pakalpojumi, sodi un sankcijas, u.c.;
- saņemtie maksājumi, t.sk. norēķini ar citu pašvaldību budžetiem, mērķdotācijas pedagoģisko darbinieku darba samaksai, u.c.

Speciālo budžetu veido līdzekļi, kas tiek piešķirti no valsts īpašiem mērķiem un citi pašu ieņēmumi, transferti, ārvalstu finanšu palīdzība, ziedojumi un dāvinājumi naudā vai natūrā (ar uzskaiti naudā), kā arī izdevumi, kurus paredzēts segt no šiem ieņēmumiem vai arī aizņēmuma no valsts pamatbudžeta.

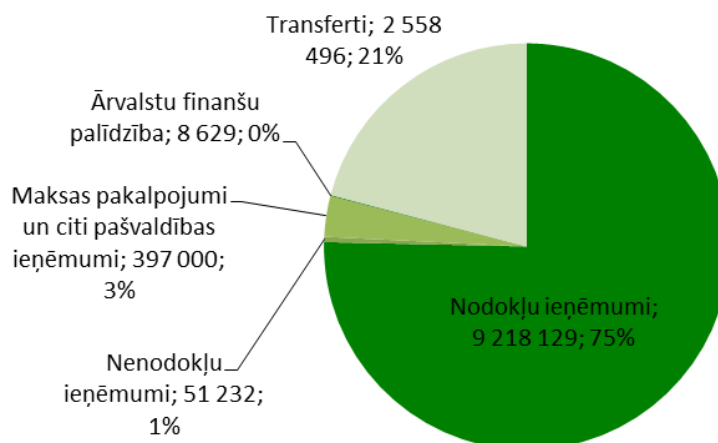
Lai precīzāk analizētu datus par pašvaldības ieņēmumiem un izdevumiem, šie dati tiek atspoguļoti pēc naudas plūsmas principa.

Situācijas raksturojums

Ādažu novada budžeta ienākumi līdz 2014.gadam pieauga vidēji ar 9% pieauguma tempu, savukārt 2015.gadā plānotie budžeta ieņēmumi plānoti 12 233 486 EUR apmērā – par 3% mazāki kā iepriekšējā gadā, kas liecināja par nepieciešamību piesardzīgāk plānot ilgtermiņa aktivitātes un investīciju projektus.

Pašvaldības budžeta ieņēmumus veido galvenokārt ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa, kā arī citi nodokļu ieņēmumi. Mērķdotācijas un valsts budžeta transferti ieņēmumu struktūrā veido nedaudz vairāk kā 1/5 daļu.

Attēls 10 2015.gada budžeta plānotie pamatbudžeta ienākumi

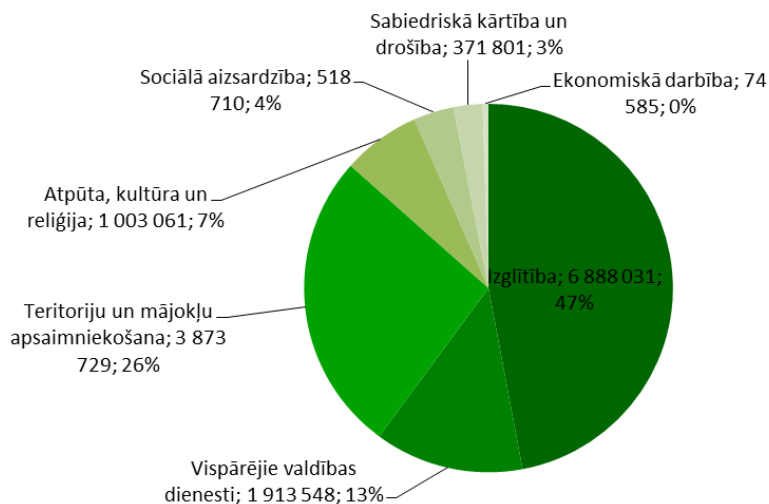

Informācijas avots: Ādažu novada domes Grāmatvedības daļa

Pašvaldības budžeta līdzekļi 2015.gadā galvenokārt (47%) tiek tērēti izglītībai. Teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai plānots novirzīt nedaudz vairāk kā ¼ daļu no visiem plānotajiem izdevumiem. Nākamā joma, kuras uzturēšanai un attīstībai tiek tērēti pašvaldības līdzekļi, ir vispārējie vadības dienesti – tai 2015.gadā plānots tērēt 13% no kopējiem izdevumiem.

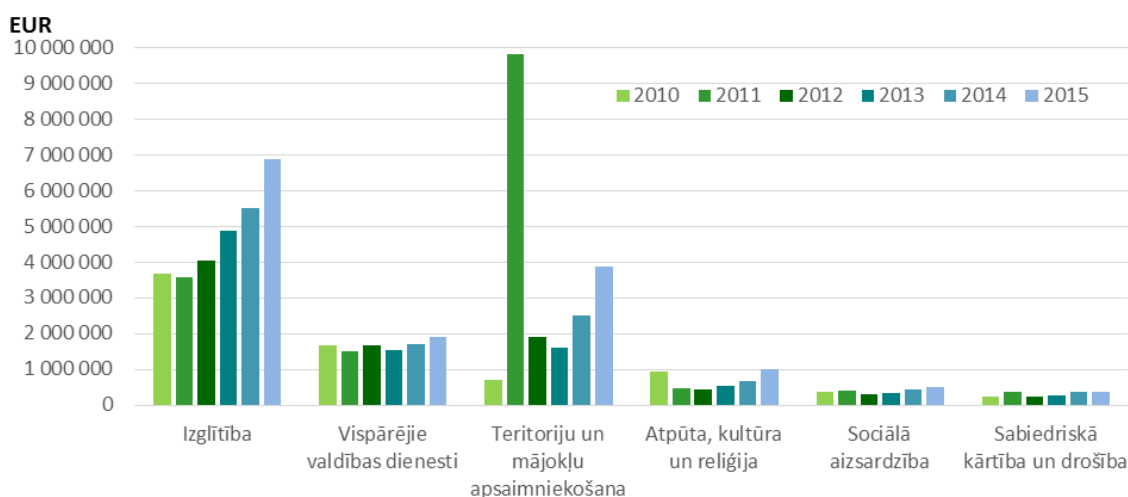
Attēls 11 2015.gada budžeta plānotie pamatbudžeta izdevumi

Informācijas avots: Ādažu novada domes Grāmatvedības daļa

Pašvaldības budžeta izdevumu pozīciju izmaiņu salīdzinājums laika periodā no 2010. līdz 2015.*gamam sniegts attēlā.

Attēls 12 Budžeta izdevumu salīdzinājums laika periodā no 2010. līdz 2015.*gamam

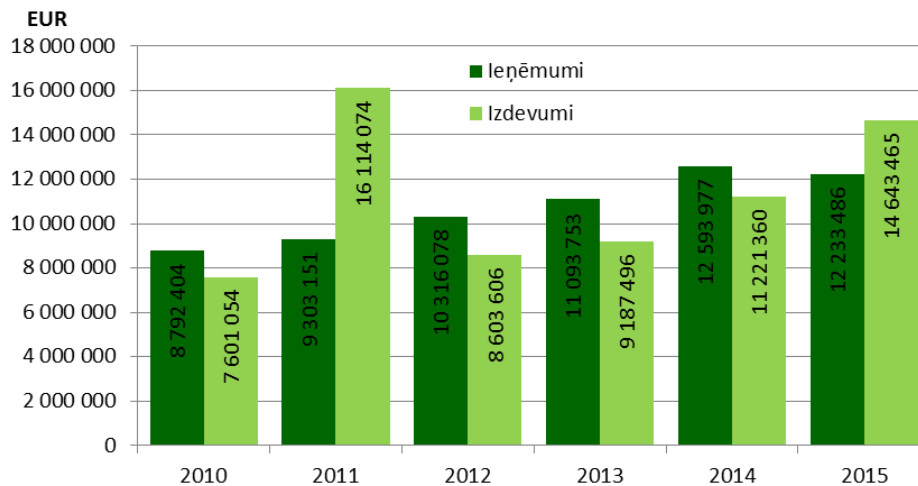

Informācijas avots: Ādažu novada domes Grāmatvedības daļa

Kā redzams, budžeta izdevumi visās jomās pastāvīgi ir pieauguši gandrīz katru gadu. Izņēmums ir 2011. un 2012.gads, kad pašvaldībai bija nepieciešams pārskatīt budžeta izlietojumu un rast risinājumu saistībā ar finanšu stabilizācijas sākumu. 2012.gadā pašvaldības izdevumi samazinājās par 44%, jo iepriekšējā gadā bija vienreizīgi un lieli izdevumi Kultūras centra ēkas iegādei.

Attēls 13 Ādažu novada domes ieņēmumi un izdevumi 2010.-2015*.gadam

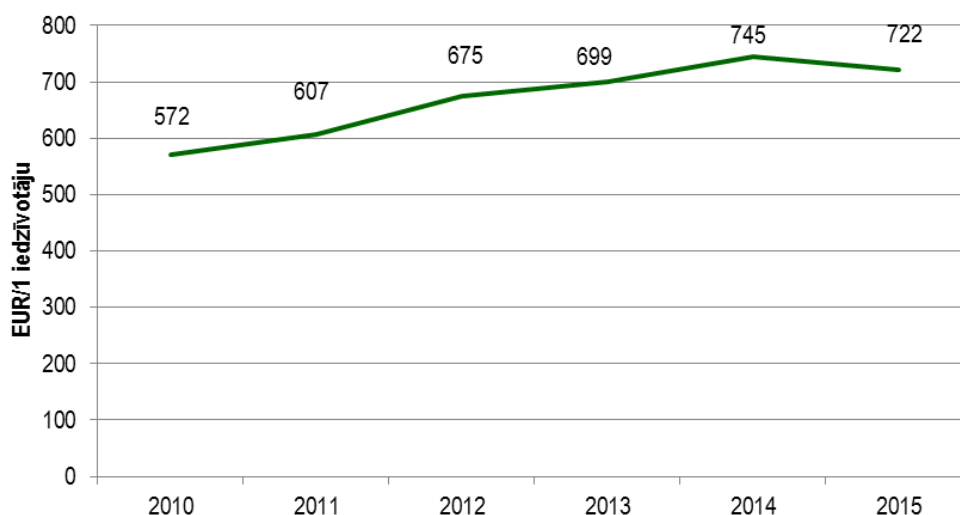
Informācijas avots: Ādažu novada domes Grāmatvedības daļa

Nākotnē tiek pieļauts gan iedzīvotāju ienākuma nodokļa, gan arī nekustamā īpašuma nodokļa pieaugums, jo novads centīsies piesaistīt arvien vairāk jaunus uzņēmējus un iedzīvotājus, kuri pašvaldības teritorijā vēlētos būvēt dzīvojamās mājas, tā izvēloties Ādažu novadu par pastāvīgo dzīvesvietu.

Iedzīvotāju skaita dinamika norāda, ka pašvaldības mērķis sekmēt iedzīvotāju skaita pieaugumu tiek īstenots. Šo rādītāju ietekmē divi procesi: a) iedzīvotāju fiziskā skaita izmaiņas un b) Ādažu novadā faktiski dzīvojošo personu pastāvīgās dzīves vietas deklarēšana.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN) uz 1 iedzīvotāju netieši raksturo iedzīvotāju dzīves līmeni, kā arī norāda uz teritorijas attīstības iespējām, jo ir galvenais pašvaldības ieņēmumu avots.

Attēls 14 Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz 1 iedzīvotāju

Informācijas avots: Ādažu novada domes Grāmatvedības daļa

Ādažu novadā IIN uz 1 iedzīvotāju ir lielāks kā vidēji valstī un arī lielāks kā vidēji Pierīgā. Ņemot vērā, ka 2015.gadā ir plānots IIN pieaugums, var secināt, ka Ādažu novads savu attīstību var plānot ar lielāku optimismu.

Lai varētu īstenot Attīstības programmā iekļautos uzdevumus, nepieciešami ievērojami finanšu resursi. Ir dažādi finanšu līdzekļu avoti un sadarbības formas, kas varētu tikt izmantotas novada attīstības programmas īstenošanā. Daļai no programmā iekļautajiem projektiem jau ir paredzēti finanšu līdzekļi no Ādažu novada domes budžeta vai citiem finansēšanas avotiem, bet daļai tādu vēl nav.

Viens no finanšu resursiem Attīstības programmas īstenošanā ir pašvaldības finansiālā līdzdalība un investīciju piesaiste. Pašvaldība var piešķirt finanšu līdzekļus projektiem, izvērtējot to efektivitāti, vai arī veikt projektu atbalsta pasākumus atbilstoši novada attīstības programmai, lai veicinātu programmas izpildi, ar finanšu līdzekļiem un nekustamā īpašuma nodokļa un apbūves noteikumu politiku. Īpašus atbalsta pasākumus dome varētu sniegt investoriem, kas veiktu nopietnus ieguldījumus saskaņā ar Attīstības programmu novada un tās iedzīvotāju attīstībā.

Eiropas Savienības fondu līdzekļi ir viens no būtiskākajiem Ādažu novada attīstības programmas projektu realizēšanas finanšu avotiem. Ar fondu līdzekļu atbalstu var tikt ieviesti dažādi projekti, lai realizētu nozīmīgus infrastruktūras un citus projektus.

1.4.3 Pašvaldības nekustamie īpašumi

Pašvaldībai savā īpašumā esošais nekustamais īpašums – zemes un ēkas (būves) – jāizmanto racionāli ilgā laika periodā, lai iedzīvotāji no tā gūtu optimālo labumu. Tāpēc pašvaldībai darījumi ar nekustamo īpašumu jāveic atbilstoši stratēģiskajiem mērķiem, īpaši izvērtējot katra darījuma nozīmi un saimniecības ieguvumu.

Ādažu novada administratīvajās robežās uz pašvaldības vārda zemesgrāmatā ir nostiprināti 48 Ādažu novada pašvaldības zemes īpašumi ar kopējo platību 136,2 ha, kas ir gandrīz 0,8 % no novada sauszemes teritorijas. Zemes īpašumi un apbūvējumi un neapbūvēti zemes gabali, t.sk., meži, parki, skvēri, kā arī privatizējamām pašvaldības dzīvojamām mājām piesaistītie zemes gabali.

1.5 Attīstības stiprās un vājās puses, iespējas un draudi (SVID analīze)

Ādažu novada attīstības iespējas un draudus, kā arī esošās situācijas stiprās un vājās puses atspoguļo SVID analīze – visplašāk izmantotā metode plānošanas procesā, lai noskaidrotu esošās situācijas stiprās un vājās puses un lai identificētu iespējas un draudus nākotnē.

Izstrādājot Attīstības programmu, visas četras darba grupas veica stipro un vājo pušu, kā arī iespēju un draudu analīzi savā jomā (skat. 2.pielikumā). Tos apkopojot, tika izveidota Ādažu novada kopējā SVID analīze.

Tabula 6 Ādažu novada SVID kopsavilkums

Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> – Izdevīgs ģeogrāfiskais izvietojums – Novadā katru gadu palielinās deklarēto iedzīvotāju skaits gandrīz visos ciemos – Ādažu novadā ir labs ceļu tīkls un laba transporta infrastruktūra virzienā uz Rīgu un Saulkrastiem (A1) – Laba sabiedriskā transporta satiksme ar Rīgu – Uzsākta daudzdzīvokļu dzīvojamo māju siltināšana – Uzsākta darbība industriālo teritoriju attīstībai Muižas ielā un Jaunkūlās – Ādažos darbojas vairāki lieli ražošanas uzņēmumi – Katru gadu palielinās reģistrēto uzņēmumu skaits Ādažu novadā – Ādažos ir lielākā lauku skola Latvijā 	<ul style="list-style-type: none"> – Ādažu novadā svarīgākās ar satiksmes organizēšanu saistītās problēmas ir – Ādažu centra noslodze un autoceļa A1 šķērsošana – Neattīstīti transporta pieslēgumi autoceļam A1 – Nepietiekamas elektroenerģijas jaudas nākotnē – Rūpniecības uzņēmumu darbību traucē tas, ka Ādažu novadā nav darbaspēka ar nepieciešamajām zināšanās un prasmēm – Nav zināms, kādus draudus dabai rada rūpniecība, izmeši, dažāda veida starojumi, poligons, militārās mācības, lidmašīnas 	<ul style="list-style-type: none"> – Gar autoceļu A1 izbūvēt vietējās joslas, šosejas pievadceļus un šosejas šķērsošanas infrastruktūru – Paredzēt citu satiksmes organizēšanas shēmu pie Ādažu vidusskolas un citām izglītības iestādēm, decentralizēt satiksmi pie Ādažu vidusskolas rīta pusē – Veikt esošo ceļu atjaunošanu – Sadarboties ar blakus esošām pašvaldībām, kā arī LR Satiksmes, Zemkopības un Aizsardzības ministrijām – Paredzēt jaudas, ņemot vērā rūpniecisko uzņēmumu vēlmi attīstīt savu darbību – Atbalstīt dažādus projektus, kas veicina energoefektivitāti, īstenojot dažādus projektus energoefektivitātes veicināšanai pašvaldībā – Attīstīt esošās industriālās teritorijas, paredzēt teritorijas industriālo zonu attīstībai, teritorijās, kur ir bijušas plānotas industriālas būves, veicināt šo būvju attīstību 	<ul style="list-style-type: none"> – Neattīstīsies uzņēmējdarbība nesakārtotās ielu un ceļu infrastruktūras dēļ – Neattīstīsies uzņēmējdarbība nepietiekamu jaudu dēļ – Jaunas mācību īstenošanas vietas būvniecībai būs nepieciešams kredīts – Ezeru aizaugšana – Plūdu draudu palielināšanās augšpus dambja, atsevišķu (daudzu) teritoriju applūšana arī pēc jaunā

Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none">– Ādažu novadā ir vairākas aizsargājamas dabas teritorijas; novada teritorijā atrodas 3 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kas ir arī Natura 2000 teritorijas– Pašvaldība ir pārņēmusi savā pārvaldībā publiskos ūdeņus– Ādažu novada domei pieder karjers – ūdenskrātuve „Asni”– Ādažu novadam ir sena vēsture– Novadā ir draudzīga vide bērniem un jauniešiem, jauno ģimeņu dzīves uzsākšanai, ir piemērota infrastruktūra– Novadā ir plašas izglītības iespējas, kur var iegūt kvalitatīvu gan vispārējo, gan alternatīvo izglītību– Pieejami dažādi interešu izglītības un neformālās izglītības pulciņi, sporta nodarbības un pasākumi– Ādažu novada domē darbojas Valsts un pašvaldību vienotais klientu apkalpošanas centrs– Sociālajā dienestā ir profesionāli izglītoti sociālie darbinieki– Darbojas Dienas atbalsta centrs veciem ļaudīm un cilvēkiem ar invaliditāti, jauniešiem ar īpašām vajadzībām un citām interešu	<ul style="list-style-type: none">– Nav zināms, kā dambja izbūve ietekmēs visu novada teritoriju– Karjers – ūdenskrātuve „Asni” – netiek izmantots, smilšu ieguve Gaujā samazinās– Ādažu novadā nav daudz kultūrvēsturisku objektu– Nav izveidots bērnu un ģimeņu atbalsta centrs, jauniešu centrs, pieaugušo centrs– Nav pilnīga infrastruktūras un vides pieejamība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām atsevišķās iestādēs un gājēju ceļa posmos– Ārstniecības iestādē nav pieejams traumpunkts, dežūrārsts, diennakts stacionārs– Videonovērošana praktiski tiek veikta tikai centra apkaimē– Pašvaldības policijai nav nodrošināts pietiekams kājnieku patruļu skaits visos novada ciemos– Ugunsdzēsības depo trūkums pašvaldībā– Ādaži ir “guļamrajons” Rīgā strādājošajiem	<ul style="list-style-type: none">– Novadā izveidot atkritumu šķirošanas laukumus, veidot atkritumu savākšanas punktus– Atbalstīt dažādus alternatīvus enerģijas ražošanas veidus Ādažu novada teritorijā– Veikt izpēti par dambja ietekmi uz novada teritoriju, veikt dambja turpinājuma izbūves izpēti, izbūvēt dambja turpinājumu, paredzēt pretplūdu pasākumus teritorijām augšup pa Gauju– Inženierkomunikāciju tīklu izbūve perspektīvajās industriālajās teritorijās– Sakārtot pašvaldībai piederošās peldvietas pie publiskiem ūdeņiem– Sakārtot meliorācijas sistēmas Ādažu novadā– Veicināt karjera „Asni” izmantošanu– Izpētīt / publiskot Ādažu novada vēsturi– Veikt / atbalstīt vēsturisko ēku renovāciju– Izveidot daudzfunkcionālu bērnu un ģimeņu atbalsta centru, izveidot jauniešu centru– Pielāgot pieejamu infrastruktūru un vidi personām ar funkcionāliem traucējumiem piesaistot ekspertus– Paplašināt veselības aprūpes pakalpojumu spektru sadarbojoties ar blakus esošiem novadiem– Drošas pilsētvides veidošana– Realizēt ciešāku starpinstitucionālo sadarbību– Piesaistīt darbaspēku gan no Rīgas, gan citām	<ul style="list-style-type: none">– dambja izbūves– Gaujas krastu strauja erozija un izskalošana, upes aizsērēšana– Meliorācijas sistēmas sabrukums, līdzeno teritoriju pārpurvošanās– Zemes dziļu resursu izsīkšana– Jauniešu neieinteresētība novadā notiekošajās aktivitātēs un sabiedriskajos procesos, zema līdzdalības motivācija– Jauniešiem interesējošu, aktuālu piedāvājumu un iespēju trūkums– Jaunieši aizbrauc uz dzīvi ārpus novada vai Latvijas– Nepietiekama un vāja NVO sektora

Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none">grupāmSadarbība ar citām valsts un pašvaldības institūcijām, nevalstiskām un privātām organizācijāmPieejams plašs ārstniecības pakalpojumu klāsts - daudzprofilu ambulatorā aprūpe dienas stacionārāPalielinātas iespējas nodrošināt paplašinātus patrulēšanas maršrutus ūdenstilpēs un sauszemēSabiedriskās kārtības nodrošināšanas pasākumi pie izglītības iestādesĀdažos ir zems bezdarba līmenisDarbu var atrast gan Ādažos, gan blakus esošajās pašvaldībās, t.sk., RīgāĀdažu vidusskola ir noslēgusi sadarbības līgumu ar Rīgas Tehnisko universitātiNovadā attīstīta infrastruktūra sporta aktivitātēmModerns kultūrizglītības centrsDaudzveidīga pašdarbības kolektīvu darbībaNovadā ir labi attīstīta transporta nozare	<ul style="list-style-type: none">Pašvaldībai ir ierobežotas iespējas attīstīt biznesuDarbadevēji Rīgā spēj nodrošināt lielāku atalgojumu nekā ĀdažosIr daudz jauniešu, kas ne strādā, ne mācāsSkolu kapacitāte palielināt skolēnu skaitu ir nepietiekošaĀdažu novadā nav attīstīta interešu izglītība un mūziklītībaNav veiktas padziļinātas izpētes par to, kādi resursi ir atrodami Ādažu novadāĀdažu novada teritorijai nav veikta ģeoloģija, kas parādītu zemes nestspējuNav pietiekošs nodrošinājums ar kvalitatīviem sporta laukumiem	<ul style="list-style-type: none">blakus esošām pašvaldībāmAttīstīt industriālos rajonus un uzņēmumus ar augstu pievienoto vērtībuUzlabot nodarbinātību, sekmējot mājokļu būvniecībuSakārtot pašvaldībai piederošās teritorijas gar Gaujas ieluSakārtot satiksmes plūsmas un stāvvietu jautājumu Ādažu ciema centrāVeidot mārketinga aktivitātes uzņēmēju piesaisteiSadarboties ar Ādažu novada uzņēmējiem un nevalstiskajām organizācijāmPaplašināt izglītības infrastruktūru, izbūvējot jaunas mācību īstenošanas vietasIzmantot pašvaldībai piederošos mežus, valdījumā esošos publiskos ūdeņus, lai veicinātu pakalpojumu attīstībuPilnveidot kultūrizglītības pieejamībuAtbalstīt sporta infrastruktūras attīstību visā novada teritorijāVeicināt atpūtas zonu veidošanu ciemu, mežu un ūdensobjektu teritorijāsĀdažu tēla izveidošana	<ul style="list-style-type: none">darbība novadāAutoceļu stāvoklisĀdžos ir samilzis dzīvokļu jautājumsAlgu līmenis ir tiešā korelācijā ar to, cik spēcīga ir Latvijas iekšējā ekonomikaLētais darbaspēks ilgtermiņā nāk ar sociālām problēmāmNesakārtojot izglītības jomu, nevarēs attīstīt uzņēmējdarbību

Terminu skaidrojums

Attīstības programma	– Vidēja termiņa plānošanas dokuments, kurā noteikts pasākumu kopums ilgtermiņa prioritāšu īstenošanai
Bezdarba līmenis	– Bezdarbnieku skaits darbaspējas vecumā iedzīvotāju kopskaitā
Bruto darba samaksa	– Bruto jeb aprēķinātās darba samaksas fonda sastāvā ir iekļauta pamatalga (mēnešalga, amata alga), samaksa par nostrādāto laiku vai veikto darba apjomu, regulāras un neregulāras piemaksas un prēmijas, piemaksas par virsstundu darbu vai darbu svētku dienās, samaksa par ikgadējo un papildatvaļinājumu, piemaksas pie atvaļinājuma, atvaļinājuma pabalsts, kompensācija par neizmanto to atvaļinājumu, darbnespējas lapu A apmaksā, samaksa par citām dienām, kurās nestrādā, valsts sociālo apdrošināšanas obligāto iemaksu, ko maksā strādājošie, un iedzīvotāju ienākuma nodokļa summas, kā arī darba samaksas subsīdijas
Demogrāfiskā slodze	– Darbaspējas vecumu nesasniegušo un pārsniegušo personu skaita attiecība pret personu skaitu darbaspējas vecumā
Iedzīvotāju blīvums	– Skaitlisks lielums, kas parāda, kādai noteiktai teritorijai piederīgo iedzīvotāju skaita attiecību pret šīs teritorijas platību
Iedzīvotāju dabiskais pieaugums	– Starpība starp attiecīgajā periodā piedzimušo un mirušo skaitu
Investīciju plāns	– Attīstības programmas rīcības plāna sastāvdaļa laika posmam vismaz līdz 3 gadiem, kuru apstiprina pašvaldība. Investīciju plānu var aktualizēt katru gadu
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	– Ģeogrāfiski noteiktas platības, kas atrodas īpašā valsts aizsardzībā, lai aizsargātu un saglabātu dabas daudzveidību – retas un tipiskas dabas ekosistēmas, aizsargājamo sugu dzīves vidi, savdabīgas, skaistas un Latvijai raksturīgas ainavas, ģeogrāfiskos un ģeomorfoloģiskos veidojumus, dendroloģiskos stādījumus un dižkokus, kā arī sabiedrības atpūtai, izglītošanai un audzināšanai nozīmīgas teritorijas
Natura 2000 teritorija	– Natura 2000 teritorija ir Eiropas Savienības valstu kopīgi radīts aizsargājamo dabas teritoriju tīkls jeb sistēma, kas Latvijā izveidots uz jau esošo īpaši aizsargājamo dabas teritoriju bāzes, tām pievienojot 122 jaunas teritorijas
Pakalpojumu grozs	– Pakalpojumu nodrošināšana pašvaldībās
Prioritāte	– Teritorijas attīstības vispārējā aktualitāte, kuras risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām attīstības prioritātēm
Projekts	– Pasākumu kopums, kas veicams noteiktu mērķu sasniegšanai noteiktā laika periodā ar iepriekš noteiktiem, materiāliem un cilvēku resursiem
Publiskā apspriešana	– Ar ārējo normatīvo aktu vai institūcijas noteikts laika periods, kura ietvaros sabiedrības pārstāvji sniedz savus iebildumus un priekšlikumus vai piedalās citās institūcijas organizētās sabiedrības līdzdalības aktivitātēs (piemēram, sabiedriskajās apspriedēs un sabiedriskās domas aptaujās)

- Rīcības plāns** – Attīstības programmas sadaļa, kas ietver konkrētu pasākumu kopumu un investīciju plānu attīstības programmā noteikto uzdevumu īstenošanai
- Rīcības virzieni** – Konkrētu pasākumu kopums, kas izvirzīts noteikto vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai
- Sabiedriskā apspriede** – Sanāksme, kurā piedalās un savus iebildumus un priekšlikumus sniedz sabiedrības pārstāvji
- Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums** – Procedūra, kas veicama likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajā kārtībā, lai novērtētu plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes samazināšanai un novēršanai, kā arī lai nodrošinātu sabiedrības informēšanu un iesaistīšanu plānošanas dokumenta izstrādāšanas procesā
- Stratēģiskais mērķis** – Koncentrēts politisku uzstādījumu kopums vēlamajām situācijas pārmaiņām noteiktā laika periodā, kas ir vērsts uz teritorijas attīstības vīziju sasniegšanu, un kas kalp par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāk veicamo darbību identificēšanai
- Stratēģiskā daļa** – Attīstības programmas sadaļa, kas definē plānošanas reģiona / pašvaldības vidēja termiņa prioritātes un virziena uzdevumus to īstenošanai
- Transferts** – Gadskārtējā valsts budžeta likumā īpaši iezīmētu budžeta līdzekļu pārskaitījums, ko var veikt viena līmeņa budžeta – valsts pamatbudžeta, valsts speciālā budžeta, pašvaldību pamatbudžeta, pašvaldību speciālā budžeta – ietvaros vai starp dažāda līmeņa budžetiem
- Uzdevumi** – Iniciatīvu un rīcību kopums, kas ir izvirzīti noteikto rīcības virzienu sasniegšanai; tie ir skaidri definēti, izmērāmi un pārbaudāmi
- Vides pārskats** – Atsevišķa sadaļa stratēģijā, plānā, programmā, koncepcijā vai cita veida plānošanas dokumentā, vai atsevišķs dokuments, kas nosaka, apraksta un novērtē attiecīgā dokumenta, kā arī iespējamo alternatīvu īstenošanas ietekmi uz vidi, ņemot vērā plānošanas dokumenta mērķus, paredzamo realizācijas vietu un darbības jomu
- Vīzija** – Lakonisks ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas vienlaikus parāda teritorijas unikālās vērtības

Informācijas avoti

1. Ādažu novada attīstības programma (2011.-2017.), Ādažu novada dome, 2010.
2. Ādažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija (2013-2037), Ādažu novada dome, 2013.
3. Aizsargājamo ainavu apvidus „Ādaži” dabas aizsardzības plāns 2008.-2018.g., Latvijas Dabas fonds, 2008
4. Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapa www.csb.gov.lv
5. Nodarbinātības valsts aģentūras mājas lapa www.nva.gov.lv
6. Valsts kases mājas lapa www.kase.gov.lv
7. Latvijas Valsts ceļu mājas lapa www.lvceli.lv

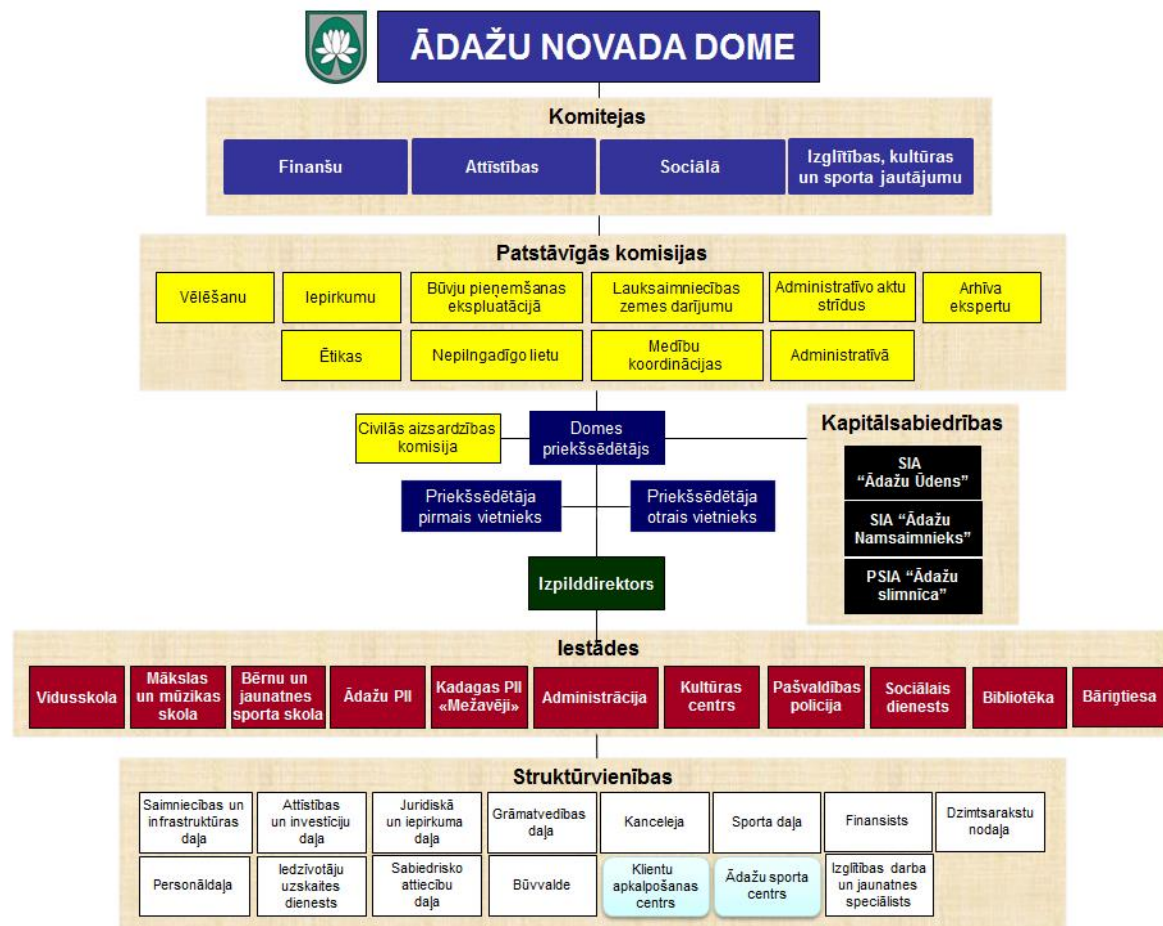

Pielikumi

1. Ādažu novada domes struktūra
2. Darba grupu SVID analīzes
3. Aptaujas atbilžu apkopojums
4. Ādažu novada ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāns 2015.-2020.gadam
5. Ādažu novada izglītības stratēģija 2016.-2022.gadam

Ādažu novada domes struktūra

Darba grupu SVID analīzes

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
Satiksmes un sakari	<ul style="list-style-type: none">– Ādažu novadā ir labs ceļu tīkls– Laba transporta infrastruktūra virzienā uz Rīgu un Saulkrastiem (A1)– Laba sabiedriskā transporta satiksme ar Rīgu– Labs internets– Ir saglabājušās vēstures liecības par Pēterburgas ceļu Ādažu novada teritorijā– Veikals „Maxima” atbalsta gājēju ceļa infrastruktūras attīstību veikala tuvumā– Ir noticis arhitektu plenērs Ādažu ciema centra satiksmes organizācijas pilnveidošanai	<ul style="list-style-type: none">– Ādažu novadā svarīgākās ar satiksmes organizēšanu saistītās problēmas ir – Ādažu centra noslodze un autoceļa A1 šķērsošana– Neattīstīti transporta pieslēgumi autoceļam A1– Dzīvojamās teritorijas veidojas vietās, kur nav attīstīta laba satiksmes infrastruktūra– Kadagas ciemā ceļu kvalitāte ir sliktā– Iļķenes ceļš ir ļoti sliktā tehniskā stāvoklī– Podnieku tilts ir sliktā tehniskā stāvoklī– Garkalnes novada iedzīvotāji izmanto Ādažu novada ceļu infrastruktūru Baltezerā, lai nokļūtu uz Rīgu	<ul style="list-style-type: none">– Izbūvēt gar autoceļu A1 vietējās joslas, šosejas pievadceļus un šosejas šķērsošanas infrastruktūru– Izpētīt grunts līmeni pretī veikalam „Maxima”, lai izvērtētu pazemes gājēju pārejas izbūves iespējas– Rekonstruēt un labiekārtot Gaujas ielu– Paredzēt citu satiksmes organizēšanas shēmu pie Ādažu vidusskolas un citām izglītības iestādēm, decentralizēt satiksmi pie Ādažu vidusskolas rīta pusē– Attīstoties izglītības iestādēm, izstrādāt jaunus sabiedriskā transporta maršrutus– Organizēt vietējo sabiedrisko transportu Ādažu novadā– Sakārtot Kaula tiltu, novirzot automašīnu kustību uz skolu– Atjaunot kuģīšu satiksmi Baltezeros– Veikt esošo ceļu rekonstrukciju– Izbūvēt dzelzceļa atzaru no Carnikavas novada– Attīstīt ceļu infrastruktūru uz Garciešu– Izmantot <i>Rail Baltica</i> trases tuvumu Ādažu novada teritorijai– Izbūvēt tiltu pār Gauju Āņos– Nodot ceļu Iļķenes ceļu Aizsardzības	<ul style="list-style-type: none">– Tuvāko gadu laikā nav plānots attīstīt „Ziemeļu koridora” projektu, apejot Baltezera ciemu– Neattīstīsies uzņēmējdarbība nesakārtotās ielu un ceļu infrastruktūras dēļ– Neatrisinot satiksmes organizāciju no Garkalnes novada Mārsilu ciema uz autoceļu A1 un Pleskavas šoseju, pastiprināsies slodze uz Alderu ceļa, Garkalnes novada dome neparedz risinājumus transporta infrastruktūras attīstīšanai pie Mārsiliem

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
			<ul style="list-style-type: none">ministrijas valdījumā, attīstīt Vecstāles ceļu ar tiltu pie Āņiem, ierobežojot tranzītkustību caur NBS poligonu– Izveidot ielu tīklu Kadagas ciema centrālajā daļā, sakārtot transporta infrastruktūru Kadagas ciemā– Sadarboties ar Latvijas armiju satiksmes infrastruktūras attīstībā– Veikt sarunas ar Garkalnes novada domi par Garkalnes novada Mārsilu ciema iedzīvotāju nokļūšanu uz autoceļu A1 un Pleskavas šoseju– Pārveidot gājēju tuneli Baltezerā par tuneli autotransporta vajadzībām– Izbūvēt dzelzceļa pārbraktuvi Garkalnes novadā uz Venču ceļa– Atbalstīt tramvaja maršruta izveidi līdz Ādažiem– Attīstīt Bukultu ceļu– Parādīt trasējuma Pēterburgas ceļa atrašanās vietu– Organizēt dažādus plenērus, lai izvērtētu satiksmes shēmas, to nepieciešamās izmaiņas novada publiskās ārtelpas attīstībai– Veicināt telekomunikāciju attīstību	
Enerģētika un energoefektivitāte	<ul style="list-style-type: none">– Uzsākta daudzdzīvokļu dzīvojamo māju siltināšana– Tiks izstrādāti tehniski ekonomiskie pamatojumi 3 industriālajām teritorijām, kuros tiks noteiktas arī	<ul style="list-style-type: none">– Nepietiekamas elektroenerģijas jaudas nākotnē	<ul style="list-style-type: none">– Paredzēt jaudas, ņemot vērā rūpniecisko uzņēmumu vēlmi attīstīt savu darbību– Veikt energoefektīvus pasākumus pašvaldības izglītības iestādēs un citās pašvaldībai piederošajās ēkās– Atbalstīt dažādus projektus, kas veicina	<ul style="list-style-type: none">– Neattīstīsies uzņēmējdarbība nepietiekamu jaudu dēļ

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
	teritorijām nepieciešamās jaudas		energoefektivitāti, īstenojot dažādus projektus energoefektivitātes veicināšanai pašvaldībā – Piedāvāt iedzīvotājiem iespēju saņemt finansējumu daudzdzīvokļu māju siltināšanai – Atbalstīt elektro uzlādes staciju uzstādīšanu Ādažu novadā	
Meža apsaimniekošana un zemes pārvaldība	<ul style="list-style-type: none">– Uzņēmēji vēlas uzsākt savu darbību industriālajās teritorijās Ādažu novadā– Kadagas ciemam tiek izstrādāts detālplānojums, kas paredzēs jaunas skolas, sporta kompleksa, garāžu – autostāvvietu, veikala, sociālo māju, pansionāta, baznīcas izbūvi– Atsākta jauna Ādažu novada teritorijas plānojuma izstrāde	<ul style="list-style-type: none">– Rūpniecības uzņēmumu darbību traucē tas, ka Ādažu novadā nav darbaspēka ar nepieciešamajām zināšanās un prasmēm– Daudzās vietās zeme pieder vienam īpašniekam, bet ēka uz šīs zemes – citam īpašniekam– Atsevišķiem Ādažu novada ciemiem nav ciemu pazīmes– Atsevišķām Ādažu novada apdzīvotajām vietām ir atsevišķa ciema pazīmes– Daudzās vietās novada teritorijā ir bijuši bērnu rotaļu laukumi, kas šobrīd nefunkcionē	<ul style="list-style-type: none">– Attīstīt industriālās teritorijas pie Muižas, Jaunkūlās, Podniekos, Birzniekos un Eimuros, paredzēt teritorijas industriālo zonu attīstībai, teritorijās, kur ir bijušas plānotas industriālas būves, veicināt šo būvju attīstību– Attīstīt Eimurus kā industriālo parku, sekmējot ražošanas attīstību abās ielas pusēs– Veidot buferjoslas vietās, kur dzīvojamās apbūves zonas robežojas ar rūpnieciskās apbūves zonām– Neparedzēt dzīvojamo apbūvi vietās, kur varētu attīstīties rūpniecība– Veicināt komercdarbības attīstību gar autoceļu A1– Veicināt jaunu izglītības iestāžu būvniecību, atrast vietas skolu izvietojumam nākotnē, decentralizēt Ādažu vidusskolu– Veicināt augstskolas izveidi Stapriņos– Sekmēt dzīvojamo teritoriju attīstību dabiski skaistās vietās	<ul style="list-style-type: none">– Jaunajā Teritorijas plānojumā visām teritorijām būs jāparedz konkrēts zemes izmantošanas veids – funkcionālais zonējums– Ādažu lidlauka attīstību kavē Carnikavas novada iedzīvotāji– Jaunas izglītības iestādes būvniecībai būs nepieciešams kredīts

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
			<ul style="list-style-type: none">– Attīstīt poligona teritoriju Bukultu ceļa rajonā– Izstrādāt jaunu Ādažu novada teritorijas plānojumu– Teritorijas, kas bija paredzētas atvēlēt <i>Rail Baltica</i> trases vajadzībām, turpmāk neparedzēt kā turpmākās izpētes teritorijas– Izstrādāt detālplānojumus arī citiem ciemiem– Atcelt detālplānojumus, kuros nekas nav uzsākts– Pārskatīt novada teritorijas robežas Baltezerā, sekmēt Ādažu novada teritorijas robežas izlīdzināšanu ar Garkalnes novadu– Izstrādāt kritērijus ciemu robežu pārskatīšanai– Veicināt Ādažu lidlauka attīstību– Īstenot „Mamma Daba” projektus Ādažu novadā– Atjaunot vecos bērnu rotaļu laukumus daudzdzīvokļu māju pagalmos– Paredzēt, ko darīt ar pašvaldības īpašumiem, ko pašvaldība neplāno izmantot savu funkciju īstenošanai, pārdot pašvaldības nekustamos īpašumus, kas netiks izmantoti pašvaldības funkciju pildīšanai– Veikt sākotnējo IVN lielākām teritorijām– Izpētīt Ādažu sporta centra ēku un	

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
			teritoriju – Ādažu poligona administrācija veidos atklāta tipa sporta laukumu Kadagā – Ādažu tenisa centrs plāno jaunu tenisa kortu būvniecību	
Atkritumu apsaimniekošana	–	–	– Novadā izveidot atkritumu šķirošanas laukumus – Veidot atkritumu savākšanas punktus – Atbalstīt iedzīvotāju bezmaksas atkritumu šķirošanas konteineru izmantošanu Ādažu novadā	–
Lauksaimniecība un lauku attīstība	– Ādažos darbojas vairāki lieli uzņēmumi, kuri pārstrādā lauksaimniecības produktus – Ādažos darbojas uzņēmums, kas Baltijas mērogā ir lielākais, kas ražošanā izmanto bioloģisku produkciju – Cilvēki vēlas lietot uzturā ekoloģiski tīru produkciju – Rīgas tuvums rada pozitīvu ietekmi uz lauksaimniecības produktu pašizmaksu – Cilvēkiem patīk darboties dārziņos	– Lauksaimniecības nozares attīstībai nav lielas perspektīvas – Ādažu lauksaimnieki nevar nodrošināt vietējiem pārtikas ražotājiem nepieciešamo izejvielu daudzumu – Lauksaimniekiem vajag laiku, lai sāktu piedāvāt izejvielas jauniem pārtikas produkcijas ražotājiem – Ādažu novadā lauksaimniecība kļūst arvien dārgāka	– Veicināt ekoloģiski tīras lauksaimniecības produkcijas ražošanu – Atbalstīt jaunu lauksaimniecības kultūru audzēšanu Ādažu novada teritorijā – Atteikties no ģenētiski modificēto organismu audzēšanas Ādažu novadā – Esošiem lauksaimniecības produkcijas ražotājiem ir plāni un iespējas attīstīt savus darbības apjomus – Palielinās pieprasījums pēc mazdārziņiem – Attīstīt tirgus laukumus dažādās Ādažu novada vietās	– Lauksaimnieciskās ražošanas apsūkums
Dabas aizsardzība	– Ādažu novadā ir vairākas aizsargājamas dabas teritorijas; novada teritorijā atrodas 3 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kas ir arī	– Nav zināms, kādus draudus dabai rada rūpniecība, izmeši, dažāda veida starojumi, poligons, militārās mācības, lidmašīnas	– Ādažu pašvaldībā pieņemt darbā vides speciālistu – Sazināties ar Rīgas Tehnisko universitāti, lai saņemtu konsultācijas vides aizsardzības jautājumos	– Alternatīvu enerģijas iegūvi ierobežo AS „Latvenergo” – Latvijā nav iekārtu, ar ko varētu izmērīt smakas – Ezeru aizaugšana

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
	<p>NATURA 2000 teritorijas (dabas liegums „Lieluikas un Mazuikas ezeri”, daļa no dabas lieguma „Lielā Baltežera salas” teritorijas, daļa no aizsargājamo ainavu apvidus „Ādaži” teritorijas)</p> <ul style="list-style-type: none">– Ādažu novadā ir noteiktas NATURA 2000 teritorijas– Ādažu novadā ir daudz aizsargājamo biotopu teritoriju– Ādažu novadā ir daudz dižkoku– Ģeogrāfiski netālu atrodas Getliņu atkritumu poligons	<ul style="list-style-type: none">– Lielu slogu Ādažu novadam rada Latvijas armija– Ādažu pašvaldībā nav speciālists, kas būtu kompetents vides aizsardzības jomā, gatavojot pašvaldības projektus, nav neviens, kas varētu kompetenti atbildēt par vides aizsardzību novadā– Dabas liegums „Lieluikas un Mazuikas ezeri” ir iežogots un nav pieejams iedzīvotājiem– Iedzīvotāji, kuru īpašumā vai pie tā plānots būvēt jaunas vai attīstīt esošas augstsprieguma līnijas, to neatbalsta	<ul style="list-style-type: none">– Atbalstīt dažādus alternatīvus enerģijas ražošanas veidus Ādažu novada teritorijā– Veicināt piekļūšanu pie dabas lieguma „Lieluikas un Mazuikas ezeri”– Nenoteikt vides ierobežojumus vietās, kur tas nav aktuāli– Izstrādāt rekomendācijas ezeriem pieguļošo teritoriju apsaimniekošanai– Atbalstīt elektromobiļu uzlādes staciju izveidi Ādažu novadā	
Ūdens resursu apsaimniekošana	<ul style="list-style-type: none">– Iepriekšējā plānošanas perioda laikā tika īstenoti ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstības projekti Ādažu un Baltežera ciemos– Pašvaldība ir pārņēmusi savā pārvaldībā publiskos ūdeņus– Pašvaldība var saskaņot piestātņu un laipu izveidi publiskajos ūdeņos– Ādažu novadā 2015.gadā tiks pabeigta dambja būvniecība posmā no līdz ...– Pašvaldības dalība Rīgas	<ul style="list-style-type: none">– Nav zināms, kā dambja izbūve ietekmēs visu novada teritoriju– Vecais dambis neveic savas aizsargfunkcijas– Atsevišķas teritorijas Baltežerā nav pieslēgtas centralizētajai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai– Ūdensapgādes un kanalizācijas tīkli Muižā nav sacilpoti– Atbilstoši esošajiem plānošanas dokumentiem, Ādažu novadam nav paredzēts piesaistīt ES fondu finansējumu ūdens resursu apsaimniekošanai un ūdens būvju infrastruktūras attīstīšanai	<ul style="list-style-type: none">– Veikt izpēti par dambja ietekmi uz novada teritoriju, veikt dambja turpinājuma izbūves izpēti, izbūvēt dambja turpinājumu, paredzēt pretplūdu pasākumus teritorijām augšup pa Gauju– Ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu izbūve perspektīvajās industriālajās teritorijās– Paredzēt jaudas, ņemot vērā rūpniecisko uzņēmumu vēlmi attīstīt savu darbību– Sakārtot atsevišķus kanalizācijas sistēmas posmus Ādažu, Kadagas, Baltežera un Garkalnes ciemos– SIA „Ādažu Ūdens” pieteikties Kohēzijas fonda finansējuma saņemšanai kanalizācijas sistēmas sakārtošanai Garkalnes un Stapriņu	<ul style="list-style-type: none">– Plūdu draudu palielināšanās augšpus dambja, atsevišķu (daudzu) teritoriju applūšana arī pēc jaunā dambja izbūves– Eiropas Savienības struktūrfondu plānošanas perioda 2014.-2020.gadam ietvaros finansējums ūdensapgādes sistēmas tīklu sakārtošanai netiks paredzēts– Gaujas krastu strauja erozija un izskalošana, upes aizsērēšana– Meliorācijas sistēmas sabrukums, līdzeno teritoriju pārpurvošanās– Ūdenstilpju eitrofikācija– Iedzīvotāju sūdzības saistībā ar

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
	<p>plānošanas reģiona LIFE projektā, kura ietvaros Ādažu novadā tiks pētīts Baltezera kanāls un Baltezeri</p> <ul style="list-style-type: none">- Tiek izstrādāts ūdens resursu apsaimniekošanas plāns- Pašvaldībai ir labiekārtota „Vējupes” pludmale- Publiskās peldvietās tiek veiktas ūdens analīzes	<ul style="list-style-type: none">- Iedzīvotājiem nav informācijas, kur ir iespējams piekļūt pie publiskiem ūdeņiem- Kultūrvēsturiskā būve – Gaujas – Baltezera kanāls ir valsts īpašumā, Gaujas – Baltezera kanāls ir Zemkopības ministrijas valdījumā- Gaujas – Baltezera kanāla atjaunošanai nepieciešamas lielas investīcijas- Gauja nav piemērota kuģošanai- Nav attīstīta infrastruktūra laivošanai pa Gauju	<p>ciemom</p> <ul style="list-style-type: none">- Sakārtot pašvaldībai piederošās peldvietas pie publiskiem ūdeņiem- Informēt iedzīvotājus par vietām, kur ir iespējams piekļūt pie publiskiem ūdeņiem- Attīstīt infrastruktūru un labiekārtot apkārtni laivotājiem Gaujas krastā- Attīstīt Gauju kā makšķerēšanas tūrisma galamērķi- Veicināt / atbalstīt zivju resursu apsaimniekošanu- Sakārtot meliorācijas sistēmas Ādažu novadā- Pārņemt Ādažu novada domes īpašumā Gaujas – Baltezera kanālu- Atjaunot Gaujas – Baltezera kanālu un slūžas- Iesaistīties kopprojektos ūdens objektu un būvju izpētei un sakārtošanai- Īstenot kopprojektu ūdens būvju infrastruktūras attīstīšanai- Veikt vienotu sākotnējo IVN Rīgas Ūdens ķīmiskajā aizsargjoslā	<p>teritorijas labiekārtošanu ezeru krastu zonā</p> <ul style="list-style-type: none">- Baltezera – Gaujas kanāls netiek sakārtots
Gaisa kvalitāte un troksnis	<ul style="list-style-type: none">- Ir izstrādāta trokšņu karte autoceļam A1	<ul style="list-style-type: none">- Nav zināms, kādus draudus dabai rada rūpniecība, izmeši, dažāda veida starojumi, poligons, militārās mācības, lidmašīnas- Pašvaldībā nav neviens speciālists, kas būtu ziņošs	<ul style="list-style-type: none">- Izstrādāt trokšņu kartes poligonam un citām Ādažu novada teritorijām- Plānojot dzīvojamo zonu attīstību gar autoceļu, paredzēt skaņu norobežojošas sienas- Informēt iedzīvotājus par aktivitātēm poligonā	<ul style="list-style-type: none">- Paaugstināts trokšņu līmenis autoceļa A1 tuvumā

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
		vides aizsardzības jomā – Nav ierīču, ar ko izmērīt smakas		
Zemes dzīļu aizsardzība	– Ādažu novada domei pieder karjers – ūdenskrātuve „Asni” – Tiek veikta smilšu ieguve no Gaujas upes	– Karjers – ūdenskrātuve „Asni” – netiek izmantots – Smilšu ieguve Gaujā samazinās	– Turpināt smilšu ieguvi no Gaujas – Veicināt karjera „Asni” izmantošanu	– Zemes dzīļu resursu izsīkšana
Kultūrvēsturiskie objekti	– Ādažu novadam ir sena vēsture – Ādažu novadā ir šādi kultūrvēsturiski objekti: Baltezers, Baznīca, komunistiskā masu terora upuru piemiņas vieta un kapi, Baltezers sūkņu stacija, pagastmājas ēka Gaujas ielā 16, vecā skolas ēka, Garkalnes baznīca, Gaujas-Baltezers kanāls – Baltezers sūkņu stacijas ēkas ir unikālas no arhitektoniskā viedokļa – Latvijā ir spēcīgas tradīcijas vēsturisko ēku restaurācijā	– Ādažu novadā nav daudz kultūrvēsturisku objektu – Baltezers sūkņu stacija nav Ādažu pašvaldības īpašums	– Izpētīt Ādažu novada vēsturi – Izpētīt Ādažu novada vietvārdu izcelsmi – Veikt / atbalstīt vēsturisko ēku renovāciju – Veicināt Baltezers sūkņu stacijas ēku kompleksa renovāciju – Veicināt Ādažu muzeja izveidi – Veidot vēsturiskas takas gar bijušo Pēterburgas ceļu – Attīstīt / sakārtot neskartās vēsturiskās vietas Ādažu novadā	–
Bērnu un ģimenes politika	– Novadā ir draudzīga vide bērniem un jauniešiem, jauno ģimeņu dzīves uzsākšanai. Ir piemērota infrastruktūra (izglītības iestādes, interešu pulciņi, sporta aktivitātes, veselības pakalpojumi, sadzīves	– Pašvaldībā nav algots speciālists darbam ar jaunatni. Nav izstrādāta un apstiprināta stratēģija vai cits plānošanas dokuments darbam ar jaunatni – Nav izveidots bērnu un ģimeņu atbalsta centrs – Nav izveidots jauniešu centrs,	– Izveidot daudzfunkcionālu bērnu un ģimeņu atbalsta centru, kur ģimenes ar bērniem varētu saņemt pēc iespējas plašākus sociālos pakalpojumus – Izveidot jauniešu centru, kur satikties ar vienaudžiem, plānot kopīgus pasākumus un aktivitātes – Attīstīt atbalsta un pašpalīdzības grupas	– Pašvaldības koncepcijas trūkums jauniešu aktivizēšanai un iesaistei pašvaldības dzīvē – Pašvaldības finansējuma trūkums daudzveidīgu pakalpojumu izveidei – Jauniešu neieinteresētība novadā notiekošajās aktivitātēs

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
	<p>pakalpojumi u.c.)</p> <ul style="list-style-type: none">– Ir laba sadarbība starp pašvaldības iestādēm, speciālistiem. Ir izveidota nepilngadīgo lietu komisija– Novadā ir plašas izglītības iespējas, kur var iegūt kvalitatīvu izglītību. Izglītības iestādēs ir profesionāli, augsti kvalificēti speciālisti, tiek pielietotas mūsdienīgas mācību metodes un mācību aprīkojums– Pieejami dažādi interešu izglītības un neformālās izglītības pulciņi, sporta nodarbības un pasākumi– Pašvaldībā ir speciālisti darbam ar ģimenēm ar bērniem. Ir pieejami psihologa pakalpojumi bērnu un ģimeņu problēmu risināšanā– Ir izveidotas vietas bērnu un ģimeņu aktīvā dzīvesveida izpausmēm (bērnu laukumi, veloceliņi, āra trenāžieri, skeitparks)	<p>kur satikties ar vienaudžiem, plānot kopīgus pasākumus un aktivitātes</p> <ul style="list-style-type: none">– Nav izveidojusies pašvaldības un uzņēmumu sadarbība jaunatnes nodarbinātības veicināšanas jautājumā– Pašvaldība neorganizē skolēnu nodarbinātības iespējas vasaras brīvlaikā– Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju kvartālu iekšpagalmos pārsvarā ir pieejamas atpūtas vietas pirmsskolas vai sākumskolas vecuma bērniem– Pašvaldības budžetā nav atsevišķas sadaļas darbam ar jaunatni, kas nedod iespēju izvērtēt nepieciešamos un ieguldītos resursus jaunatnes politikas īstenošanā– Novadā darbojas maz interešu grupu un nevalstisko organizāciju, kas nodarbojas ar bērnu un jauniešu lietām	<p>ģimenēm ar bērniem, piemēram, bērnu emocionālā audzināšana</p> <ul style="list-style-type: none">– Iespējas piedalīties projektu izstrādāšanā, realizēšanā– Dažādu neformālās izglītības apmācību organizēšana, skolēnu un studentu vasaras nodarbinātības sekmēšana, pašvaldības loma jauniešu un uzņēmēju sadarbības veicināšanā– Attīstīt iespēju bērniem un jauniešiem saturīgai brīvā laika pavadīšanai, jo īpaši jauniešiem no trūcīgām un maznodrošinātām ģimenēm (nodarbības, nometnes, sporta aktivitātes u.c.)– Attīstīt atbalsta pakalpojumus aizbildņiem un audžuģimenēm– Atbalstīt jauniešu interešu grupu un nevalstisko organizāciju veidošanos un līdzdalību jauniešu aktivizēšanai un iesaistei pašvaldības dzīvē	<p>un sabiedriskajos procesos, zema līdzdalības motivācija</p> <ul style="list-style-type: none">– Kvalitatīvu speciālistu darbā ar jaunatni trūkums– Jauniešiem interesējošu, aktuālu piedāvājumu un iespēju trūkums– Jaunieši aizbrauc uz dzīvi ārpus novada vai Latvijas
Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība	<ul style="list-style-type: none">– Pašvaldībā ir izveidots klientu apkalpošanas centrs, nodrošinot iedzīvotājiem pašvaldības sniegto pakalpojumu centralizāciju	<ul style="list-style-type: none">– Klientu apkalpošanas centrā tiek nodrošināta tikai pašvaldības sniegto pakalpojumu saņemšana– Novadā netiek nodrošināts	<ul style="list-style-type: none">– Iespējas paplašināt klientu apkalpošanas centru, papildus saņemot valsts sniegtos pakalpojumus (LAD, NVA, PMLP, UR, VID, VSAA, VZD)	<ul style="list-style-type: none">– Neīstēnot projektu finanšu trūkuma dēļ, ja nav valsts līdzfinansējuma– Deinstitutionalizācija,

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
	<ul style="list-style-type: none">– Sociālais dienests ir reģistrēts kā sociālo pakalpojumu sniedzējs un atbilst noteiktajām minimālajām prasībām. Ir nodrošināta infrastruktūra un materiāltehniskā bāze sociālo pakalpojumu sniegšanai– Sociālajā dienestā ir profesionāli izglītoti sociālie darbinieki. Notiek regulāras apmācības kvalifikācijas paaugstināšanai un supervīzijas – profesionālās kompetences paaugstināšanai un profesionālās izdegšanas profilaksei– Sociālā dienesta darbinieku aktīvs darbs, vēlme un prasme strādāt atbilstoši sociālā darba speciālistu kvalitātes kritērijiem– Laba sadarbība un izpratne no pašvaldības puses finansējuma nodrošināšanai. Daudzveidīgi sociālās palīdzības pabalstu veidi, pietiekams līdzekļu apjoms to nodrošināšanai. Jaunu pabalstu ieviešana atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām un pašvaldības budžeta iespējām	<ul style="list-style-type: none">– pietiekams sociālo pakalpojumu klāsts (aprūpes mājās pakalpojumi, grupu dzīvokļi, krīzes dzīvokļi dienas centri dažādām klientu grupām)– Sociālo pakalpojumu attīstīšanai nav atbilstošu telpu– Nav pietiekams sociālo darbinieku skaits, atbilstoši likuma prasībām– Sociālajā dienestā pieaug deleģēto pienākumu apjoms,– rodas speciālistu pārslogotība (profesionālās izdegšanas sindroma iespējas)– Nepilnības sociālo jomu regulējošos normatīvajos aktos– Higiēnas centra aprīkojums ir nolietojies un nav pielāgots klientiem ar kustību traucējumiem– Daļai klientu zema motivācija uzlabot savu situāciju, iesaistīties sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanā– Nav specializēta transporta iedzīvotāju ar īpašām vajadzībām transportēšanai	<ul style="list-style-type: none">– Papildus finansējuma piesaiste sociālo pakalpojumu uzlabošanai un jaunu pakalpojumu attīstīšanai (privātā partnerība, ES struktūrfondi, ziedotāji)– Kvalitatīvu alternatīvo sociālo pakalpojumu attīstīšana dažādām sociālā riska grupām (aprūpes mājās pakalpojumi, grupu dzīvokļi, dienas centri dažādām klientu grupām, darbnīcas u.c.). Minētos pakalpojumu veidot uz vietas novadā vai pirkt kā pakalpojumu no tuvākajām pašvaldībām– Iedzīvotāju motivēšana brīvprātīgā darba veikšanai– Attīstīt iedzīvotāju pašpalīdzības un atbalsta grupu pakalpojumus– Iespēja pirkt ārpusvaldības pakalpojumus no citiem pakalpojumu sniedzējiem sociālo pakalpojumu nodrošināšanai– Veikt remontu atbilstoši klientu ar kustību traucējumiem vajadzībām, paplašinot durvis un uzstādot atbilstošu aprīkojumu– Iespēja pakāpeniski nodrošināt atbilstošu sociālā darba speciālistu skaitu– Laba sadarbības tīkla veidošana starp dažāda veida sociālo pakalpojumu sniedzējiem, NVO	<ul style="list-style-type: none">– pašvaldības nespēja nodrošināt klienta individuālajām vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus– Sociālās un ekonomiskās situācijas pasliktināšanās. Nabadzības un sociālās spriedzes pieaugums iedzīvotājos– Finanšu līdzekļu trūkums pašvaldības budžetā esošo sociālo pabalstu un jaunu pakalpojumu nodrošināšanai– Sociālā darba speciālistu profesionālā izdegšana, motivācijas trūkums– Sociālā darba speciālistu trūkums– Klientu zemā motivācija mainīt savu situāciju, nevēlēšanās sadarboties savu sociālo problēmu risināšanā– SD higiēnas telpas platība liedz ierīkot mūsdienīgu aprīkojumu klientiem ar kustību traucējumiem– Nepietiekama un vāja NVO sektora darbība novadā– Piemērotu telpu trūkums drauds neīstenot pakalpojumu attīstību un izveidi

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
	<ul style="list-style-type: none">- Darbojas Dienas atbalsta centrs veciem ļaudīm un cilvēkiem ar invaliditāti, jauniešiem ar īpašām vajadzībām un citām interešu grupām- Dienas atbalsta centrā darbojas higiēnas centrs, kurā ir pieejama duša un automātiskā veļas mašīna- Laba starpinstitucionālā sadarbība ar citām valsts un pašvaldības institūcijām, nevalstiskām un privātām organizācijām- Novada iedzīvotāju regulāra informēšana par sociālajiem pakalpojumiem un palīdzību ar pašvaldības avīzes, mājaslapas un informācijas bukletu starpniecību			
Vienlīdzīgu iespēju politika (personas ar invaliditāti)	<ul style="list-style-type: none">- Pašvaldībā ir nodrošināts atbalsts personu ar invaliditāti sociālo vajadzību nodrošināšanā- Arvien vairāk ir pielāgota vide un infrastruktūra cilvēkiem ar īpašām vajadzībām jaunajos projektos- Sociālajā dienestā tiek organizēti sociālās iekļaušanās pasākumi	<ul style="list-style-type: none">- Nav pilnīga infrastruktūras un vides pieejamība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām atsevišķās iestādēs un gājēju ceļa posmos- Nav NVO, biedrības, kas izstrādā projektus un realizē sociālos pakalpojumus personām ar invaliditāti- Nav izveidoti dienas centri personām ar invaliditāti- Nav izveidotas specializētās darbnīcas personām ar	<ul style="list-style-type: none">- Pielāgot pieejamu infrastruktūru un vidi personām ar funkcionāliem traucējumiem piesaistot ekspertus- Izveidot daudzfunkcionālu dienas centru un specializētās darbnīcas, kurā tiktu sniegti pakalpojumi personām ar invaliditāti- Izveidot atbalsta-pašpalīdzības grupas personām ar invaliditāti un viņu ģimenes locekļiem- Sociālā rehabilitētāja piesaistīšana sociālo prasmju attīstībai	<ul style="list-style-type: none">- Nepietiekams pašvaldības finansējuma pieaugums budžetā- Piemērotu telpu trūkums drauds neīstenot pakalpojumu attīstību un izveidi- Klientu zemā motivācija mainīt savu situāciju, nevēlēšanās sadarboties savu sociālo problēmu risināšanā- Pakalpojumu lielo izmaksu dēļ ir draudi pakalpojumu neieviešanai

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
	jauniešiem ar invaliditāti	invaliditāti – Nav izveidoti grupu dzīvokļi personām ar invaliditāti – Nav izveidoti atbalsta pakalpojumi personām ar garīga rakstura traucējumiem, nodrošinot individuālu atbalstu sociālo problēmu risināšanā, saglabājot neatkarīgas dzīves iespējas	– Izveidot grupu dzīvokļus un atbalsta pakalpojumus personām ar garīga rakstura traucējumiem, nodrošinot individuālu atbalstu sociālo problēmu risināšanā, saglabājot neatkarīgas dzīves iespējas – Ierīkot pacēlājus (liftus, nobrauktuves, eskalatorus) publiski pieejamās vietās, personu dzīvesvietās – Nodrošināt sabiedriskā transporta pieejamību neatkarīgi no personas funkcionālo traucējumu veida	
Veselības aprūpe un veselības veicināšana	– Novada iedzīvotājiem saglabāta poliklīnika, dienas stacionārs, mājas aprūpe – Ir profesionāli izglītoti medicīnas darbinieki ar vēlmi un prasmēm strādāt atbilstoši kvalitātes kritērijiem – Veikta ārstniecības iestādes telpu renovācija – Uzlabots veselības aprūpes tehniskais nodrošinājums, jaunu diagnostikas tehnoloģiju izmantošana – Pieejams plašs ārstniecības pakalpojumu klāsts - daudzprofilu ambulatorā aprūpe dienas stacionārā – Ārstniecības iestādei laba sadarbība ar privātiem veselības pakalpojumu	– Ārstniecības iestādē nav pieejams traumpunkts, dežūrārsts, diennakts stacionārs – Valsts nepietiekams finansējums daudzveidīgu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā – Pašvaldības nespēja šobrīd finansiāli atbalstīt daudzveidīgus veselības aprūpes pakalpojumus Iedzīvotāju zemā maksātspēja par veselības aprūpes pakalpojumiem – Apgrūtināta pieeja pie speciālistiem – Zems atalgojums medicīnas sfērā – Medicīnas iestāžu (aptiekas, laboratorijas) koncentrēšanās Ādažu centra ciematā	– Paplašināt veselības aprūpes pakalpojumu spektru sadarbojoties ar blakus esošiem novadiem – Paplašināt veselības aprūpes pakalpojumu spektru izmantojot alternatīvus ES projektus – Iedzīvotāju informētības veicināšana un izpratnes veidošana par veselības veicināšanas un profilakses pasākumiem – Ieviest pašvaldībā vieglā transporta rīes pakalpojumus iedzīvotāju vajadzībām – Iespējas apzināt pastāvīgo klientu nepieciešamās vajadzības	– Pašvaldībai nelabvēlīga valsts politika veselības aprūpes jomā – Nepietiekams finansējuma pieaugums veselības aprūpes jomā valsts un pašvaldības budžetā – Medicīnas speciālistu izceļošana no valsts Darbinieku profesionālā izdegšana – Veselības aprūpes pakalpojumu cenu pieaugums – pakalpojumu pieejamības samazināšanās iedzīvotājiem – Nabadzības un sociālās spriedzes pieaugums iedzīvotājos – Nepareiza izpratne par zāļu lietošanu, finansiālas problēmas, neprasme pareizi novērtēt savu atbildību veselības jomā

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
	<ul style="list-style-type: none">sniedzējiem– Optimāls medicīnas iestāžu (poliklīnikas, ārstu prakses, aptiekas, laboratorijas) izvietojums, kas nodrošina iedzīvotājiem pieejamus pakalpojumus novadā	<ul style="list-style-type: none">– Viegļā transporta īres iespēju neesamība pašvaldībā– ierobežo iedzīvotāju savlaicīgu nokļūšanu veselības aprūpes iestādēs ārpus pašvaldības teritorijas		
Sabiedriskā kārtība un drošība	<ul style="list-style-type: none">– Specializēta motorizētā un aprīkota ūdenstransporta esamība– Patrulēšana ūdenstilpēs– Materiāltehniskais nodrošinājums– Palielinātas iespējas nodrošināt paplašinātus patrulēšanas maršrutus ūdenstilpēs un sauszemē– Sabiedriskās kārtības nodrošināšanas pasākumi pie izglītības iestādes– Tiek pasniegtas regulāras audzināšanas un izglītojoša rakstura lekcijas par drošību– Sensoru sistēma apgaismojumam koridoros un kāpņu telpās– Iedzīvotāju pozitīvais vērtējums par personisko un mājokļa drošību pārsvars pār negatīvo vērtējumu– Tiek veiktas aktivitātes klaiņojošo un bezsaimnieka dzīvnieku skaita	<ul style="list-style-type: none">– Videonovērošana praktiski tiek veikta tikai centra apkaimē– Nav nodrošināts pietiekams kājnieku patruļu skaits visos novada ciematos– Palielinās noziedzīgo nodarījumu skaits– Pieaug nepilngadīgo personu skaits par huligāniskām darbībām, smēķēšanu un alkohola lietošanu– Novcojusi pilsētas apgaismošanas infrastruktūra– Sabiedrības bezatbildīga attieksme pret mājdzīvniekiem– Nepietiekoša gājēju drošība nerekonstruētajās ielās– Policistu skaits– Pašvaldības policijas aprīkojums– Ugunsdzēsības depo trūkums– Jaunu tehnoloģiju trūkums drošības jomā– Ādažu novadā nav dzīvnieku	<ul style="list-style-type: none">– Attīstīt ūdens satiksmes un zvejniecības kontroli– Esošo pilsētas gaismekļu nomaiņa uz energoefektīviem LED tehnoloģiju gaismekļiem– Papildu videonovērošanas sistēmu uzstādīšana parkos, kapos, kā arī sabiedriskās vietās ārpus centra– Drošas pilsētvides veidošana– Īstenot preventīvus pasākumus noziegumu, pārkāpumu mazināšanai– Mājdzīvnieku reģistrēšana valsts vienotā datubāzē– Īstenot izglītojošus pasākumus par attieksmi pret dzīvniekiem– Realizēt ciešāku starpinstitucionālo sadarbību	<ul style="list-style-type: none">– Klaiņojošo un bezsaimnieka dzīvnieku atrašanās pilsētā– Kriminogēnā situācija valstiskā mērogā– Noziedzības paaugstināšanās Finansējuma trūkums– Birokrātiskā sloga palielināšanās– Iepirkumu politika– Cilvēku izceļošana– Autoceļu stāvoklis

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
	<p>samazināšanai</p> <ul style="list-style-type: none">– Drošība pietiekama– Pašvaldības policijā ir augsti kvalificēts ar lielo pieredzi speciālistu klāsts– Pašvaldības atbalsts attīstības projektiem– Viegli nodrošināma sabiedriskā drošība mazā iedzīvotāju skaita dēļ	<p>patversmes</p>		
Nodarbinātība	<ul style="list-style-type: none">– Ādažos ir zems bezdarba līmenis– Darbu var atrast gan Ādažos, gan blakus esošajās pašvaldībās, t.sk., Rīgā– Ādažos pamatā dzīvo „balto” un „zilo” apkaklīšu segments– Ādažos dzīvo plašs spektrs dažādu jomu pārstāvju– Var noteikt, kāds ir vidējais Ādažu novada iedzīvotājs– Uzņēmējdarbībā izmantojot arvien vairāk tehnoloģijas, arvien samazinās fiziskā darbaspēka īpatsvars	<ul style="list-style-type: none">– No investoru viedokļa Ādaži ir nepievilcīgi fiziskā darbaspēka, veikala darbinieku un ļoti kvalificētu speciālistu trūkuma dēļ– Ādaži ir “guļamrajons” Rīgā strādājošajiem– Jebkuru darbinieku nevar pielāgot jebkuram darbam– Ļoti liels administratīvais slogs mājokļu būvniecībai (detālplānojumi paredz, ka jāuzbūvē gan ūdens, gan kanalizācijas tīkli) un nekādi pagaidu risinājumi netiek pieļauti– Nav veikta detalizēta analīze attiecībā uz to, kādi cilvēki dzīvo Ādažos– Darba devēji pēc darbaspēka brauc uz citām pašvaldībām– Ādažos dzīvokļu tirgus ir	<ul style="list-style-type: none">– Nodarbinātības attīstībai izmantot vēl neizmantotas rezerves– Piesaistīt darbaspēku gan no Rīgas, gan citām blakus esošām pašvaldībām– Attīstīt industriālos rajonus un uzņēmumus ar augstu pievienoto vērtību– Novada vizītkartē informēt investorus par industriālajām teritorijām Ādažu novadā– Uzlabot nodarbinātību, sekmējot mājokļu būvniecību– Īstenot aktivitātes informatīvajā telpā uzņēmējdarbības attīstībai– Aicināt uzņēmējus un jauniešus sadarboties karjeras dienu laikā	<ul style="list-style-type: none">– Vairs nav tādu attīstītāju, kas var ieguldīt līdzekļus visu komunikāciju izbūvei– Liberalizējot politiku attiecībā uz mājokļu būvniecību, var rasties situācija, ka veidojas nesakārtota vide– Tie, kas Ādažos būvēs māju vai pirks dzīvokli, neapmierinās pieprasījumu pēc fiziskā darbaspēka– Ādažos ir samilzis dzīvokļu jautājums

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
Uzņēmējdarbības attīstība	<ul style="list-style-type: none">– Pašvaldībai pieder daudz zemes gar Gaujas ielu, ko varētu attīstīt uzņēmējdarbībai– Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā ir noteikts, ka uzņēmējdarbības attīstība ir viena no Ādažu novada attīstības prioritātēm	<ul style="list-style-type: none">– dārgāks nekā Rīgā vai citās blakus esošajās pašvaldībās– Lauksaimniecība kā nozare ir sašaurinājusies– Kadagā ir neapmierināts pieprasījums pēc pakalpojumiem– Uzņēmēji sociāliem pasākumiem velta tik daudz līdzekļu, cik var atļauties– Pašvaldībai ir ierobežotas iespējas attīstīt biznesu– Pašvaldībai nepieder daudz zemes– Lai nodrošinātu lielas algas, uzņēmējiem nepieciešams liels tirgus, apgrozījums un peļņa	<ul style="list-style-type: none">– Uzņēmējdarbības attīstībai uzsvāru likt nevis uz darbaspēku, bet uz tehnoloģijām– Sakārtot pašvaldībai piederošās teritorijas gar Gaujas ielu– Sakārtot satiksmes plūsmas un stāvvietu jautājumu Ādažu ciema centrā– Veidot mārketinga aktivitātes uzņēmēju piesaistei– Sekmēt Ādažu novadā tāda biznesa attīstību, kas orientēts uz eksportu– Uzņēmēju migrācija no Rīgas	<ul style="list-style-type: none">– Algu līmenis ir tiešā korelācijā ar to, cik spēcīga ir Latvijas iekšējā ekonomika– Ekonomika attīstās viļņveidīgi
Ienākumu līmenis	<ul style="list-style-type: none">–	<ul style="list-style-type: none">– Darbdevēji Rīgā spēj nodrošināt lielāku atalgojumu nekā Ādažos– Attiecīgo jomu speciālistiem ir augstas prasības attiecībā uz atalgojumu– Ādažos ir dārgi gan būvēt māju, gan iegādāties dzīvokli– Lētie dzīvokļi neatbilst mūsdienu prasībām– Strādāt par minimālo algu ilgas darba stundas ir pazemojoši– Sievietēm ar maziem bērniem ir izdevīgāk neiet darbā nekā	<ul style="list-style-type: none">–	<ul style="list-style-type: none">– Lētais darbaspēks ilgtermiņā nāk ar sociālām problēmām

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
Jauniešu nodarbinātība	<ul style="list-style-type: none">– Jaunieši ir potenciālais darbaspēks– Ādažu vidusskola ir noslēgusi sadarbības līgumu ar Rīgas Tehnisko universitāti– Izejot praksi uzņēmumos, jaunieši gūst priekšstatu par darbu attiecīgajos uzņēmumos– Uzņēmēji vēlas sadarboties ar Ādažu vidusskolu– Ādažu vidusskolā notiek projektu nedēļas, kuru laikā skolēni gūst priekšstatu par dažādu uzņēmumu darbu	<p>strādāt un maksāt auklītēm</p> <ul style="list-style-type: none">– Ir daudz jauniešu, kas ne strādā, ne mācās– Jaunieši nepiekrīt strādāt par zemu atalgojumu– Ādažos nevar attīstīt profesionāli tehnisko skolu– Nav atļauts nodarbināt jauniešus uzņēmumos– Ādažu novada teritorija nav piemērota profesionāli tehnisku skolu tīkla attīstībai– Pēc vidusskolas daudzi jaunieši nav izlēmuši, ko darīt tālāk– Ādažu novadā nav attīstīta interešu izglītība un mūziklītība	<ul style="list-style-type: none">– Uzņēmējiem lasīt lekcijas izglītības iestādēs, investējot zināšanās, lai nodrošinātu sev darbaspēku nākotnē– Pašvaldībai veidot sadarbību ar Rīgas Tehnisko universitāti– Stimulēt jauniešus strādāt vasarā pie uzņēmējiem– Uzņēmējiem sadarboties ar Ādažu vidusskolu– Sadarboties ar Ādažu uzņēmēju biedrību– Veidot interešu izglītības pulciņus pie Ādažu vidusskolas	<ul style="list-style-type: none">– Nesakārtojot izglītības jomu, nevarēs attīstīt uzņēmējdarbību
Resursi	<ul style="list-style-type: none">– Tādi resursi kā ezeri, Gauja, līdz šim nav īpaši izmantoti	<ul style="list-style-type: none">– No dabiskajiem izrakteniem vienīgais izmantotais resurss ir smiltis– Nav veiktas izpētes par to, kādi resursi vēl ir atrodami Ādažu novadā– Daudzas lauksaimniecības zemes netiek izmantotas atbilstoši mērķim– Ādažu meži pēc koksnes bagātības nav vērtīgi– Ādažu novada teritorijai nav veikta ģeoloģija, kas parādītu zemes nestspēju	<ul style="list-style-type: none">– Izmantot pašvaldībai piederošos mežus, valdījumā esošos publiskos ūdeņus, lai veicinātu pakalpojumu attīstību	

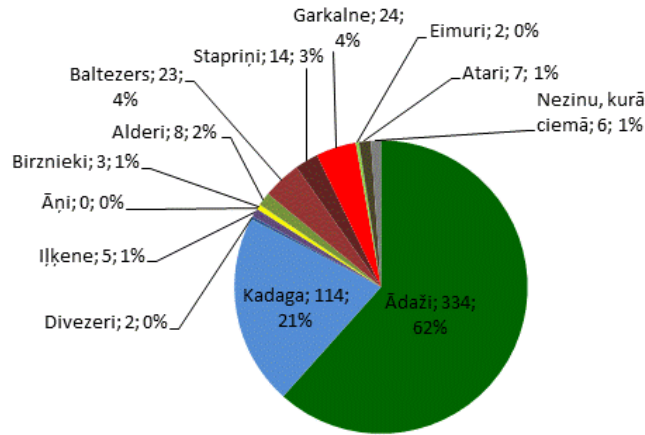

Joma	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
Izglītība	<ul style="list-style-type: none">– Novadā attīstīta un pieejama izglītības infrastruktūra arī alternatīvā izglītība– Konkurēt spējīga mākslas un mūzikas skola	<ul style="list-style-type: none">– Nepastāv iespējas novadā iegūt profesionālo izglītību	<ul style="list-style-type: none">– Pilnveidot kultūrizglītības pieejamību– Pilnveidot un attīstīt vispārējās un profesionālās izglītības infrastruktūru– Izglītības attīstība visā novada teritorijā	–
Sports	<ul style="list-style-type: none">– Novadā attīstīta sporta infrastruktūra aktivitātēm	<ul style="list-style-type: none">– Nav pietiekošs nodrošinājums ar kvalitatīviem sporta laukumiem	<ul style="list-style-type: none">– Atbalstīt sporta infrastruktūras attīstību– Sporta attīstība visā novada teritorijā– Atbalstīt talantīgu bērnu iespēju nodarboties ar sportu	–
Kultūra	<ul style="list-style-type: none">– Moderns kultūrizglītības centrs– Daudzveidīga pašdarbības kolektīvu darbība	–	<ul style="list-style-type: none">– Veicināt vietējo iedzīvotāju interesi par savu novadu, apzinoties un sakārtojot esošo dabas un kultūrvēsturisko mantojumu veidojot muzeja ekspozīcija– Sekmēt un atbalstīt kultūras vides attīstību– Kultūras attīstība visā novada teritorijā– Atbalstīt esošo un sekmēt jaunu brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu attīstību Ādažos– Novadā kā tradīcija attīstīt dažādus kultūras pasākumus– Atbalstīt talantīgu bērnu iespēju nodarboties ar mākslu un mūziku– Izveidot Ādažu mūzizglītības Tautas universitāti	–
Tūrisms	–	–	<ul style="list-style-type: none">– Veicināt atpūtas zonu veidošanu ciemu, mežu un ūdensobjektu teritorijās– Ādažu tēla izveidošana	–

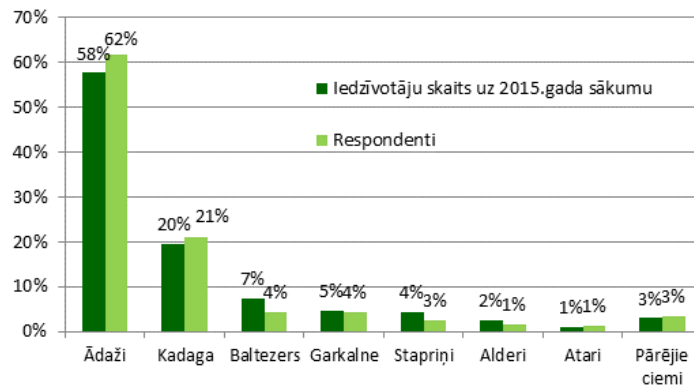

Aptaujas atbilžu apkopojums

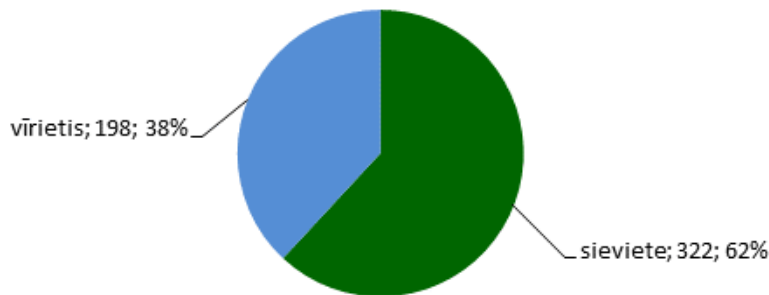
Ādažu novada domes rīkotajā iedzīvotāju aptaujā piedalījās 548 respondenti, kas ir 5,2 % no novadā deklarēto iedzīvotāju skaita.

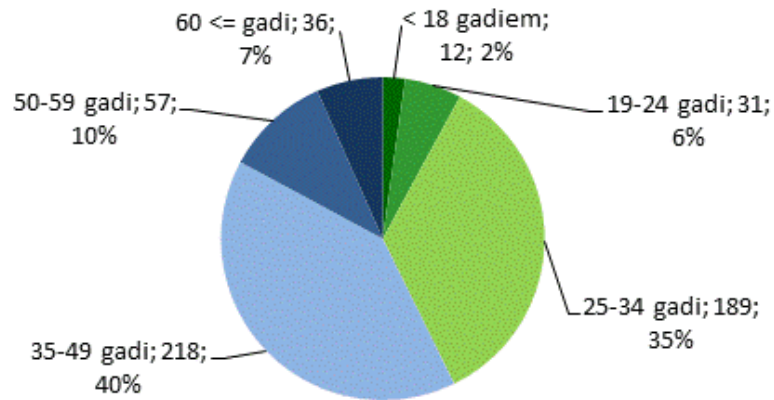
Attēls Nr. 1 Atbildes uz jautājumu „1. Kurā Ādažu novada ciemā Jūs dzīvojat?”

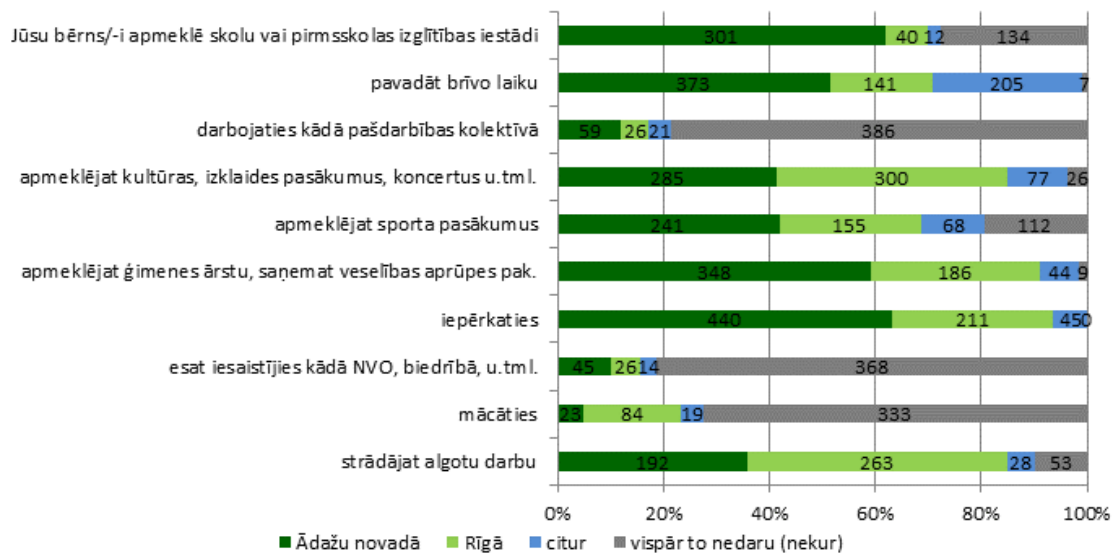
Attēls Nr. 2 Ādažu novada iedzīvotāju skaita uz 2015.gada sākumu un respondentu procentuālais sadalījums pa ciemiem

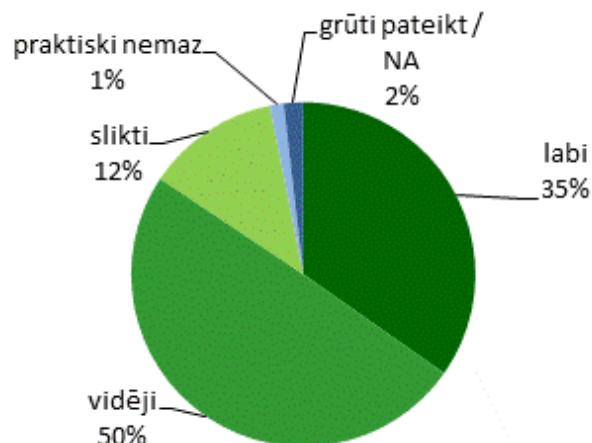
Attēls Nr. 3 Atbildes uz jautājumu „2. Jūsu dzimums?”

Attēls Nr. 4 Atbildes uz jautājumu „3. Jūsu vecums?”

Attēls Nr. 5 Atbildes uz jautājumu „4. Lūdzu, atzīmējiet, kur Jūs:”

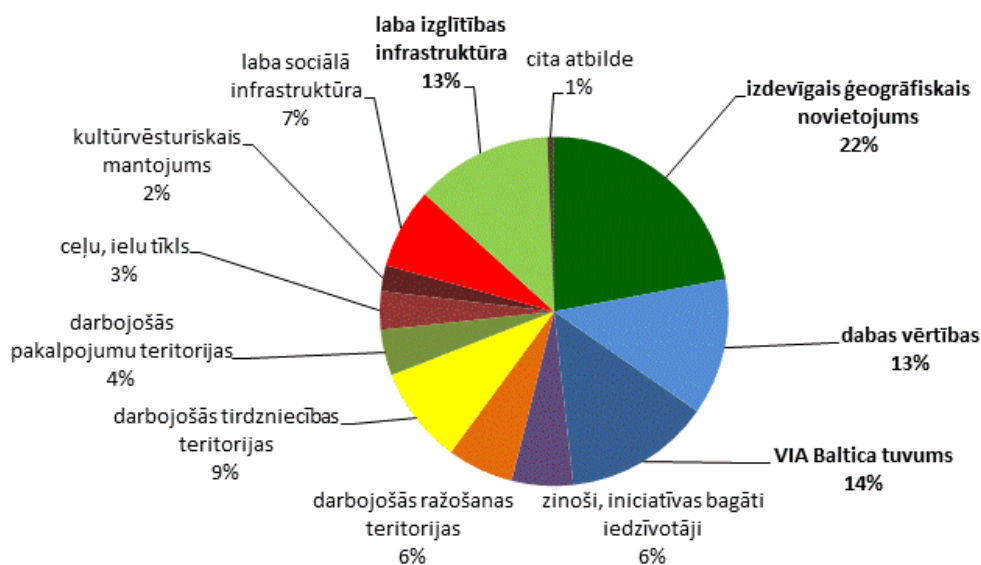
Attēls Nr. 6 Atbildes uz jautājumu „5. Cik labi, Jūsuprāt, Jūs pazīstat Ādažu novada teritoriju?”

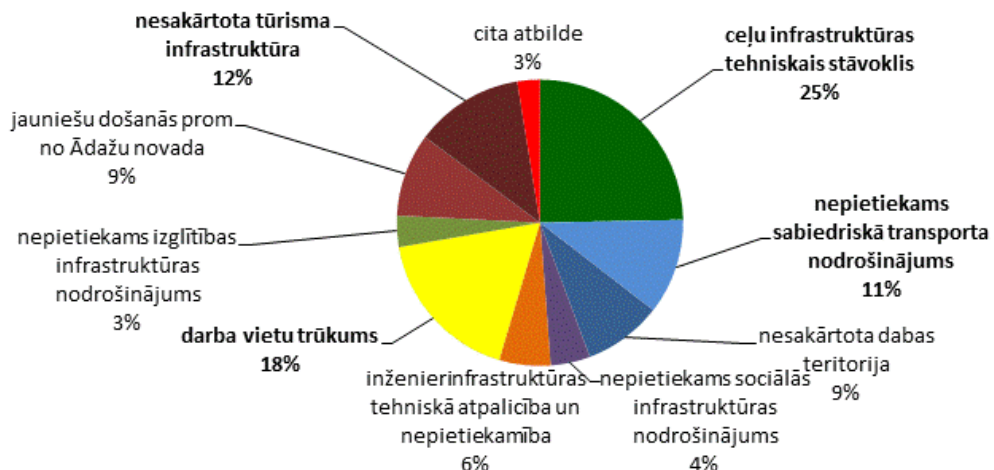
Respondentiem tika lūgts sniegt atbildi par to, kas, viņuprāt, ir unikāls Ādažu novadā? Visbiežāk tika minēts:

- Gauja, ar tās krastiem (laivošanas un daudzām citām iespējām).
- Ādažu poligons – ar dabas liegumu un aizsargājamiem augiem, kas ir lielākais Baltijā.
- Daba, kas ir ainaviska, ar daudzām ūdens tilpnēm.
- Laba (plaša spektra) infrastruktūra – veikali, aptiekas, skolas, bērnudārzi, veselības aprūpe, ikdienas preču iepirkšanās vieta, kultūras centrs, sporta centri, atpūtas vietas, bērnu rotaļu laukumi, kafējnīcas, restorāni, pašiem sava Vējupes pludmale, transports, sporta iespējas (perfekta vieta ģimenei un atpūtai).
- Rīgas tuvums.
- Atrašanās vieta, ģeogrāfiskais izvietojums (var dzīvot kā laukos, bet ir tuvu pilsētai).
- Ādažu kultūras centrs, kas ir ļoti skaists un sniedz iespēju aiziet uz izstādēm, teātri, koncertiem, kā arī apmeklēt citus pasākumus.

Vēl kā unikālas ēkas bieži tika minētas: Ādažu Mākslas un mūzikas skola, Ādažu vidusskola, Ūdensapgādes muzejs Baltezerā, Ādažu Brīvā Valdorfa skola un Ādažu pirmsskolas izglītības iestāde. Tika norādīts, ka Ādaži ir unikāli ar tajā dzīvojošiem un strādājošiem cilvēkiem, Ādažos ir daudz jaunas ģimenes ar bērniem. Respondenti augstu novērtē Ādažu novadā esošo ezerus un citas ūdens tilpnes, mežus, aizsargājās dabas teritorijas. Tika norādītas arī daudzas citas lietas, kas, respondentuprāt, ir unikālas.

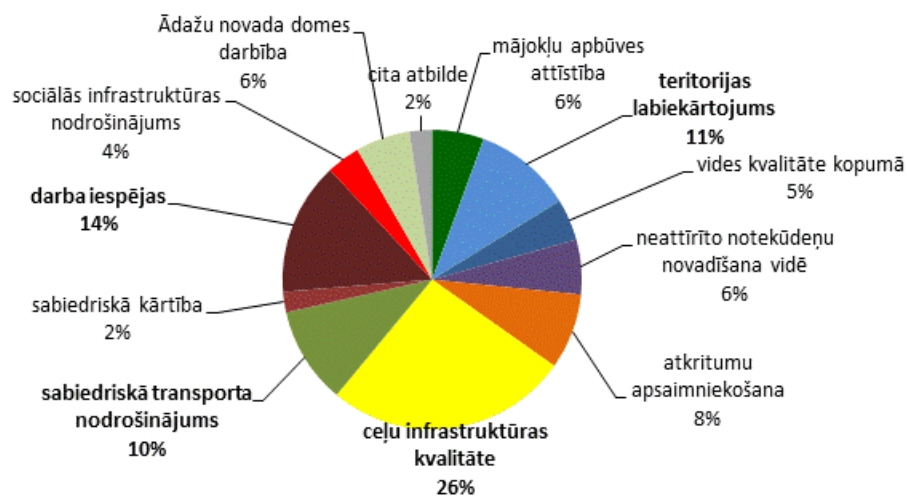
Attēls Nr. 7 Atbildes uz jautājumu „8.Kādas, Jūsaprāt, ir nozīmīgākās Ādažu novada priekšrocības?”

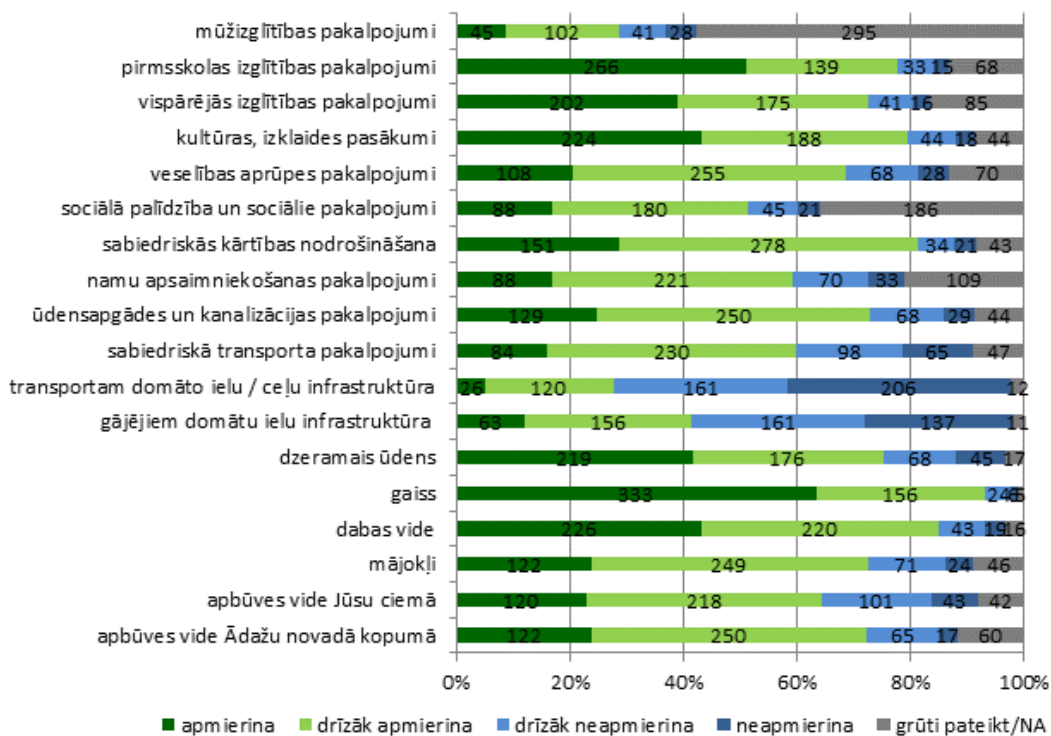
Attēls Nr. 8 Atbildes uz jautājumu „9.Kādi, Jūsaprāt, ir Ādažu novada lielākie trūkumi?”

Pie ieteikumiem, kas būtu jā dara, lai uzlabotu kopējo dzīvi, vides kvalitāti Ādažu novadā, visbiežāk tika norādīts uz nepieciešamību sakārtot ceļus, ierīkot apgaismojumu vietās, kur tas nav un attīstīt citu ceļa infrastruktūru; jāpaplašina kultūras pasākumu daudzveidība; vairāk jādomā par vides sakārtotību un tīrību; jāattīsta bērnu rotaļu laukumi un atpūtas vietas jauniešiem; jāveicina uzņēmējdarbība, jārada jaunas darbavietas; jāattīsta sabiedriskais transports; jāuzlabo pašvaldības iestāžu un struktūrvienību darbs; jāattīsta sporta un izglītības infrastruktūra u.c.

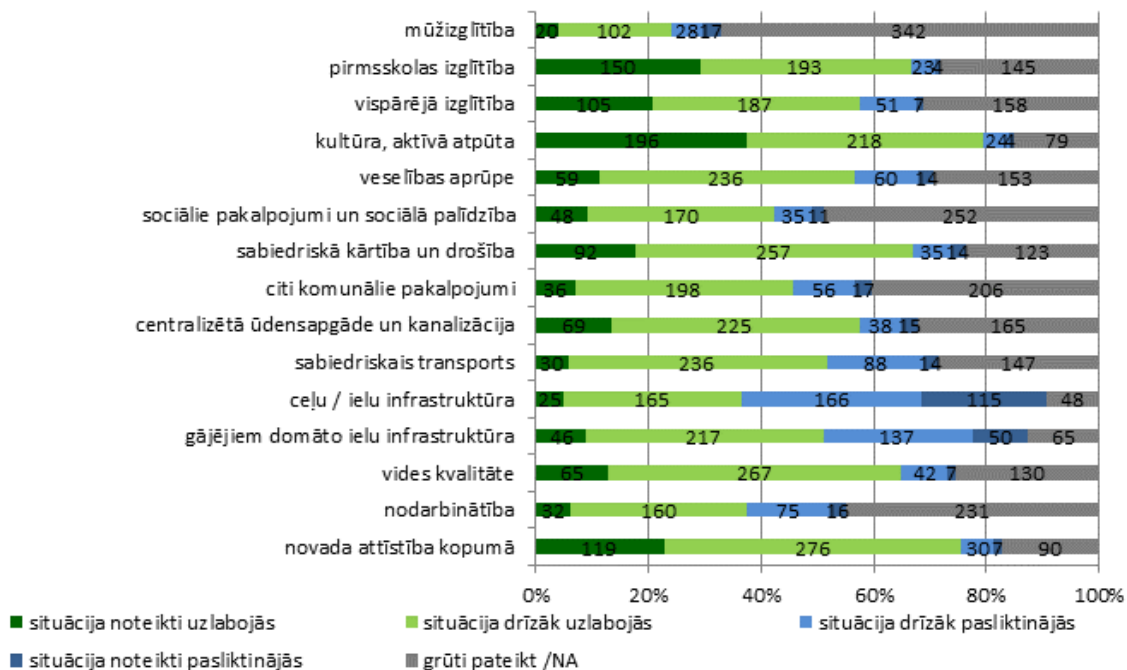
Atbildot uz jautājumu “Kas, Jūsaprāt, trūkst Ādažu novadā?”, atbildēs bieži tika norādīta estrāde, dažādi sporta objekti (ledus halle, publiskā slidotava, futbola laukums, vieglatlētikas manēža), atpūtas vietas jauniešiem, rotaļu laukumi, sakārtota ceļa infrastruktūra, unikāls tūrisma objekts, dzelzceļš, jauna skola, ugunsdzēsēju depo, vairāk labi kultūras pasākumi, veloceliņi, sabiedriskās ēdināšanas iestādes, bibliotēka, sabiedriskā tualete, diennakts medicīniskā palīdzība slimnīcā.

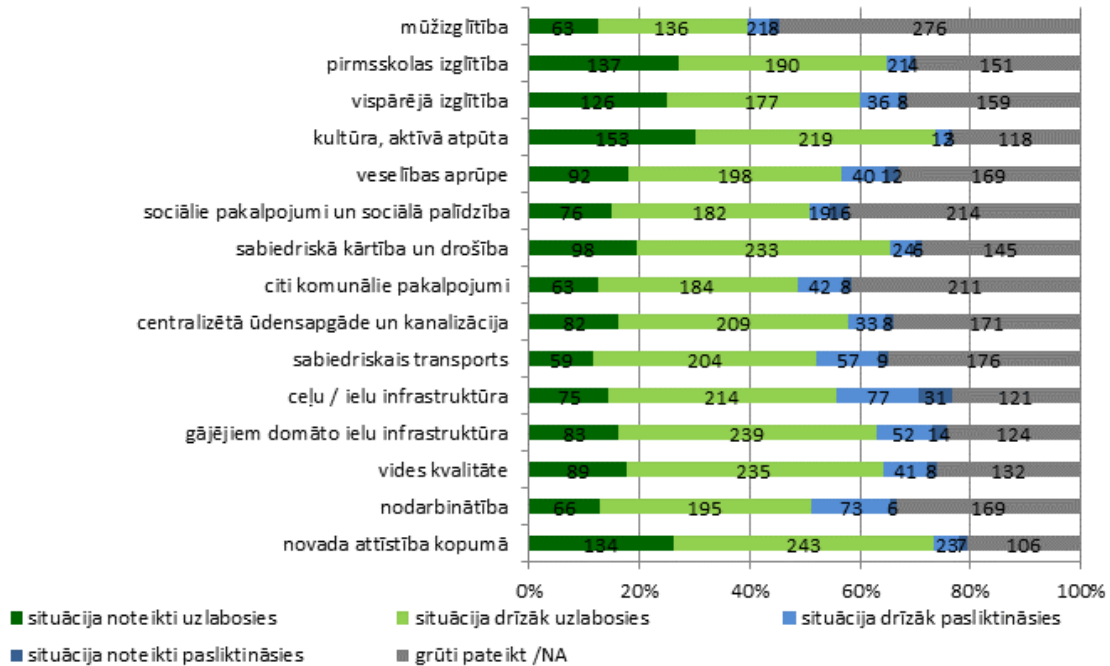
Attēls Nr. 9 Atbildes uz jautājumu „12. Kas Jūs satrauc Ādažu novadā?”

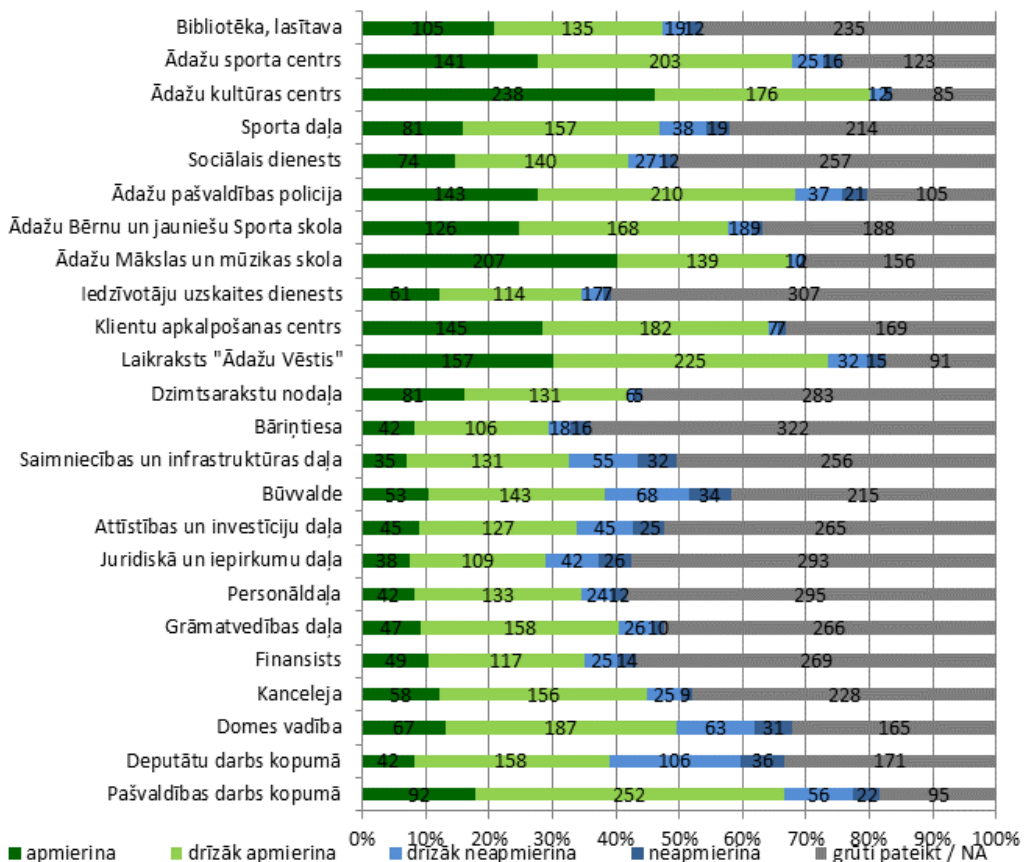
Attēls Nr. 10 Atbildes uz jautājumu „13. Lūdzu, novērtējiet, kāda ir kvalitāte šādās jomās Ādažu novadā!”

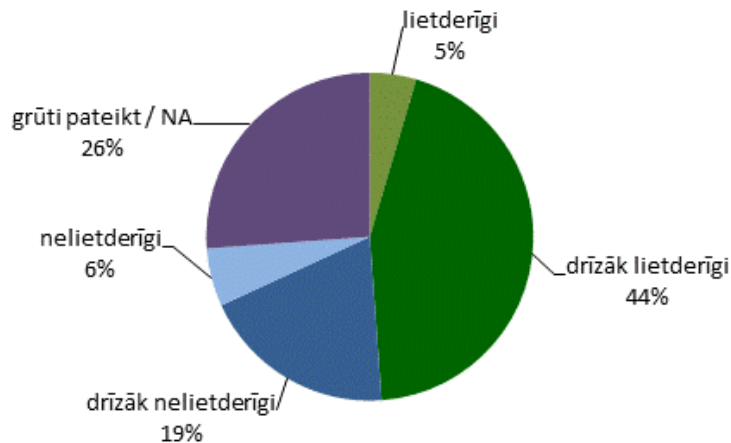
Attēls Nr. 11 Atbildes uz jautājumu „14. Kādas, Jūsaprāt, bija izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā pēdējo trīs gadu (2013.-2014.) laikā?”

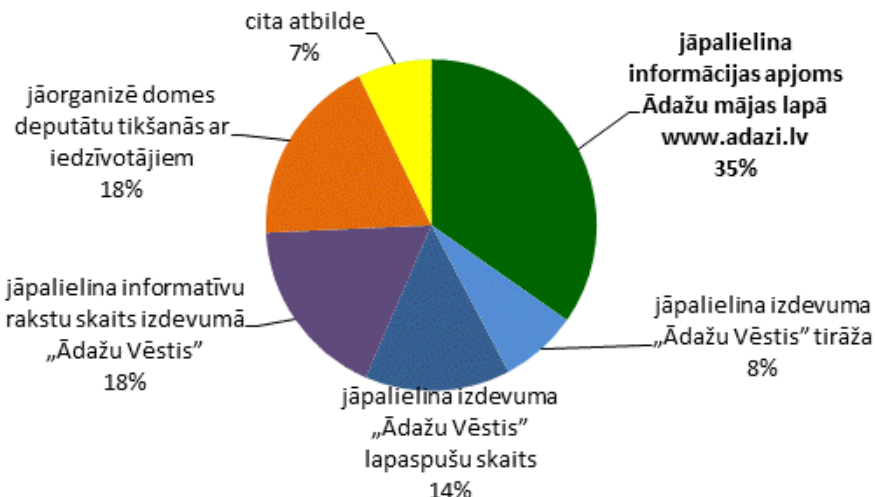
Attēls Nr. 12 Atbildes uz jautājumu „15. Kādas, Jūsaprāt, būs izmaiņas šādās jomās Ādažu novadā tuvāko trīs gadu (2015.-2017.) laikā?”

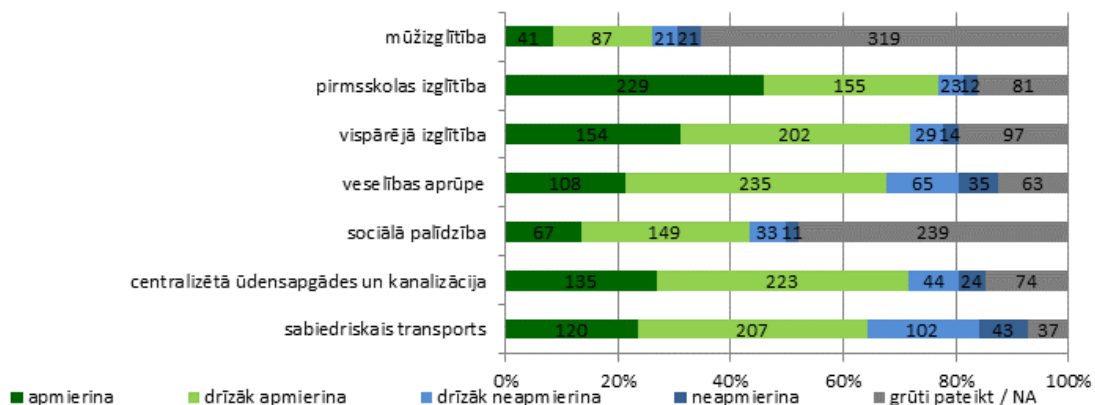
Attēls Nr. 13 Atbildes uz jautājumu „16. Kā Jūs vērtējat Ādažu novada pašvaldības, tās struktūrvienību un iestāžu darbu?”

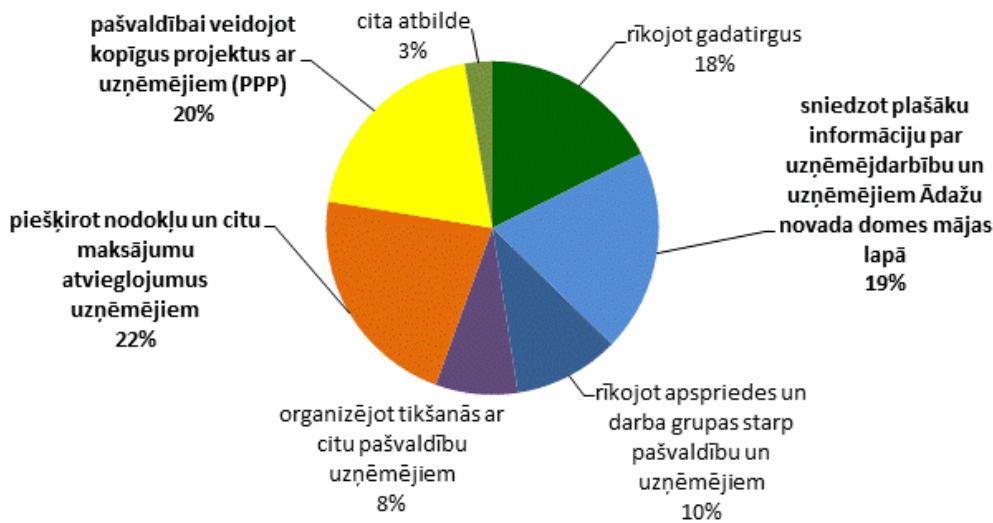
Attēls Nr. 14 Atbildes uz jautājumu „17. Kā, Jūsaprāt, tiek izmantots pašvaldības budžets?”

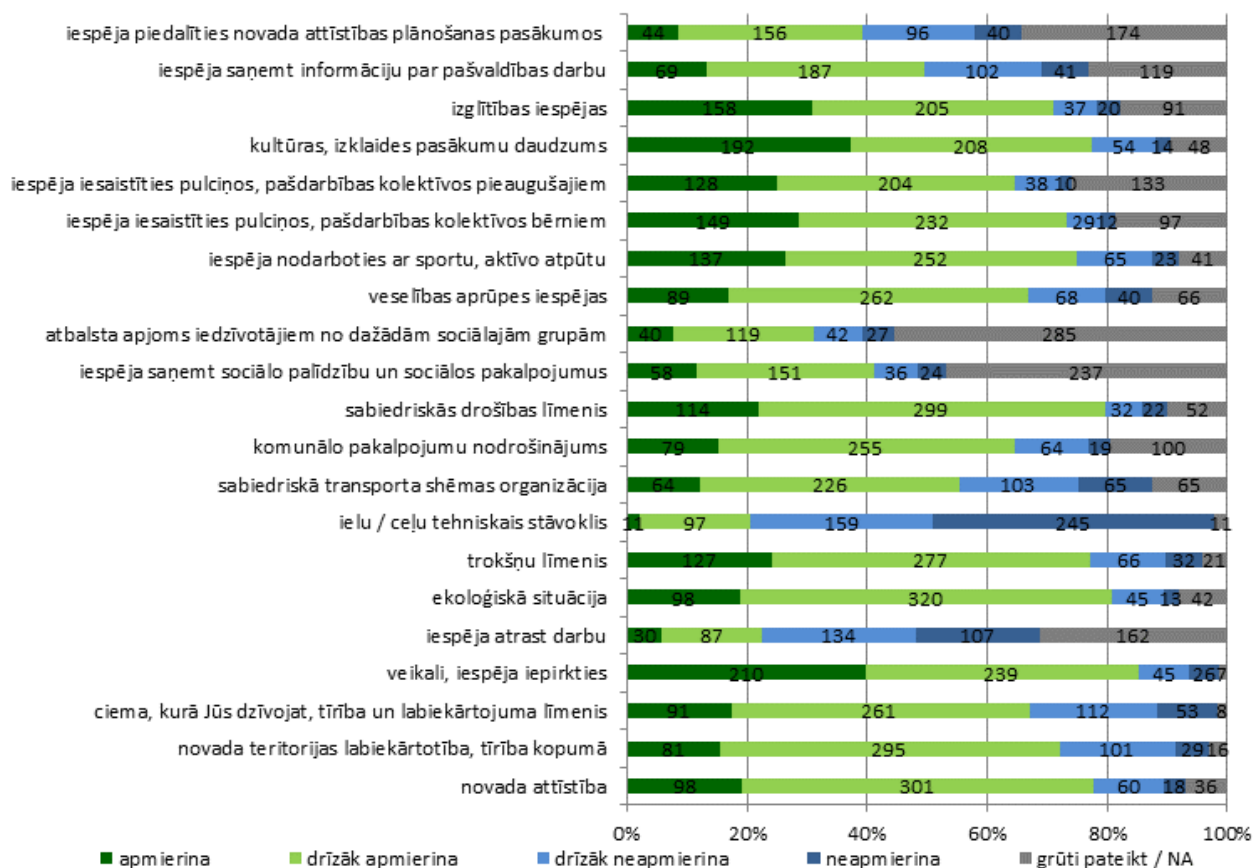
Attēls Nr. 15 Atbildes uz jautājumu „18. Kas, Jūsaprāt, būtu jādara, lai veicinātu iedzīvotāju informētību par notiekošo Ādažu novadā?”

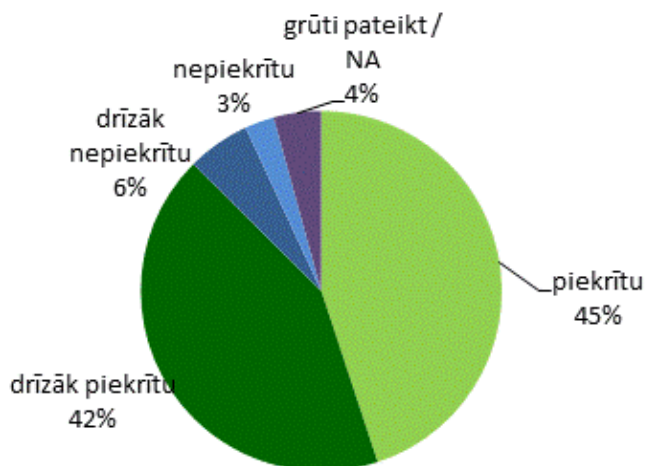
Attēls Nr. 16 Atbildes uz jautājumu „19. Lūdzu, novērtējiet, kāda ir šādu pakalpojumu un jomu pieejamība Ādažu novadā!”

Attēls Nr. 17 Atbildes uz jautājumu „20. Kā, Jūsaprāt, pašvaldība varētu sekmēt uzņēmējdarbību Ādažu novadā?”

Attēls Nr. 18 Atbildes uz jautājumu „21. Lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts/-a Ādažu novadā Jūs esat ar katru no šādām jomām!”

Attēls Nr. 19 Atbildes uz jautājumu „22. Lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts/ -a Ādažu novadā Jūs esat ar katru no šādām jomām!”

Paskaidrojošās atbildes Ādažu novada domes veiktajā iedzīvotāju aptaujā (15.01.2015. – 15.04.2015.)

Atbildes uz aputājumu “7.Nosauciet, Jūsaprāt, nozīmīgākās vietas Ādažu novadā!”:

Sabiedriskas ēkas:

- Ādažu kultūras centrs (jaunais un skaistais) 132x
- Gaujas 33a
- Skolas 12x
- Bērnudārzi 6x
- Privātie bērnudārzi
- Ādažu vidusskola, tās teritorija 62x
- Ādažu Brīvā Valdorfa skola 14x
- ĀBJSS 2x
- Ādažu PII 22x
- Kadagas PII 2x
- Stadions, sporta laukums 8x
- Tenisa centrs 10x
- Baltezera baznīca 18x
- Garkalnes baznīca 5x
- Sporta skola 2x
- Ādažu sporta centrs 18x
- Ādažu slimnīca 5x
- Ādažu Mākslas un mūzikas skola 18x
- Ādažu poliklīnika, slimnīca 7x
- Sociālais dienests
- Baltezera sūkņu stacijas muzejs 12x
- Baseini 6x
- Mana māja
- Vecā pagastmāja 3x

- Vecā skola (kas bija celta par tautas saziņotajiem līdzekļiem, kuru nojauca.)

Daba:

- Vējupe ar pludmali (vejupīte, kura appludina Podnieku ciema mājas) 37x
- Ezeri 10x
- Baltezeri (Lielā Baltezera salas, velo celiņi ap ezeriem) 9x
- Abi Uiku ezeri (bija ļoti jaukas peldvietas) 4x
- Ataru ezers
- Kadagas ezers
- Dzirnezers
- Aizsargājamās dabas teritorijas
- Ādažu militārais poligons (ar dabas liegumu un aizsargājamiem augiem, lieliskas sēņu vietas, Natura 2000) 43x
- Ādažu militārā bāze 3x
- Gaujas – Baltezera kanāls (jāatjauno)
- Dūņezers
- 2 upes 2x
- Gauja 38x
- Gaujas krasti, līkloči 6x
- Meži (jaunas ogošanas, sēņošanas vietas, Kadagas) 12x
- Utu kalns / Utaiņkalns / utiņkalns 4x
- Tuvums jūrai
- Daba, daudzveidīgums dabā 2x
- Ainaviskas teritorijas ar ūdens tilpnēm
- Gārņu ligzdas „Birzniekos”

Vietas:

- Baltezers 19x
- Baltezera kapsēta
- Ādažu centrs (Nozīmīgs katrā pilsētā vai ciemā ir centrs, kas rada pirmo iespaidu, taču Ādažos centrs, diemžēl, izskatās diezgan pelēcīgs, vienmuļš, neattīstīts un bēdīgā stāvoklī. Pēdējos gados tas ir kļuvis labāks un sakoptāks kā bija, par to liels paldies!) 15x
- Atari
- Skolas sporta laukums
- Alderi, ēkas Alderos 2x
- Kadaga 7x
- Ādaži
- Garkalne
- Podnieki 5x
- Remberģi, Remberģu iela 2x
- Gaujas iela 3x
- Ādažu Līgo parks, atpūtas vieta tai apkārtnē (ļoti labi, veiksmīgi iekārtots bērnu laukums) 40x
- Tirgus Ādažos
- Rīgas tuvums
- Bērnu laukumiņi
- Veikparks
- Ģeogrāfiskais novietojums 2x
- Lidlauks 5x
- Vecā Ādažu parka teritorija 2x
- Militārā bāze, NBS 4x
- Rīgas gatve
- Vecais pasts (nolaista vieta ar lielu potenciālu)
- Visas apskates vietas

- izglītības un veselības iestādes
- senās celtnes, kas saglabājušās
- Kadagas Mežaparks
- Muzejs
- Celiņš gar Vējupi
- Atpūtas vietas 2x
- cerams, ka tas būs skaistais dambis:)
- ir vairākas nozīmīgas vietas
- vecās skolas parks
- skeitparks

Dažādi priekšmeti:

- Sporta trenāžieri
- Lielās koka šūpoles centrā

Dažādi:

- Ādažu novada dome 7x
- Kultūra
- Baltijas ceļš
- Nav 6x
- Viss kopumā 2x
- Konfidenciāla informācija

Uzņēmumi:

- Veterinārā klīnika “Purni”
- Veikals “Aibe”
- „Ādažu desu darbnīca” 3x
- Siera ražotne
- „Port Hotel” 3x
- “Vīna un skaistuma” salons 3x
- “4 krasti”
- „MadCafe” 3x
- „Ādažu kukulītis” 2x
- Baltežera kokaudzētava 2x
- Ražotnes 3x
- Ādažu čipsi (ar ekskursijas iespējām) 2x
- Veikali 9x
- T/c “Apelsīns” 10x
- Pasts 2x
- DUS „Neste”
- Latfood „Ādažu čipsi” 2c
- Kafējnīcas
- PEARL
- Maxima, Superneto !
- Vajag lauksaimniecības preču tirgus ar ekoprodukciju utt.

Infrastruktūra:

- Gaujas tilts uz Kadagu 23x
- VIA Baltica un tai pieguļošā teritorija 4x
- Autobusu pieturas 2x
- Veloceliņi
- Mazie celiņi, takas priekš MTB
- Ceļi
- Viss novads kopumā
- Lūdzu, noasfaltējiet ceļu uz Stapriņiem - Dzidrumu ielu

Atbildes uz jautājumu „10.Kādi ir Jūsu ieteikumi, lai uzlabotu kopējo dzīvi, vides kvalitāti Ādažu novadā?”:

- **Ceļa infrastruktūra** (Salabot visus pašvaldības, koplietošanas ceļus, īpaši – Kadaga-Ādaži, Ādažu centrs, centrālās ielas, Ilķenes ceļš / Ataru ceļš, Draudzības iela, Cits Mežaparks, Vējupes iela, Vecštāles ceļš, Kadagā gar poligonu virzienā uz Dūņezeru, Puķu iela, Garkalnes ielas, Gaujas iela; gar Kadagas ceļu izveidot barjeru; Tallinas šosejai no Apelsīna līdz Elvi veikalam uzlikt sētu trokšņu novēršanai privātmājām; nevis izbūvēt vienu jaunu ceļu par milzīgu naudu, bet nedaudz uzlabot visā novadā ceļus; noasfaltēt Ādažu centra ielas Ķiršu Saules Skolas Vārpu u.c., arī starp mājām; Ādažu ciemata ielas ir katastrofālā stāvoklī; asfaltēt Ādažu/Baltezera ielu – no Baltezera baznīcas līdz Bukultu robežai (Veco asfaltu nomainīt – zemes ceļa posmu asfaltēt); salaboti tie, kas asfaltēti, bet ir ar bedrēm un drausmīgiem ielāpiem un asfaltēti tie, kas nav, vai vismaz regulāri greiderēti un uzturēti kārtībā; jānoasfaltē ceļš uz Stapriņiem – Dzirnauvu ielu; pārveidot grants ceļus uz asfalta seguma ceļiem; Draudzības iela pirms kanalizācijas aku rakšanas bija labā stāvoklī, bet tagad ir gan bedres, gan pampaki; noasfaltēt ieliņas centra ciematā: Ķiršu, Saules, Dārza utt. ielās; sakopt un uzlabot pieturu pie Maximas; Uzstādiet ceļa zīmi uz Siguldas šosejas pirms viadukta Via Baltica, ar norādi Ādaži un km skaits; ielu tīkla attīstība – Stapriņu ciemata (Īvju, Īrisu ielas utt.) pieslēgums pie Statoil pārvada) **116x**
- **Ietves** (atjaunot tās, jo nav iespējams pārvietoties ar skrituļslidām; sakārtot tās ziemā; izveidot tās gājēju drošībai visā teritorijā; ietvju salabošana ir aktuāla jaunajām māmiņām, jo ar ratiņiem vietām ir neiespējami pārvietoties; jāsakārto ietve pretī slimnīcai; sakārtot un apgaismot ietvi no Podniekiem uz skolu; no kādreizējā Kukulīša līdz vecajai pagasta mājai; izveidot gājēju celiņus līdz gājēju pārejai pāri šosejai pie Elvi veikala un pie Statoil; pie Alderu ceļa; ziemas laikā vajag biežāk kaisīt gājēju celiņus ar smiltīm un sāli) **54x**
- **Pludmales** (sakārtot, labiekārtot publiskās pludmales – tīras smiltis un tīras no aļģēm (vismaz krasta zonā) peldvietas; Vējupes pludmale; iekļaut Vējupes pludmali oficiālā peldvietu sarakstā; pludmalēs nepieciešams: tualetes, gērbtuves, dušas, konkurējoša kafejnīca, glābšanas dienests, vizuālais noformējums, paplašināšana, peldlīdzekļu noma, auto stāvvietas, atkritumu konteineru trūkuma novēršana; nodrošināt, lai Vējupes pludmalē nepīpē un neved suņus; uzlabot apgaismojumu, kā piem., tas ir teritorijā pie Ulbrokas ezera; sakārtot pludmales bāru; uzlabot bērnu drošību pie ūdens, padarot bērnu peldētpasmju attīstības nodarbības interesantākas, t.i. organizējot ūdenspolo nodarbības bērniem Ādažu baseinā; Garkalnē sakārtot peldvietas un lai tur netaisītu savas vajadzības suņi;) **17x**
- **Satiksmes** organizācijas sakārtošana **pie Ādažu vidusskolas** (izveidot radiālo ceļu piebraukšanai pie skolas; mazo klasīšu galā prasās ceļam aplis un arī lielāka stāvvietā; pirmklasnieks ir jāpavada uz klasi vai garderobi, bet auto nav kur novietot) **5x**
- Uzlabot **apgaismojuma** kvalitāti uz ceļiem (ne tikai Ādažu centrā; Attekas iela, ceļi uz Podniekiem; uz gājēju pārejām; var izmantot saules bateriju sistēmu; turpināt Attekas ielas apgaismojumu arī līdz Podniekiem, Ķiršu ielu no Saules ielas līdz Attekas ielai; centrā un ielās; uz Muižu; ceļā no Ādažiem uz Kadagu vakaros nedeg visas spuldzes, tikai katra otrā) **33x**
- Uzlabot **velo celiņu** infrastruktūru (Ādažos un novada ciemos; arī mazajām ielām, lai varētu droši pārvietoties un neradītu bīstamas situācijas tieši uz ceļiem; Ādaži-Carnikava-Jūra; jāsalabo uzbrauktuve/ nobrauktuves uz tiem; izbraucot no Ādažiem, bet vēl neiebraucot Baltezerā; gar via Baltika Rīgas virzienā; jāplāno kā izveidot ciematā loģisku velo celiņu tīklu; pa Pirmo ielu posmā no Draudzības ielas līdz bērnu dārzam; uz „Upmalām”; no Garkalnes uz Ādažiem; Gaujas ielā) **42x**
- **Luksofors Pirmās un Gaujas ielas krustojumā** (lai droši šķērsotu ceļu) **9x**
- Uzbūvēt **tiltu** starp Ilķeni un Āņiem **2x**
- **Ceļu drošības** uzlabošanās (VIA Baltica gājēju pāreja Birznieku ciemata tuvumā (pagrieziens uz Carnikavu); uzlabot pāreju celiņus; posmā Ādaži – Kadaga nepieciešams ātruma ierobežojums; nodrošināt ceļu policiju uz ielām, lai novērstu driftu; ātruma ierobežojuma zīmes Garkalnē uz ceļa, pa kuru brauc satiksmes autobuss un ved no rītiem

- bērņus uz skolu; lai no jebkuras Ādažu ciemata vietas droši varētu nokļūt uz skolu; Rīgas gatves malās bieži stāv lielās fūres – tās jānovāc; VIA Baltica pāreja pie Maximas, trotuāru remonts; kontrolēt autobraucēju ātruma pārsniegšanu dzīvojamā zonā; pašvaldības policijai būtu jākontrolē un jāsoda smago auto un autobusu vadītāji, kas regulāri braukā zīmes Dzīvojamā zona teritorijā un izārda mazās, neasfaltētās centra ciemata ieliņas; drošība uz ceļa militārās bāzes rajonā (darbinieku a/m stāvvietas būtiski rada apdraudējumu gājējiem); norobežot gājēju ietves, lai bērni var droši doties uz skolu un atpakaļ ar kājām vai velosipēdu; uzlabot ceļu drošību, it īpaši ap ūdenstilpnēm, piem., Podniekos gar Krastupes ielu) **18x**
- Veidot vairāk **pasākumus** visu vecumu iedzīvotājiem (pilsētas svētki, sporta svētki utt.; biežāk rīkot teātra izrādes; bezmaksas kultūras pasākumi ādažniekiem – filmas, koncerti utt.; joga, vingrošana, balles dejas, izglītojošas lekcijas; biežāk rīkot gadatirgus ar dzīvniekiem, stādiem, visādām mantām, lai cilvēki varētu kaut ko noderīgo nopirkt vai vienkārši pastaigāt un satikt daudz pazīstamos; dzīvnieku izstādes vismaz 2x gadā; atbalstītu ideju par Ādažu Open balvu tenisā junioru amatieru līmeņa sacensībām; kā vieta, kur veidot pasākumus ir jāattīsta parks aiz Kukulīša pretī bērņudārzam; lai kaut kas interesants notiek biežāk; Kultūras centrā aicināt arī krievu māksliniekus; aktīvāk iesaistīt jaunatni visādos pulciņos, lai nebūtu ar muļķībām jānodarbojas; piedāvāt vairāk sporta un brīvā laika pavadīšanas aktivitātes ne tikai bērņiem, bet arī pieaugušajiem (skvošs, dejas, sporta nodarbības); vairāk lekcijas par garīgumu, kultūru, medicīnu, izglītības centru) **25x**
 - Centrā **WC** publisko ierīkot **4x**
 - **Stāvvietas** (centrā, pie poliklīnikas; pie skolas uz sporta kompleksu; pie Kultūras centra, pie Ādažu pirmsskolas izglītības iestādes) **6x**
 - **Sabiedriskais transports** (vajag biežāk uz Garkalnes ciemu; varētu būt līdzīgi eksperimentālajam maršrutam – pa Ādažiem kursēt neliela izmēra sabiedriskais transports, lai bērņiem būtu iespējams tikt mājās no visiem pulciņiem vismaz ar 20 min intervālu; attīstoties Podnieku ciematam, būtu nepieciešams no rītiem tiešais reiss uz Rīgu vismaz ik pa 30 min. un no Rīgas nokļūt mājās ātrāk, nebraucot vienmēr caur Kadagu; nodrošināt ar to attālākos Ādažu novada ciemus; jānodrošina lielāks pārklājums; uz ražošanas parkiem; Ilķenē tas nav vispār; jādomā par sabiedriskā transporta biežumu un mēneša biļetēm; ieviest e-talonus; autobusu kustības saraksts uz Cītu Mežparku varētu būt daudz pārdomātāks un vairāk saskaņots ar skolnieku mācību stundu laikiem; uzstādīt autobusu pieturas nojumi Podniekos; pietura Stapriņos pretī Maksimai ir gandrīz virtuāla; būtu labi, ja iespēja ērti aizbraukt līdz Ādažu centram un bez gaidīšanas pārsēties uz autobusu līdz Rīgai būtu arī laika posmos 09:07-12:10 un 12:10-15:30; jāatjauno autobusu maršruti (caur Sarkandaugavu - Kadagu); būtu nepieciešams vēl viens autobuss no podniekiem uz Rīgu no plkst. 7.00 līdz 7.30; ieviest dažus autobusu reisos (no rīta / pēcpusdienā) pa Baltezera ielu; vecie labie mikriņi nodrošināja ideālu sab. transp. nodrošinājumu) **28x**
 - **Sabiedriskā kārtība** (jāuzlabo – cik bieži redzam, ka Ādažu centrā ceļazīmes, informatīvās zīmes tikušas bojātas, salocītas, skatlogu stikli tiek izsisti bijušā Ādažu kukulīša telpām, lampiņas ap bērņu laukumiņu nolauztas, paldies visiem, kas to labo un remontē, bet sāp sirds, ka tā; jānodrošina pašvaldības policijas reidi – Elvi laukumā u.c.; vairāk novērošanas kameras pa Ādažu novadu; vairāk padomāt par bērņu drošību pie mācību iestādēm un ārpus tām; visā novadā (ne tikai Ādažos) nodrošināt pašvaldības policijas patruļas; aizliegt šaut raķetes, lai netraumētu mājdzīvniekus; lai reāli tiek sodīti cilvēki, kuri neievēro likumu, respektīvi, smēķē un lieto alkoholu kāpņu telpās un pie ārdurvīm, rupji lamājās; vajag padzenāt dzērājus pa mežiem-viss ar stikliem un atkritumiem piemēslots; nelauzt, nelamāties, nemest izsmēķus, papīrus – pārkāpējus likt Ādažu avīzē) **12x**
 - **Jāuzlabo Ādažu vidusskola** (pārskatīt vidusskolas vērtības un pedagogu darbu, atbildības līmeni un kvalifikācijas; jāatjauno observatorija; lai saglabātu kvalitāti ir nepieciešams atrast jaunu/individuālāku pieeju mācību procesam; pārveidot Ādažu vidusskolu uz Ādažu pamatskolu; tas nav normāli, ka skolā starpbrīdis ilgst tikai 5.min. bērņi nepaspēj tās apmeklēt un līdz ar to bojā sev veselību, kā arī lūdzu apsekot labierīcas, kuras ir

- katastrofālā stāvoklī kur dažkārt nestrādā aizbīdņi un durvju vietā ir skaidu plāksnes, nav papīra un smaka ir neciešama; padomāt par izglītības kvalitāti, izvērtēt, kāpēc tik daudz bērni aiziet prom no Ādažu skolas it sevišķi pamatskolas pēdējās klasēs) 7x
- **Pievilcības uzlabošana, apzaļumošana** (apstādījumi (koki) gar gājēju ceļu no Draudzības ielas līdz Podnieku ciematam; uzstādīt ziedu kastes lielākā teritorijā nevis tikai pie domes un parkā; veidot glītākus stādījumus vismaz Ādažu centrā; rūpēties par vides sakopšanu vietās kur ikdienā staigā daudz cilvēku un sekot koku sakopšanai, novākt koku zarus pēc vējiem; sakopt (izveidot) centru, Gaujas malu un Vējupes krastus; sakopt aizaugušās teritorijas; turpināt attīstīt un sakopt apkārtējo vidi; ļoti nekopts Ādažu ciems un tā nomales; sakārtot teritoriju pie superneto, tirgus, Ādažu slimnīcas; pie Remarka jaunbūvēm; pievērst pastiprinātu uzmanību nomaļiem ciemiem; Baltezera kapsētu norobežot viscaur ar sētu, vakaros slēgt lielos vārtus, mežā zvēri regulāri apēd puķes; vēlams iekārtot parku; nepieciešams sakārtot ap Vējupi esošo teritoriju; obligāta un regulāra apļaušana; regulāri jākopj ceļmalas – gan pļaujot zāli, gan savācot atkritumus; investēt vides objektos; labiekārtot parku aiz vecā kultūras nama, tirgus placi, veco pasta ēku un apkārtni; izveidot Garkalnes ciemā kādu skaistu vietu – piemēram, labiekārtotu parku ar soliņiem, bērnu laukumu, estrādi, lai ciema iedzīvotājiem būtu iespēja atpūties; suņu pastaigu vietu ierāde; tirgus būdiņas jāatjauno; izveidot vairāk parkus; nokrāsot pie tirgus akmeņus; lielāki nodokļi zemes un ēku īpašniekiem kas nekopj savu īpašumu; starp Kadagas militāro bāzi un dzīvojamām mājām radīt rododendru dārzu (Babītes rododendru dārzs ir tieši tādā pašā priežu mežā); sakopt teritorijas ap ēkām, kuras nav uzceltas līdz galam, stāv neapdzīvotas) 54x
 - **Dabas un tūrisma objekti** (nodrošināt pieeju pie dabas objektiem (ezeriem); izveidot dabas taku gar Gauju un citur; sakārtot Baltezera krastus; jāpadomā par dabas vērtībām, nav nepieciešams visu apbūvēt; pārtraukt dabas iznīcināšanu – mežu pie Rīgas ūdens krātuves, starp Carnikavu un Ādažiem; izveidot vēl vairākus parkus, brīvdabas estrādi; gar Gauju un pie Vējupes ierīkot atpūtas vietas ar miskastēm, soliņiem, galdiem, apmēram tā, kā to ir izdarījis Ušakova Rīgā cilvēku atpūtas zonās; ļaut cilvēkiem peldēties Mazuikas ezerā; nekas netiek darīts arī ar servitūtu ievērošanu pie ezera (Mazais Baltezers); veicināt tūrisma attīstot apskates objektu pieejamības informāciju; lai poligonā rudenī netraucētu sēņot – vismaz brīvdienās; labiekārtotas atpūtas vietas ģimenēm - ir daudz dabas vērtības, bet ar ierobežotu piekļuvi; brīvdabas vingrošanas rīkus gribās ne tikai Ādažu bērniem; zivju resursu pavairošana; publiskot kultūrvēsturiskas vietas; veidot atpūtas un piknika vietas) 30x
 - **Atkritumu apsaimniekošana, vides piesārņošana** (mazināt vides piesārņošanu; iztīriet upes un kanālus, lai var droši peldēties; jāiztīra meži (Kadagas apkārtnē) no būvgružiem; skolēnu līdzdalība vides kvalitātes uzturēšanā; sekot līdzi, vai tad ir visām māsaimniecībām līgums ar atkritumu izvedējiem – kaimiņš joprojām met stiklus un bundžas bedrēs, ko izrok mežā pie mājas un pārējo svilina uz nebēdu; ieviest noteikumus, kas piespiež suņu saimniekus savākt izkārnījumus pēc sevis; mainīt atkritumu apsaimniekotāju; nodrošināt centru ar atkritumu kastēm; šķirotu atkritumu vietas – loģiskās, pieejamās un sakārtotās (nodalītās) vietās, kas nerada citus traucējumus; vairāk rīkot talkas; lai sētņieki, kuri atbild par tīrību Kadagā (Kadaga7) sakopj arī bērnu laukumiņu, kurā regulāri ir sasīstu stiklu čupas, izdzertas, tukšas alus bundžas, izmētāti papīri) 18x
 - **Uzlabot ūdensapgādes un kanalizācijas, kā arī sakaru infrastruktūru** (pievērst pastiprinātu uzmanību nomaļiem ciemiem; uzlabot dzeramā ūdens kvalitāti; Garkalnē ciemata galvenajām ielām vajadzētu izveidot ūdens un kanalizācijas sistēmu) 6x
 - **Meliorācija** (pasargāšana no plūdiem; gar visiem Ādažu ceļiem, it īpaši apdzīvotajās vietās, atjaunot novadgrāvjus; atjaunot meliorācijas grāvjus centra ciematā, neļaut patvaļīgi aizbērt vecos; Kadagas ciemā tai skaitā Saulesplavā, iznīdēt bebrus, veikt apsekošanu dambjiem, jo tie ir katastrofālā situācijā) 4x
 - **Apbūve** (saglabāt dabas teritoriju, nepārtaisīt ciematu ar pļavām, mežiem, ezeriem, par pilsētu ar daudz būvniecības objektiem; sakārtot, attīstīt un modernizēt vecās, pamestās

ēkas Ādažu centrā – veco pastu ēku, nepabeigto 2 stāvu ēku pie vecās domes; pārtraukt haotisko apbūvi; Podnieku 12 stāvu ārprāts – kas to izsniedza būvatļauju?; pabeigt vai nojaukt neapdzīvotos graustus pašā Ādažu centrā, vai rast iespēju pielāgot tos lietderīgai izmantošanai; jānojauc vecās mājas, vai jādod īrei ziemas periodā amatniekiem, dabisko produktu pārdevējiem, pa pašizmaksu kaut vai, jo iebraucot Ādažos ir trīs mājas kas lec acīs, jo nav pabeigtas vai mūžīgi remontā; sakārtot jautājumu ar nepabeigtajām jaunbūvēm; likvidēt nelegālās ēkas, kā, piem., Kūti, kas atrodas Kadagā pie garāžām; mudināt pašvaldību un pašvaldības apsaimniekošanas uzņēmumu daudz aktīvāk runāt, aicināt un atbalstīt māju renovāciju) **27x**

- **Aktīvā atpūta, sports** (radīt aktīvo tūrisma objektus, attīstot tūrismu; nepieciešami rotaļu laukumi, īpaši Kadagā, Garkalnē; ieviest vairāk sportisko un aktīva brīvā laika pavadīšanas iespēju kā pieaugušajiem, bērniem, tā arī ģimenēm kopā; veicināt jaunu izklaides un sporta iestāžu atklāšanu (boulings, liels baseins, akvaparks, interaktīvs muzejs, kino, deju vakari...); vairāk līdzekļu ieguldīt infrastruktūras (laukumi) sakārtošanā; uzlabot sporta laukumus un Ādažu sporta centru; vairāk iespēju mammām ar maziem bērniem; izskaust jauniešu bezdarbību ar darba, sporta un atpūtas iespējām; veidot atpūtas / dienas centru bērniem un jauniešiem; sadarbība ar citiem novadiem – brīvdienās jāveido sacensības ar citu novadu, basketbolā, volejbolā, tenisā, jebkurā sporta veidā, lai iesaistītu jauniešus no skolām sportot un brīvo laiku pavadīt sevis pilnveidošanā, nevis izklaidē nodzēroties; dienas centra jauniešiem izveidošanu, iesaistot jauniešus invalīdus; kāpēc Ādažu sporta centram nav sava mājaslapa?; tūrisma objektu izveidošana; jāpiesaista tūrisms; sakārtot bērnu un jauniešu nodarbinātību ārpus PII un skolas; jāorganizē pārgājieni vai velobraucieni; organizētu un atbalstītu novada iedzīvotājiem kādas sporta nodarbību pulciņus un ievietot informāciju mājas lapā; Ādažos vajadzētu attīstīt un vairāk domāt par visu iedzīvotāju iesaistīšanu, amatieru sporta attīstību, nevis atsevišķu profesionālu sporta klubu atbalstīšanu; vasaras dienas nometnes Ādažu bērniem, maksas, lai bērni lietderīgi pavada brīvo laiku; veicināt ziemas sporta attīstību; Jāattīsta Ādažu vidusskolas stadions) **44x**

- **Domes darbs** (nomainīt Būvvaldes vadību, piesaistīt gados jaunākus cilvēkus pašvaldības darbavietās (rotēt vecos); vairāk rīkot iedzīvotāju sanāksmes – regulāri; samazināt normatīvismu un administrācijas birokrātiju; naudas zagšana; retāk mainīt vadītājus; vairāk rūpēties par iedzīvotājiem; aktīva komunikācija domei ar iedzīvotājiem; informēt par notiekošo, iesaistīt kopējās dzīves uzlabošanā; domes struktūrvienībās un pārvaldītājās institūcijās – lai strādā motivēti, zinoši, ieinteresēti vadītāji, nevis „iesēdušās” vadītājas bez prieka un motivācijas; krasi jāmaina pašvaldības nostāja pret novadu – kļūstiet beidzot par saimniekiem!; rīkotos nevis gudri runāt!; beidzot sakārtojiet mājas lapu – daudz novecojušas informācijas, uzdotie jautājumi online parādās tikai pēc 2-3 mēnešiem; atcelt cenzūru Ādažu mājas lapā!; atbrīvot 50 % pašvaldības darbinieku; mazākus NI nodokļus; turpināt iedzīvotāju iniciatīvas projektus Ādažos – varbūt var padomāt par vēl konkrētākām sfērām vai vēl kādiem līdzīgiem projektiem, varbūt divreiz gadā, un vairāk piedomāt pie to popularizēšanas; vairāk DARĪT, mazāk runāt un tērēt; spiest uz SAEIMU, lai „neražo” nelabvēlīgus likumus; iedzīvotāju ieteikumu realizēšana; veicināt deklarēto skaitu novadā; vairāk domāt apr bērniem; strādāt komandā un iedzīvotāju interesēs; nopietni samazināt izdevumus domes birokrātiskā aparāta uzturēšanai; vairāk sadarboties ar privātajiem uzņēmējiem; lielāka pašvaldības uzņēmumu kontrole, piem., Ādažu namsaimnieks pilnīgi dezinformē iedzīvotājus, iekasē naudu, nenoformē dokumentāciju par sniegtajiem pakalpojumiem, tāmes nepamatoti sadārdzinātas; jāveido Ādažu novada tēla atpazīstamība; veikt pakāpenisku visas novada teritorijas un visu sfēru attīstību, nevis atsevišķu vietu vai sfēru attīstību; nodrošināt plašāku atbalstu ģimenēm ar bērniem – piesaistīt Ādažiem jaunas ģimenes, sniegt atbalstu vairāku bērnu ģimenēm (brīvpusdienas – vismaz daļējas, pulciņi par samazinātu maksu u.tml; sākt ar nelieliem infrastruktūras remontiem nevis ar grandiozām būvēm; vairāk domāt par cilvēku labklājību; novada domes deputāti un darbinieki, īpaši Juridiskā un iepirkumu daļa, Attīstības un investīciju daļa, Būvvalde, Saimniecības un infrastruktūras daļa varētu censties vairāk ieklausīties novada

- iedzīvotājos, nebūt tik kūtriem, aktīvāk risināt aktuālos jautājumus infrastruktūras attīstībā)
- 32x**
- Vairāk **darbavietu** (arī jauniešiem) **16x**
 - **Uzņēmējdarbības** sekmēšana (mājas lapā ievietot vairāk informāciju par Ādažos esošajiem uzņēmumiem; radīt labvēlīgu vidi investoriem ražošanas attīstībai, kas radīs papildus darbavietas, nodokļus, teritorijas sakārtoību u.c.; bezmaksas teritorijas ražošanas vajadzībām, infrastruktūra no pašvaldības; izveidot normālu lauku tirgu – bez birokrātiskiem šķēršļiem; jāveicina ne tikai tirdzniecība, bet arī ražošana; vāja sabiedriskās ēdināšanas infrastruktūra; jāpiesaista jauni uzņēmēji; interneta kafējnīca; veicināt jaunu ražošanas uzņēmumu izveidošanos; uzņēmējiem superdraudzīgas vides izveidošana; jāveicina uzņēmējdarbība, t.sk., mazie uzņēmēji, mājražotāji; veicināt sadarbību skola – skolēni – uzņēmēji; jārada iespēja kvalitatīvam izklaides klubam, jālikvidē spēļu zāles; piesaistīt investorus biroja centra izbūvei) **20x**
 - **Izglītības iestādes** (jauna skola; pamatskola; atjaunināt vadību Mūzikas un mākslas skolā; vairāk koordinētu darbību pieaugušo/interesu izglītībā; Ādažu PII labiekārtošana/remonts; jaunu sākumskolu ar visu nepieciešamo infrastruktūru, tajā skaitā, lai nodrošinātu sporta un kultūras pasākumu un izglītības pieejamību; izveidot jaunu bērnudārzu; nodrošināt visus bērnus ar bērnu dārza vietām, jo tad vecākiem nevajadzēs paralēli deklarēties citā pašvaldībā, lai varētu bērnus no 1,6 gadiem vadāt uz Rīgas dārziņiem) **12x**
 - **Citas iestādes** (jāuzlabo medicīnas aprūpes kvalitāte, ģimenes ārstu kvalitāte vai nepieejamība; jāuzbūvē plaša, jauna bibliotēka centrā, kas būtu pieejama visiem; vajadzētu atpirkt un uzlabot veco sporta kompleksu; nepieciešams ugunsdzēsēju depo; uzlabot bibliotēku – nav nopietni, ja aizejot uz bibliotēku izdrukāt 30 lapas, man jāgaida stunda + printeris ir melnbalts, tas nedrukā pat uz abām pusēm; atsevišķs sporta centrs neatkarīgs no skolas; rast iespēju organizēt bērniem (pirmsskolas vecumā sākot) peldēt apmācības nodarbības Ādažu baseinā, kā tas ir, piemēram, Stopiņos; parasts sporta centrs, kur bez trenera varētu katrs nodarboties uz trenāžieriem; uzbūvēt sporta halli – hokejs, volejbols utt, lai pagasts pelnītu pats; no ārpusē atjaunot slimnīcas/ambulances ēku) **12x**

Atbildes uz jautājumu “11. Kas, Jūsprāt, trūkst Ādažu novadā?”:

- Estrāde (Ādažu centrā). 4x
- Kino.
- Publiskā slidotava.
- Ietves, Ādažu centrā trūkst Ādažu simbols.
- Labiekārtota pludmale.
- Multikultūras programmas pasākumos koncertus, pašvaldības policijai būtu aktīvākai, kad cilvēki ziemas laikā atrodas uz ledus.
- Sporta laukuma - stadiona.
- Bankas pakalpojumi.
- Vieta ģimenēm, kur izklaidēties, pasēdēt.
- Kadagas ceļš.
- Jauniešiem atpūtas vietas.
- Dzelzceļš, ledus halle.
- Skolotāju attieksme pret bērniem.
- Būtu jāveido unikāls tūrisma objekts.
- Jāuzceļ jauna pamatskola.
- Jāuzlabo uzņēmējdarbība.
- Sociālais centrs, jauniešu brīvā laika pavadīšanas centrs.
- Transportam domātie ceļi.
- Ir vajadzīga jauna skola. Un pie veikala „Aibe” ir neglīts, tukšs laukums.
- Pāreju, velosipēdistu celiņi - īpaši pašā centrā.
- Ceļi.
- Plašāka rūpniecības preču tirgotava.

- Bērnu pēcskolas nodarbību centrs, bērni par maz izkustās ziemas sezonā.
- Novērst plūdus Garkalnes ciemā un ceļā uz to!!!
- Trūkst bērnu dārzu!!! Veloceliņu!!!
- Tirdzniecības laukumu sakārtot.
- Ugunsdzēsēju Depo, pirts, veļas mazgātuvē.
- Mašīnu labas stāvvietas, lai netraucētu gājējiem.
- Vairāk bezmaksas pasākumu kultūras namā. Labs piemērs Ziemeļblāzmā. Liels kultūras nams stāv tukšs. Pagarināt autobusu sabiedrisko caur Podniekiem līdz Alderiem un tālāk pa Alderu ceļu izbrauc uz Tallinas šoseju pie tagadējās sūkņu stacijas pieturas.
- Ādažu PII multifunkcionālā halle, jauna pamatskola.
- Pirts.
- Vispārējā izglītība - Ādažu vidusskola ir pārslogota - trūkst speciālo pedagogu bērniem ar īpašām vajadzībām.
- ... no novada perifērajiem ciemiem nepieciešamas publiskās tualetes - varētu paredzēt pie tirdzniecības laukumiem.
- Darbavietas.
- Sabiedriskās ēdināšanas vietas. Brīvā laika pavadīšanas centrs jauniešiem, kuri nav iesaistīti pulciņos, sportā un tamlīdzīgi.
- Sabiedrisko pakalpojumu centrs.
- dabas taku vai parku pie Gaujas.
- Izklaides vietu jauniešiem nav.
- Sporta laukumi (Kadaga).
- Riteņbraucēju / skeitotāju / skrituļotāju ceļiņš (arī gājējiem) pa novadu un apkārtni. Vietējā augkopība.
- Vairāk ražotnes uzņēmumu, atjaunot ugunsdzēsības depo. Izglītības iestādes vairāk nodrošināt ar transportu (sacensības, ekskursijas).
- Iela posmā no Ādažiem uz Kadagu gājēju ietvei vajadzētu nodalīt no brauktuves ar triecienuizturīgu konstrukciju, lai pasargātu gājējus.
- Sākumskola (atsevišķi no vidusskolas).
- Atpūtas vietas, labas ēstuve Ādažu centrā.
- Ledus halle, stadions.
- Jāsakārto laukums, kur kādreiz bija lielā pasta ēka. Ādažiem pietrūkst centra - vēl joprojām.
- Ugunsdzēsēju depo.
- Riteņbraucēju / gājēju ceļi.
- Veloceliņi, piknika vieta, takas. 2x
- Pirmā iela 43, 40, 41, 39 mājas pagalmā ļoti nepieciešams bērnu laukums, lai bērni var spēlēties.
- Vairāk sporta laukumu un bērnu rotaļu laukumu.
- Sporta halle.
- Iegādāties īpašumā Sporta kompleksu.
- Trūkst atpūtas centrs (izklaides iespējas).
- Rotaļu laukumi. Labiekārtots dabas parks, kur pieaugušajiem pavadīt laiku.
- Jāizveido no jauna gājēju ceļš ar norobežojumu Ādaži - Kadaga.
- Sporta klubs - daudzfunkcionāls un plašāks. Kinoteātris.
- Jāatjauno mikroautobusu kustība.
- Vairāk atpūtas zonas Gaujas krastos.
- Bibliotēka, jauniešu centrs.
- Labs, kvalitatīvs, moderns sporta komplekss ar dažādu piedāvājumu. Slēpošanas trasas, kalns ar slēpošanas trasēm.
- Trenažieri brīvā dabā pieaugušajiem.
- Sporta klubs jauniešiem, izklaides iespējas.

- Sporta centrs par mazu - jāatpērk vecais vai jābūvē jauns. Slidotava.
- Kadagā vajadzētu vairāk veikalu, aptieku, pastu.
- Būtu labi Kadagas ciemā uzbūvēt bērnu laukumu.
- Tiešām grūti pateikt.
- Tirdzniecības centrs (apģērbu, apavu veikali).
- Kafējnīca.
- Bibliotēka, jauniešu centrs.
- Kvalitatīvs futbola laukums, hokeja halle, vieglatlētikas manēža.
- Sabiedriska tualete pie bērnu laukuma. Piknika vietas.
- Kvalificēta medicīniskā aprūpe.
- Lai traumpunkts būtu pieejams 24 stundas diennaktī. Laba un kvalitatīva zobārstniecība un acu ārsts bērniem Ādažu centrā.
- Veloceliņu (nevis ceļu) tīkls. Sporta halle. Vēl viena skola. Darbavietas un infrastruktūra, kas regulāri rūpētos par vidi un sakoptību.
- Kadagā izveidot Maximu vai Super netto. Atpūtas vietas pieaugušajiem - bārs.
- Aktīvā atpūta pieaugušajiem. Biežāk rādīt kino, ne tikai LV filmas.
- Diennakts medicīniskā palīdzība slimnīcā.
- Luksofors pie „Kukulīša”.
- Normāla sporta pārvalde. Kur ir palicis futbols? Kas notiek ar stadionu?
- Trūkst skolas, labiekārtots sporta laukums, bērnu rotaļu laukumi ārpus centra.
- Kafējnīcas, atpūtas vietas jauniešiem.
- Suņu pastaigas vietas.
- Jauniešu atpūtai, mazo bērnu izklaidei.
- Sporta centrs mazajiem bērniem.
- Spēļu zāle bērniem.
- Viss ir.
- Pensionāru iepazīšanās klubs.
- Sporta klubs, skola. 2x
- Kafējnīcu, atpūtas vietu ar bērniem.
- Bibliotēku centrā, pirts ar saunu.
- Maz privāto ražotņu un pakalpojumu objektu (veikali, kafējnīcas, fitness, SPA, brīvdabas aktīvās atpūtas infrastruktūra).
- Ādažu novadā trūkst tīrības un kārtības. Jāuzlabo pašvaldības policijas darbs.
- Sabiedriskās tualetes.
- Ziemā - labiekārtotas slēpošanas trases, vasarā - uzlabot un paplašināt peldvietas.
- Garkalnē apgaismojums.
- Publiskā visiem pieejamā bibliotēka, apgaismotas trases skriešanai un slēpšanai.
- Klubi, regbija nodarbības.
- Sabiedriskās tualetes, būtu noderīgs bezmaksas WiFi uz katras ielas.
- Alderos vajadzētu uzcelt bērnu laukumu.
- Gribētos, lai sakoptu privāto teritoriju aiz vecā kultūras nama, ierīkojot skvēriņus, kur pastaigāt un atpūsties.
- Svaigo zivju tirgus, gadatirgus.
- Brīvā laika iespējas Kadagā. Kadagā vajag skolu.
- Veloceliņš uz Carnikavu!!! Ģimenes ārsta štata vieta!!!
- Papildus bērnu laukumi gājēju celiņš Gaujas ielā līdz Podniekiem.
- Trūkst vietas, kur izmest lielgabarīta atkritumus.
- Dežūrārsti visu diennakti.
- Tūristu apmeklējuma vietas.
- Atpūtas vietu.
- Bērnu dārza piebūve.